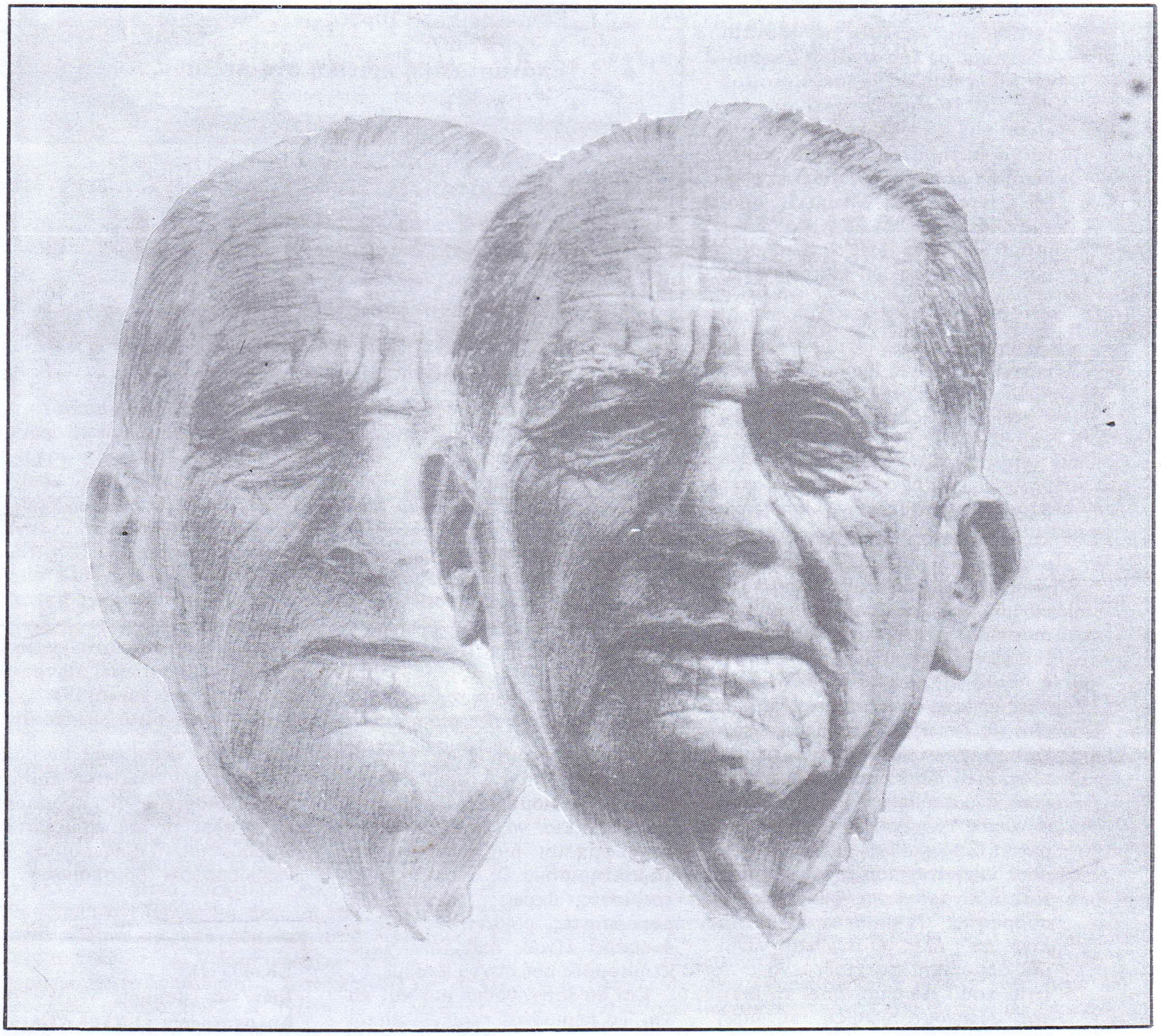
ΝΕΑ ΤΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΤΕΥΧΟΣ 8ο — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1988 — ΔΡΧ. 200

ΚΑΡΛ ΣΜΙΤΤ: Η ΔΙΔΑΧΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

EDITORIAL

Φαίνεται ὅτι παρά τήν ἀντίληψή μας, ὅτι ἡ θέση μας, πολιτική καί ἰδεολογική εἶναι σαφής, ὁρισμένοι δέν ἔχουν ἀκόμα καταλάβει. Καί εἴμαστε πάλι ἀναγκασμένοι, γιά μιά ἀκόμη φορά νά αὐτοπροσδιοριστοῦμε ρητά.

Διάφοροι «φίλοι» ἐπιδίδονται τελευταία σε μια σχεδόν ἀγωνιώδη προσπάθεια χαρακτηρισμοῦ μας. Τό ἔχουμε ξαναπεῖ ὅτι δέν εἶναι καί τόσο εὔκολη ὑπόθεση νά χαρακτηριστεῖ αὐτό τό περιοδικό. Κι αὐτό κυρίως γιατί ἐκφράζει ζωντανές καί δυναμικές πραγματικότητες, ἐκφράζει τό δυναμισμό ἑνός κινήματος νεολαίας πού ἀνδρώνεται, μά καί τήν ἀγωνία γιά δημιουργία καί σύνθεση ὅλων ἐκείνων πού, ἔχοντας γιά χρόνια προβληματιστεῖ καί ἀγωνιστεῖ γιά ἐθνικά ἰδανικά, ἔχοντας προδοθεῖ, ἐγκαταλειφτεῖ, διωχτεῖ ζητοῦν κάτι νέο, κάτι πραγματικά καινούργιο.

Πῶς λοιπόν νά χαρακτηριστεῖ κάτι πού σάν κι αὐτό δέν ὑπῆρξε ποτέ στό παρελθόν; Δέν εἶναι εὔκολο νά ξεμπερδέψει κανείς μαζί μας μέ μιά ταμπέλλα, γιατί δέν χωρᾶμε πίσω ἀπό καμία: Ὅποια καί νά μᾶς φορέσουν πάντα κάτι περισσεύει, πάντα κάτι δέν ταιριάζει, πάντα κάτι ἀντιφάσκει μέ κάτι ἄλλο. Ὅμως ἔτσι δέν εἶναι ὅλες οἱ νέες συνθέσεις; Ἀξιοποιοῦν τίς ἐμπειρίες καί τίς σκέψεις τοῦ χτές, συνδιαλέγονται μαζί τους, ἔτσι ὥστε ὅταν τελικά φτάνουν στό ἑπόμενο βῆμα, ἡ τελική σύνθεση νά εἶναι ἀρκετά διαφορετική ἀπό καθένα ἀπό τά ἐπιμέρους κομμάτια πού τή συνέθεσαν. Καί δέν πρόκειται φυσικά περί συρραφῆς. Ἡ σύνθεση δέν εἶναι λίγο ἀπ' ὅλα, ἡ σύνθεση εἶναι μιά ἁρμονική, σφιχτοδεμένη ἑνότητα πού ἔχει ἀποκτήσει τή δική της αὐτόνομη ὕπαρξη, τή δική της δυναμική μές στήν πορεία τῆς σκέψης καί τῆς πράξης, πού ἀναπτύσσεται γεννώντας τίς δικές της ἀντιθέσεις, περιμένοντας μέ τή σειρά της νά ξεπεραστεῖ, ἔχοντας συμβάλλει ὅσο μπόρεσε κι ὅσο ἄξιζε στήν ἀνθρώπινη ἐμπειρία.

Πιστεύουμε ὅτι τό περιοδικό ἐπιτελεῖ ἀκριβῶς αὐτή τή λειτουργία: συγκροτεῖ μιά ἐναλλακτική θέση γιά τή δεξιά καί τόν ἐθνικισμό. Νομίζουμε λοιπόν ὅτι ἔχουμε δίκιο νά ἐκνευριζόμαστε ὅταν κάποιοι βιάζονται νά μᾶς χαρακτηρίσουν ὡς φασίστες, ἐξτρεμιστές, ἄκρως... ἀκροδεξιούς, ρεφορμιστές, ρομαντικούς γιά ν' ἀναφέρω λίγους ἀπό τούς χαρακτηρισμούς πού συχνά ἀκοῦμε.

Καί θά ἐξηγηθοῦμε μιά καί καλή. Τό περιοδικό περιέχει κάποιους ἄξονες γύρω ἀπό τούς ὁποίους περιστρέφεται. Ἕνας εἶναι ἡ ἐπικαιρότητα: ἐκεῖ τό περιοδικό παίρνει πράγματι πολιτική θέση ἀπέναντι στά γεγονότα, στή στάση τῶν κομμάτων, στή διαμόρφωση τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς. Ἡ πολιτική θέση τοῦ περιοδικοῦ προκύπτει κάθε φορά ἀπό τά ἄρθρα αὐτά. Ἑπομένως ἄν κάποιος ἀναζητᾶ τήν πολιτική ταυτότητα τοῦ περιοδικοῦ, ἄς προσπαθήσει νά βγάλει τά συμπεράσματά του διαβάζοντας τά ἄρθρα αὐτά. Ἐμεῖς νιώθουμε ὅτι βρισκόμαστε πολύ

συνέχεια στη σελ. 43

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Κων/νος Τσακίρης
Κολοκοτρώνη 11 - 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἐτήσια συνδρομή ἐσωτερικοῦ: 1.500 δρχ.
Ἐτήσια συνδρομή ἐξωτερικοῦ: 2.000 δρχ.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ; ΜΑ ΤΡΕΛΛΑΘΗΚΑΜΕ ΕΝΤΕΛΩΣ;

Λοιπόν μᾶς ἔμελλε νά τό δοῦμε καί αὐτό! Μέσα στήν ἀντιφατικότητα τῶν κυβερνητικῶν ἐξαγγελιῶν τύπου μέσα καί ἔξω ἀπό τό ΝΑΤΟ —ναί ἤ ὄχι στήν ΕΟΚ, ἔκανε τήν ἐμφάνισή του ἕνα ἐξίσου κεφαλαιώδες θέμα γιά τήν ἑλληνική πραγματικότητα: ἡ ἀποδοχή ἤ μή ἰδιωτικῶν Πανεπιστημίων στήν Ἑλλάδα καί παρουσιάζεται τό ἑξῆς κωμικό: μιά Κυβέρνηση πού θέλει νά ὀνομάζεται σοσιαλιστική ἐγκρίνει τήν ἵδρυση τέτοιων Πανεπιστημίων ἐνῶ ἡ συνδικαλιστική παράταξη πού τήν ἐκπροσωπεῖ στό φοιτητικό χῶρο ὑποστηρίζει φανατικά «τήν μή ἰδιωτικοποίηση τῆς Παιδείας».

Ἀπέχοντας ἀπό τόν διάλογο περί τῆς συνταγματικότητας ἤ μή τῶν ἰδιωτικῶν Πανεπιστημίων δέν μποροῦμε νά μή σταθοῦμε στόν ἴδιο τό θεσμό τῆς ἰδιωτικῆς ἐκπαίδευσης, καί δή, τῆς ἀνώτατης καθώς καί στίς συνέπειες πού ἐπιφέρει αὐτός στήν ἑλληνική κοινωνία.

Ὅταν μιλᾶμε γιά ἰδιωτικά Πανεπιστήμια ἐννοοῦμε φορεῖς ἀνώτατης ἐκπαίδευσης πού ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, γεγονός πού σημαίνει ὅτι ἱδρύονται ἀπό ἰδιώτες, οἱ ὁποῖοι καί καταρτίζουν τά προγράμματα σπουδῶν τους. Τό κράτος δέν μπορεῖ ν' ἀσκήσει ἐποπτεία σ' αὐτά τά προγράμματα ἐκπαίδευσης, ὅπως ἐπίσης καί σέ κανένα ἄλλο θέμα πού ἔχει σχέση μέ τή λειτουργία τους. Ἀνέλεγκτη συνεπῶς ἡ συγκεκριμένη παροχή γνώσεων σέ ἕλληνες πολίτες καί ἡ ἰδεολογία πού τελικά περνάει σ' αὐτούς!

Ἄς μήν πάμε ὅμως τόσο μακριά, στίς ἐπιπτώσεις μιᾶς τέτοιας παιδείας σέ μελλοντικούς πολίτες. Ἄς σταθοῦμε στούς σημερινούς ὑποψήφιους φοιτητές οἱ ὁποῖοι τελειώνοντας τό σχολεῖο ἔρχονται ἀντιμέτωποι μέ τήν σκληρότερη πραγματικότητα πού θά μποροῦσαν ποτέ νά φανταστοῦν: τό δικαίωμά τους στή μόρφωση καί στήν ἐπαγγελματική κατάρτιση, οὐσιαστικά τό δικαίωμά τους γιά αὐριανή ἀπασχόληση στήν ἀγορά ἐργασίας ὑπόκειται σέ διακρίσεις καί διαβαθμίσεις οἱ ὁποῖες σχετίζονται μέ τήν οἰκονομική τους δυνατότητα νά φοιτήσουν ἤ ὄχι σέ κάποιο ἰδιωτικό πανεπιστήμιο.

Διότι τό ἰδιωτικό Πανεπιστήμιο λειτουργεῖ μέ τά χρήματα τῶν ἐγγραφομένων φοιτητῶν καί παρέχει ἀναμφίβολα καλύτερης ποιότητας γνώση ἀκριβῶς διότι θά προσελκύσει μέ τά οἰκονομικά του μέσα ὅτι καλλίτερο ἔχει νά ἐπιδείξει ἡ Ἑλλάδα σέ ἐπιστήμονες καί ἀκόμα προσφέρει ἀρτιότερη ὑλικοτεχνική ὑποδομή σέ σχέση μέ τά πενιχρά μέσα πού τό Κρατικό Πανεπιστήμιο διαθέτει. Καί ἔτσι ἔχουμε τό ἑξῆς παράδοξο: ἀριστοῦχοι μαθητές πού εἰσάγονται στό Κρατικό Πανεπιστήμιο προσλαμβάνουν κατώτερης ποιότητας γνώση ἀπό τούς ἀποτυχόντες ἀλλά οἰκονομικά εὔπορους συμμαθητές τους πού φοιτοῦν στό ἰδιωτικό Πανεπιστήμιο. Κι ὅμως... σ' αὐτή τήν παιδεία «τῶν δύο ταχυτήτων» ὑπάρχουν πολλοί ὑποστηρικτές πού προέρχονται κυρίως ἀπό τό λεγόμενο φιλελεύθερο χῶρο.

Τά ἐπιχειρήματά τους μιλοῦν γιά συναγωνισμό τῶν διαφόρων Πανεπιστημίων μεταξύ τους Δημόσιων καί ἰδιωτικῶν γεγονός πού θά ἔχει ὡς ἐπακόλουθο τήν ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου σπουδῶν τῶν κρατικῶν ἱδρυμάτων. Γιά ποιό λόγο ὅμως ἄραγε θ' ἀνέβει τό ἐπίπεδο τῶν σπουδῶν στά κρατικά Πανεπιστήμια; Καί ποιός θά συμβάλλει σ' αὐτή την ἄνοδο; Μήπως τό κράτος θά συγκινηθεῖ ἀπό τό ἐπίπεδο τῶν ἰδιωτικῶν καί θά δώσει τά λεφτά γιά νά καλυτερεύσουν στά κρατικά, λεφτά πού χρόνια τώρα ἀρνεῖται; Μήπως οἱ καθηγητές θά δουλέψουν σκληρότερα ἐνῶ θά παίρνουν τούς ἴδιους χαμηλούς

μισθούς; Ἤ μήπως τελικά οἱ φοιτητές χάρις στήν μεγαλύτερη «ἱκανότητά» τους θά φτάνουν στά ἴδια ἀποτελέσματα ἔρευνας χωρίς τά μέσα (ἐργαστήρια, ἀσκήσεις κ.λπ.) πού θά τά προετοιμάσουν;

Τίποτα ἀπ' ὅλ' αὐτά δέν πρόκειται βέβαια νά γίνει. Τά δημόσια Πανεπιστήμια θά ἐγκαταλειφθοῦν στήν μοίρα τους ἀπό τό ἴδιο τό κράτος πού θά βρεῖ διέξοδο στήν ὕπαρξη τῶν ἰδιωτικῶν, τά ὁποῖα θά προετοιμάζουν ἄριστα ἐκπαιδευμένους ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι καί θά ὑπερπληροῦν τίς θέσεις ἐργασίας. Κι ὅλ' αὐτά μέ τό μικρότερο δυνατό πολιτικό κόστος.

Τά δημόσια πανεπιστήμια θά ἐξακολουθήσουν νά ὑπάρχουν γιά νά ἱκανοποιοῦν προεκλογικούς κομπασμούς γιά «πανεπιστήμια ἀνοιχτά στό λαό» καθώς καί «ἀφειδείς ὑποσχέσεις γιά μιά «ἀνώτατη καί ἐξειδικευμένη ἐκπαίδευση δωρεάν στούς πολίτες».

Στήν πραγματικότητα θά λειτουργοῦν ὡς κέντρο ψευδοαπασχόλησης νέων ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι, μή ὑπάρχοντος κρατικοῦ Πανεπιστημίου, θά ἔψαχναν μάταια γιά κάποια δουλειά, γεγονός πού θά ἀνύψωνε τρομακτικά τόν δείκτη ἀνεργίας τῆς χώρας. Ψευδοαπασχόληση λοιπόν μέσα σέ χαώδη ἀμφιθέατρα τῶν 2.000 ἀτόμων, μέ ἀδιάφορους καθηγητές καί ἀνύπαρκτα ἐργαστήρια. Σέ τελευταία ἀνάλυση ἄχρηστα πτυχία, καί ἀργότερα ἀδυναμία εὑρέσεως ἐργασίας γιά χιλιάδες νέους πού ἀδυνατοῦν νά φοιτήσουν σέ ἱδρύματα. Καί ὅλ' αὐτά μέ μαθηματική ἀκρίβεια. Στήν περίπτωση τῆς Ἰσπανίας ἡ ὑποβάθμιση τῶν κρατικῶν Πανεπιστημίων ἐξαιτίας τῆς ὀργάνωσης καί λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν εἶναι πιά μιά πραγματικότητα.

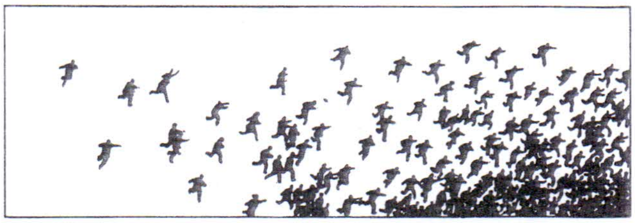
Στήν Ἑλλάδα οἱ μόνοι πού φαίνεται νά διαμαρτύρονται γιά τήν ἐπερχόμενη διάλυση των δημοσίων Παν/μίων καί τήν πολιτική τῆς παροχῆς ἀνώτατης ἐκπαίδευσης μόνο σ' αὐτούς πού μποροῦν νά πληρώσουν εἶναι οἱ ἀριστεροί.

Ὅμως στόν ἀντίποδα αὐτῆς τῆς πολιτικῆς τάσσουν τόν χρεωκοπημένο 1268/82. Τίς καταλήψεις, του, ξυλοδαρμούς καθηγητῶν, καί γενικότερα τίς πρακτικές πού ὁδήγησαν δημόσια τά Πανεπιστήμια στήν τραγική κατάσταση στήν ὁποῖα βρίσκονται σήμερα.

Τά ἰδιωτικά Πανεπιστήμια δέν εἶναι ἡ λύση στά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ἡ Δημόσια ἐκπαίδευση. Καί σίγουρα δέν ἀποτελοῦν λύση οἱ σπασμωδικές πρακτικές βίας πού ἐπιζητοῦν τήν γενικότερη ὑποβάθμιση τῆς ἀνώτατης ἐκπαίδευσης στή χώρα μας. Μοναδική διέξοδος γιά μιά ποιοτική καί ἐπαρκή ἐκπαίδευση γιά ὅλους τούς φοιτητές — ἀνεξάρτητα ἀπό τίς οἰκονομικές τους δυνατότητες — εἶναι ἡ προσπάθεια γιά τήν βελτίωση τῶν ἤδη ὑπαρχόντων κρατικῶν Πανεπιστημίων. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν καρποφορία αὐτῆς τῆς προσπάθειας εἶναι μιά σειρά μέτρων πού θά ἐγγυηθοῦν ἕνα θετικό ξεκίνημα: μείωση τῶν εἰσαγομένων (παρ' ὅλο τό πολιτικό κόστος), αὔξηση τῶν δαπανῶν γιά τήν Παιδεία, περιορισμός τῶν ἀνώτατων ἱδρυμάτων πού δέν πληροῦν τίς προϋποθέσεις λειτουργίας κάποιας ἀνώτατης σχολῆς ἵδρυση τεχνικῶν σχολῶν ἐξοπλισμένων γιά τήν κατάρτιση τῶν φοιτητῶν.

Σήμερα στόν πανεπιστημιακό χῶρο ὑπάρχει διάθεση κι ἀποφασιστικότητα. Οἱ φοιτητεζ διψοῦν γιά ἐπιστημονική γνώση καί παλεύουν γιά νά τήν κατακτήσουν. Οἱ καθηγητές ἐνθαρρύνουν τήν ἔρευνα καί χρόνο μέ τό χρόνο αὐξάνουν τίς ἀπαιτήσεις τους. Ἡ Πολιτεία ὀφείλει νά ἐγγυηθεῖ στά παιδιά της ὅτι οἱ προσπάθειες αὐτές θά βραβευθοῦν μέ πτυχία πού θά ἔχουν ἀντίκρυσμα στόν ἑλληνικό καί εὐρωπαϊκό χῶρο.

Μιά πολιτεία πού θέλει νά βαδίσει αὐτοδύναμη πρός τό 1992 πρέπει τουλάχιστον νά μπορεῖ νά ἐξασφαλίσει στούς πολίτες της ἴσες εὐκαιρίες καί ὁλοκληρωμένη καί σέ ἐθνικό ἐπίπεδο ἰσότιμη ἐκπαίδευση πού θά ὀργανώνεται μέ βάση τίς δυνατότητες τοῦ κράτους νά ἀπασχολήσει τό μελλοντικό ἐργατικό δυναμικό.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

῞Οπως εἴχαμε γράψει καί σέ προηγούμενο τεῦχος μας, ἡ ὑπόθεση Κοσκωτᾶ βρισκόταν μόνο στήν ἐκκίνησή της καί δέν θ᾿ ἀργοῦσε ν᾿ ἀποκαλύψει τό βυθισμένο μέρος τοῦ παγόβουνου. ῾Η μιά ἐπίθεση ἔφερε τήν ἄλλη, παίχτηκε κάποιο time - out κατά τή διάρκεια τῆς ἀπουσίας τοῦ πρωθυπουργοῦ καί μέ τήν ἐπιστροφή του, τά χτυπήματα ἀνταποδόθηκαν ἀκόμη πιό λυσσαλέα. Σάν χιονοστιβάδα, πού πιά πῆρε τόν δρόμο της καί δέν μπορεῖ νά σταματήσει μά καί θά συμπαρασύρει ὅποιους βρεθοῦν στό πέρασμά της, ἡ ὑπόθεση Κοσκωτᾶ ἀπέκτησε τή δική της δυναμική.

Τίς λεπτομέρειες τῆς ὑποθέσεως ἀσφαλῶς τίς ἔχετε παρακολουθήσει ἀπό τίς ἐφημερίδες. Καί νομίζουμε ὅτι ἀποκαλύπτουν τήν δυσοσμία καί τήν βρωμιά πού κρύβουν οἱ ἀπαστράπτουσες MERCEDES, οἱ ξύλινες ἐπενδύσεις τῶν ὑπουργικῶν γραφείων, τά καλοσιδερωμένα κουστούμια καί οἱ βαρύγδουποι τίτλοι. Φανερώνουν τήν ἀπίθανη διαπλοκή τῶν σχέσεων τῆς ἐξουσίας· φανερώνουν τά πιό ἀπίθανα συμπλέγματα, τίς πιό ἑτερόκλητες συμμαχίες, τά πιό τρελλά παιχνίδια πού παίζονταν στό ἐπίπεδο τῶν διοικούντων.

Πλαστά χαρτιά, χρηματοδοτήσεις τραπεζικῶν σέ πολιτικούς, προσπάθεια ἐλέγχου τοῦ ἡμερήσιου καί περιοδικοῦ τύπου, τοῦ ραδιοφώνου, τοῦ ἀθλητισμοῦ: μιά παρτίδα στήν ὁποία στήν κυριολεξία συγκρούονται μηχανισμοί: Θά μοῦ πεῖτε, αὐτό εἶναι καί λογικό καί νόμιμο. Σέ μιά δημοκρατία, ἡ σύγκρουση τῶν μηχανισμῶν εἶναι ὁ τρόπος ἀγῶνα γιά τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας: ὀργανωμένα συμφέροντα, δηλ. ἄνθρωποι μέ κοινούς στόχους ὀργανωμένοι, ἐπιδιώκουν μέ συγκεκριμένες ἐνέργειες τήν ὑλοποίηση τῶν στόχων τους, κυρίως δέ προσπαθοῦν νά καταλάβουν τήν ἐξουσία.

῾Ο συλλογισμός αὐτός εἶναι σωστός· μόνο πού ὑπάρχει ἕνας περιορισμός: ὅταν μιλᾶμε γιά ὀργανωμένα συμφέροντα, μιλᾶμε γιά ὀργανωμένα λαϊκά συμφέροντα· ὅταν μιλᾶμε γιά διοικήσεις, μιλᾶμε γιά λαϊκές διοικήσεις· ὅταν μιλᾶμε γιά σύγκρουση μηχανισμῶν, μιλᾶμε κυρίως γιά σύγκρουση κομμάτων ἤ γιά τίς λεγόμενες «ὁμάδες πιέσεως». ῞Ολες αὐτές οἱ συνταγματικές κατασκευές ὑποτίθεται ὅτι ἀποσκοποῦν σ᾿ ἕνα πρᾶγμα: στήν περιφρούρηση τοῦ δικαιώματος ἔκφρασης τοῦ πολίτη, στήν ἐγγύηση ὅτι ὁ πολίτης μπορεῖ μέ τήν ψῆφο του, μέ τή στράτευσή του σέ κάποιο κόμμα, μέ τόν ἀγῶνα του στό ἐπαγγελματικό σωματεῖο νά ἐλέγξει τήν ἐξουσία, νά ἐπιβάλλει τή θέλησή του, νά ἐκφραστεῖ σάν κυρίαρχο πολιτειακό ὄργανο. «Θεμέλιο τοῦ πολιτεύματος εἶναι ἡ λαϊκή κυριαρχία» λέει τό ἄρθρο 1 παράγραφος 2 τοῦ Συντάγματος.

Καί καγχάζει ὁ Κοσκωτᾶς. Καί καγχάζει ὁ Λαμπράκης. Καί καγχάζει ὁ Γιωργάκης Παπανδρέου καί ὁ ᾿Αρσένης καί ὁ ᾿Αποστολόπουλος καί ὁ Λούβαρης καί ὁ Χιόνης. Καί ἴσως νά καγχάζει κι ὁ Ντέταρι ἀκόμα.

Γιατί στήν πραγματικότητα ἡ ἀλήθεια βρίσκεται ἐκεῖ πού τήν εἶχε τοποθετήσει ἡ παλιά καλή ἐθνικιστική κριτική: στήν ἀπόλυτη ἀλληλεξάρτηση τῆς διανόησης μέ τήν πολιτική ἐξουσία καί τό κεφάλαιο. Καί στίς δυτικές δημοκρατίες τό κεφάλαιο παίζει τόν κυρίαρχο ρόλο. ῾Ο Κοσκωτᾶς θέλησε νά μᾶς ἀγοράσει ὅλους: μᾶς ἔφτιαξε ὡραῖες ἐφημερίδες, ἀγόρασε πάμπολλα περιοδικά, μᾶς ἔφτιαξε ραδιοφωνικό σταθμό, μᾶς ἔφερε καί τόν Ντέταρι. ῾Η μεγαλύτερη δέ πλάκα εἶναι ὅτι ὅλ᾿ αὐτά τά ἔκανε μέ τά λεφτά μας, μέ τίς καταθέσεις μας. ᾿Αγόρασε καί πολιτικούς, ἔτσι ὥστε νά ἐξουσιάζει ὁτιδήποτε μᾶς ἐνημερώνει ἤ μᾶς ἀπασχολεῖ καί μᾶς παθιάζει: τόν τύπο (διανόηση), τούς πολιτικούς καί τόν ἀθλητισμό. Καί ἄς μή σπεύσει κανείς νά θριαμβολογήσει γιά τή δημοκρατία πού τελικά νίκησε. Δέν σταμάτησε οὔτε ὁ λαός, οὔτε οἱ θεσμοί τὸν Κοσκωτᾶ. Τόν σταμάτησε ἕνας ἀντίπαλός του στό παιχνίδι τῆς ἐξουσιάσεώς μας. Γιατί αὐτή ἡ ἐσωτερική κρίση; Δύσκολο νά πεῖ κανείς ἄν δέν ξέρει μέ λεπτομέρειες πῶς ἐξελίχθηκαν οἱ σχέσεις ἀνάμεσα στούς πρωταγωνιστές. ᾿Αντίθετα συμφέροντα, ἐγωϊσμοί, προσωπικές ἀντιπάθειες ἤ ἁπλά... ἀσυμφωνία χαρακτήρων, ὅλ᾿ αὐτά μαζί καί τό καθένα ξεχωριστά μπορεῖ νά ὁδήγησαν στήν ἀποκάλυψη τοῦ σκηνικοῦ πού εἴδαμε.

Εἴπαμε παραπάνω, ὅτι ἄποψή μας εἶναι ὅτι στίς δυτικές δημοκρατίες τελικά στό πλέγμα τῆς ἐξουσίας ἐλέγχει καί καθοδηγεῖ τό κεφάλαιο. Εἶναι ἄποψή μας, μά θά δεχόμασταν ὅτι εἶναι πιθανό σέ δεδομένες στιγμές νά ἐπικρατεῖ ἡ πολιτική ἐξουσία καί σ᾿ ἄλλες οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης. ᾿Εκεῖνο ὅμως πού μᾶς φαίνεται πραγματικά φενάκη εἶναι ἡ διακήρυξη τοῦ Συντάγματος γιά λαϊκή κυριαρχία. ῾Ο λαός σ᾿ αὐτό τό σύστημα εἶναι ὁ τελευταῖος τροχός τῆς ἁμάξης: ἄγεται καί φέρεται, χειροκροτεῖ καί διαδηλώνει ἀνοήτως καί ἐμπαίζεται ἀγρίως ἀπό τούς ἡρακλειδεῖς τῆς δημοκρατίας. Γιατί εἰλικρινά δέν πιστεύουμε ὅτι εἶναι δυνατόν νά ὑπάρχει ἄνθρωπος πού νά πιστεύει ὅτι μετά ἀπό τά ὅσα ἀποκαλύφθηκαν ὑπάρχει ἀκόμη περιθώριο ἐλευθερίας γνώμης καί ἐλευθερίας ἔκφρασης. ῾Ο λαός στό σημερινό καθεστώς, εἶναι ἀντικείμενο κυριαρχίας καί ποδηγέτησης πολιτιστικῆς, οἰκονομικῆς, πολιτικῆς, ἠθικῆς. Καί αὐτή ἡ συνειδητοποίηση εἶναι βασική στήν πορεία ἀναζήτησης τοῦ λαοῦ μας ἑνός συστήματος ἐξουσίας πιό δίκαιου, πιό ἀληθινοῦ, πιό ἀντιπροσωπευτικοῦ, μέ μιά λέξη, πιό ἐλεύθερου.

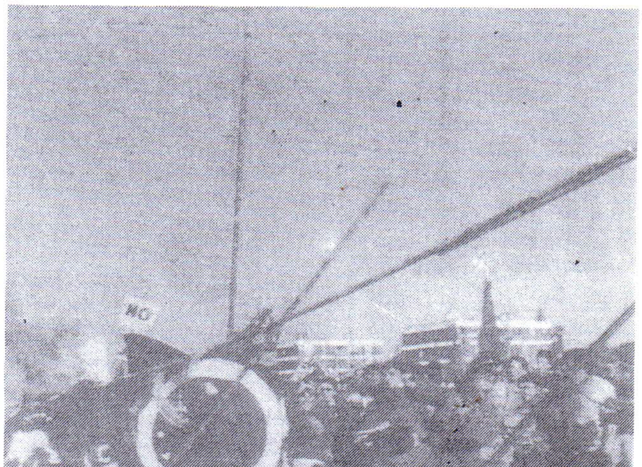
ΧΙΛΗ:

Η ΔΕΞΙΑ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΗ ΠΟΛΛΕΣ ΚΑΛΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΗΣ

Γιά μιά ἀκόμα φορά εἴχαμε τήν «εὐκαιρία» νά ἐκνευριστοῦμε καί ν' ἀηδιάσουμε μέ τήν ἀντικειμενικότητα τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης καί τῶν πολιτικῶν μας, τονίζοντας τίς ἀπόψεις τους γιά τό δημοψήφισμα στή Χιλή.

'Ακούσαμε ὕμνους γιά τή δημοκρατία, γιά τό ἀγωνιστικό φρόνημα τοῦ Χιλιανοῦ λαοῦ, γιά τόν στυγνό δικτάτορα Πινοσέτ, γιά τό μέλλον πού ἀνοίγεται στίς δημοκρατικές δυνάμεις. Δέν ἀκούσαμε κανέναν ἀπό τούς ἀπεσταλμένους νά μᾶς ἐνημερώνει γιά τό ἄν ὁ Χιλιανός λαός εὐημερεῖ, γιά τό ἄν ἦταν τίμιες οἱ ἐκλογές, γιά τό πῶς ἕνας «αἱμοσταγής φασίστας» σάν τόν Πινοσέτ πῆρε τό 13% τῶν ψήφων.

Βέβαια εἶναι ὁρισμένα πράγματα πού δέν συμφέρουν τήν διεθνή ἀριστερά, καί πού μέ κάθε μέσο τά ἀποκρύπτει, χρησιμοποιώντας κι ἐκείνους τούς ἀνεκδιήγητους βουλευτές τῆς Ν.Δ. ὡς ὄργανα στό παιχνίδι της.

Στούς ὀπαδούς τοῦ «ΟΧΙ» ἡ νίκη δέν ἦταν ἀρκετή ἡ βία συνόδευε τίς διαδηλώσεις τους.

'Η Χριστιανική Δημοκρατία ἦταν πού τό 1973 ζήτησε ἀπό τόν Πινοσέτ νά πάρει τήν ἐξουσία στά χέρια του.

"Ας πάρουμε ὅμως τά πράγματα ἀπό τήν ἀρχή: 'Ο στρατηγός Πινοσέτ ἀνέλαβε τήν διακυβέρνηση τῆς χώρας τό 1975, ἀνατρέποντας τόν δογματικό μαρξιστή Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας 'Αλλιέντε. 'Εξαιτίας τῆς διακυβέρνησης τοῦ 'Αλλιέντε, ἡ χώρα βρισκόταν σέ δεινή οἰκονομική κρίση, ἔπασχε ἀπό ἔλλειψιν τροφίμων καί εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, μαστιζόταν δέ ἀπό τίς παραστρατιωτικές ὁμάδες τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς. 'Αρκεῖ ἐδῶ νά εἰπωθεῖ ὅτι κατά τή διάρκεια τῶν ἐτῶν 1970-1973 δολοφονήθηκαν ἀπό τούς ἀριστερούς 102 ἄτομα. Ἦταν πιά ὁλοφάνερο ὅτι ἡ Χώρα βάδιζε πρός τόν κομμουνισμό, ὅταν ὁ στρατηγός Πινοσέτ ἀνέλαβε τήν διακυβέρνηση.

Μετά ἀπό 15 χρόνια διοίκησης, ἡ Χιλή σήμερα ἔχει ἕναν πληθωρισμό 15%, ἐνῶ οἱ γειτονικές της χῶρες Βραζιλία καί 'Αργεντινή ἔχουν πληθωρισμό 400% καί 600% ἀντίστοιχα. 'Ο Πινοσέτ κατάφερε νά ἐπιλύσει μιά σειρά ἀπό κοινωνικά προβλήματα πού ἀντιμετώπιζε ἡ Χιλή, ὅπως κυρίως ἦταν τό στεγαστικό ἐνῶ παρά τόν σκληρό οἰκονομικό πόλεμο τῶν 'Αμερικανῶν μπόρεσε νά ἐπιβιώσει ἐξασφαλίζοντας τήν ἀνεξαρτησία κι ἐλευθερία τοῦ λαοῦ του.

'Από τήν ἄλλη μεριά, τό ἴδιο τό ἀποτέλεσμα τοῦ δημοψηφίσματος ἐγγυᾶται γιά τήν πιστότητά του: ὁ δικτάτορας δέχτηκε τήν διεξαγωγή τοῦ δημοψηφίσματος, ἐξασφάλισε τήν ἐλεύθερη διακίνηση τῶν ἰδεῶν καί τήν ἐλεύθερη ἔκφραση τοῦ λαοῦ καί σεβάστηκε τό ἀποτέλεσμα. Καί πέτυχε βέβαια καί μιά μεγάλη νίκη: Νά πάρει τό 13% μόνος του, ἐνῶ ἀπέναντί του βρίσκονταν συσπειρωμένα τά 16 κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης πῆραν τό 55%. Αὐτό ἀκριβῶς τό γεγονός, ἄν συνδυαστεῖ μέ τό ὅτι οἱ ὑποστηρικτές τοῦ Πινοσέτ (ὅσο κι ἄν φανεῖ παράξενο) ἔκαναν μιά φτωχότατη προεκλογική ἐκστρατεία λόγω οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, δείχνει ὅτι ἡ δεξιά στή Χιλή ἔχει μπροστά της πολλά νά προσφέρει καί πολλά νά πράξει σέ πεῖσμα τῆς Καθολικῆς 'Εκκλησίας, τῆς Μασσονίας, τῶν πολιτικάντηδών μας, μά καί τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου πού σταθερά ὑπηρετοῦν τήν διεθνῆ ὑπονόμευση.

ΜΙΜΗ + ΑΝΤΡΕΑΣ = ♥ 4-EVER

Κι ὅμως, σ' αὐτόν τόν ταλαίπωρο τόπο πού ὅλα τά εἶχε, τοῦ συνέβη κι αὐτό. Ὁ 70άρης πρωθυπουργός μας ἐρωτεύτηκε. Ἐρωτεύτηκε δέ μέ ἕνα κακόγουστο τρόπο, δίχως στύλ καί ἦθος, ἔτσι ὥστε αὐτή ἡ ἱστορία ἀγάπης νά μπορεῖ εὔκολα νά ἐνταχθεῖ στά πλαίσια ἑνός νοσηροῦ μά καί κοινότυπου σεναρίου πορνοταινίας: ἐκθαμβωτική, ψηλή, ξανθιά καλλονή μέ μεγάλο στῆθος, ἀεροσυνοδός, (ἐπάγγελμα πού μετά τήν «Ἐμανουέλλα» εἶχε ἀποκτήσει παραδόξως πώς ἕνα image ἰδιαίτερα λιμπιντικό), παραδοσιακά μεσοαστικῆς καταγωγῆς, ἔτσι ὥστε ἡ σχέση λόγω τῆς ταξικῆς διαφορᾶς ν' ἀποκτᾶ κάποια στοιχεῖα ὑπεροχῆς καί ὑποταγῆς (ὑπολανθάνων σαδομαζοχισμός), καί μ' ἀλυσιδίτσα στό πόδι (=ἀπελευθέρωση καί τόλμη στόν ἔρωτα) συναντᾶ πρωθυπουργό ἐν πτήσει, ὅπου μᾶς προκύπτει τό ὅλο πρόβλημα. Καί κατόπιν ἕπονται τά κότερα, που διανθίζονται καί μ' ἄλλες ἀεροσυνοδούς, μ' ὁμοφυλόφιλους, μ' ἀμφιλεγόμενης ἠθικῆς ἐπιχειρηματίες, δηλ. μ' ὅλα τά χαρακτηριστικά στοιχεῖα ἑνός σκληροῦ πορνό. Τό μόνο πού ἴσως λείπει εἶναι μιά μικρή καμαριέρα μέ μίνι φούστα καί δικτυωτές κάλτσες πού θά ὑπηρετεῖ τό ἔκφυλο ζεῦγος.

Τά πράγματα ὅμως ἀρχίζουν νά χάνουν τόν ἁπλῶς κακόγουστο χαρακτήρα τους λόγω δύο γεγονότων πού ὀφείλουμε νά μή λησμονοῦμε:

1) συμβαίνουν στήν πραγματικότητα καί δέν εἶναι ταινία

2) ὁ ἐν λόγω πρωθυπουργός ἔτυχε νά εἶναι ὁ δικός μας.

Εἰλικρινά πιστεύω, ὅτι πέρα ἀπό τίς ὅποιες ἀντιθέσεις ἔχει κανείς μέ τόν Ἀνδρέα Παπανδρέου καί τήν πολιτική του, πρέπει νά τοῦ ἀναγνωρίσει μεγάλη πολιτική ἱκανότητα, μιά δυναμική ρητορική, μιά ἱκανοποιητικότατη μόρφωση, στοιχεῖα δηλ. πού συνθέτουν κατά κανόνα ἕναν ἐπιτυχημένο πολιτικό. Ἐκεῖνος λοιπόν πού εἶναι ἀκατανόητο, εἶναι πῶς ἕνας ἄνθρωπος μέ τό κύρος τοῦ πρωθυπουργοῦ, μά καί μέ τήν αἴγλη τοῦ κ. Παπανδρέου, ἀποφασίζει νά τά θυσιάσει ὅλ' αὐτά γιά μιά... ἀεροσυνοδό! (;)

Κι ἐδῶ ἀνοίγονται δύο πιθανότητες μπροστά μας: ἤ ὁ Παπανδρέου ἔχει ἀποφασίσει ὅτι μιά ζωή τήν ἔχουμε κ.τ.λ... ἤ ἡ συμπεριφορά του ἀποτελεῖ ἔκφραση μιᾶς νέας (ἤ ἄραγε πολύ παλιᾶς;) ἀντίληψης γιά τή σχέση ἡγεσίας - λαοῦ. Στήν πρώτη περίπτωση βέβαια, ἔχουμε τή γνώμη ὅτι ὁ κ. Παπανδρέου θά μποροῦσε νά διαλέξει μιά ἀξιοπρεπέστερη καί εὐπρεπέστερη ἔξοδο ἀπό τό πολιτικό παιχνίδι. Θά μποροῦσε νά ἀποσυρθεῖ μέ τήν ἀγαπημένη του ἤ ἐν πάσει περιπτώσει θά μποροῦσε νά τήν κρατήσει σέ δεύτερη μοῖρα, τηρώντας ἄν μή τί ἄλλο, τά προσχήματα.

Δέν νομίζουμε ὅμως ὅτι τό πρόβλημα βρίσκεται ἐκεῖ.

Ἡ συγκεκριμένη συμπεριφορά τοῦ πρωθυπουργοῦ πηγάζει ἀπό τήν κυρίαρχη ἀντίληψη γιά τήν ἐξουσία. Καί γι' αὐτό καί τό θέμα δέν εἶναι ἁπλῶς προσωπικό, οὔτε τό πρόβλημα βρίσκεται στό ἄν τό θέσουν διάφοροι φίλοι καί ὀπαδοί τοῦ πρωθυπουργοῦ. Φυσικά καί κάποιος μπορεῖ καί ν' ἀγαπήσει, καί ν' ἀγαπηθεῖ, παρά τό ὅτι στήν ἡλικία τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτά δέν συνηθίζονται. Φυσικά καί κάποιος μπορεῖ καί νά χωρίσει, ἄν καί ὅταν κάποιος 70άρης χωρίζει τή γυναίκα του γιά νά συζήσει μέ μιά 35άρα, αὐτό εἶναι σκάνδαλο γιά τό κοινωνικό του περιβάλλον καί δημιουργεῖ τριβές. Τό θέμα ὅμως δέν βρίσκεται ἐκεῖ: ἄν ὁ πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδας, ἄν ὁ πρόεδρος τῆς ΕΟΚ, μπορεῖ νά συμπεριφέρεται ὅπως ὁ κάθε ἀσυνεπής, ἀδύναμος καί ἀνήθικος ἀνθρωπάκος. Τό ζήτημα εἶναι ἄν ἡ ἐξουσία ἐνσαρκώνει ἕνα ἠθικό ΠΡΟΤΥΠΟ πού τά προσφέρει σάν παράδειγμα στό λαό, ἄν οἱ διοικοῦντες πρέπει νά εἶναι ἠθικά ἀνώτεροι ἀπό τόν μέσο ἄνθρωπο γιά νά νομιμοποιοῦνται νά τόν διοικήσουν.

Ἐμεῖς, σάν καλοί ἑγελιανοί, δέν μποροῦμε παρά νά δοῦμε στό κράτος τήν πραγμάτωση τῆς ἠθικῆς τάξης στήν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων. Ἄν τό κράτος δέν ἐκφράζει αὐτή τήν ἠθικά ἀνώτερη ποιότητα, τότε ἀπό ποῦ ἀντλεῖ τήν νομιμοποίησή του νά μᾶς ἐξουσιάζει, νά μᾶς τιμωρεῖ, νά μᾶς φυλακίζει, νά μᾶς ἐκτελεῖ; Γιατί νά μᾶς φορολογεῖ καί νά μήν τό φορολογοῦμε; Γιατί νά ἔχει ἀστυνομία καί νά μήν ἔχουμε λαϊκές πολιτοφυλακές; Γιατί νά μᾶς ἐπιβάλλει ποινές καί νά μήν αὐτοδικοῦμε; Γιατί νά νομοθετεῖ καί νά μήν αὐτοκαθοριζόμαστε; Ἤ λοιπόν ἡ ἐξουσία ἐνσαρκώνει μιά ἀνώτερη ἠθική τάξη ἤ ἀλλιῶς χάνει τήν νομιμοποίησή της.

Καί ἐκεῖ τελικά βρίσκεται καί τό κρίσιμο θέμα μέ τή συμπεριφορά τοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου. Στό ὅτι συμπεριφέρθηκε μέ τόν τρόπο τοῦ χαμηλότερου ποιοτικά καί ἠθικά μέλους τῆς κοινωνίας. Κι ἄν ὁ ἀρχηγός, ὁ πρωθυπουργός, ὁ ἐξουσιαστής φέρεται ἔτσι, τότε αὐτό σημαίνει ὅτι δέν ὑπάρχουν πιά ἠθικά πρότυπα, δέν ὑπάρχουν πηγές ἔμπνευσης καί παραδειγματισμοῦ. Καί μιά κοινωνία χωρίς ἠθική, εἶναι μιά κοινωνία πού ψυχορραγεῖ, εἶναι μιά κοινωνία ἑτοιμοθάνατων, μ' ὅλες τίς ὀδυνηρές συνέπειες πού συνεπάγεται ὁ θάνατός της γιά ὅλους μας.

Ο ΔΟΥΚΑΚΗΣ ΕΧΑΣΕ, Η ΕΛΛΑΔΑ ΟΜΩΣ;

Γιά πρώτη φορά οἱ Ἕλληνες παρακολούθησαν τίς ἀμερικάνικες ἐκλογές μέ τόσο μεγάλο ἐνδιαφέρον. Σ' αὐτό συνέβαλε βέβαια ἡ δορυφορική τηλεόραση, ἀλλά ὁ βασικός λόγος ἦταν ἄλλος. Ποιός; Μά φυσικά ἡ ὑποψηφιότητα τοῦ Μάικλ (Μιχάλη) Δουκάκη. Γιά πρώτη φορά ἕνας ἀπόγονος ἑλλήνων μεταναστῶν διεκδικοῦσε τήν προεδρία τῶν ΗΠΑ, γεγονός πού προξένησε ἔκρηξη ἱλαρότητος καί εὐθυμίας στούς ἐν Ἑλλάδι ἰθαγενεῖς. Πολύ λίγη σημασία δόθηκε στό ὅτι ὁ Δουκάκης ἦταν ὑποψήφιος τῶν Δημοκρατικῶν, τοῦ πιό φιλελεύθερου ἀπό τά δύο μεγάλα κόμματα τῆς Ἀμερικῆς, καί ὅτι ἡ σύζυγός του ἦταν Ἑβραῖα. Ὅλοι πίστευαν ἐνδομύχως ἤ (οἱ πιό ἀφελεῖς) ἐμφανῶς ὅτι, ἄν ὁ Δουκάκης ἐκλεγεῖ πρόεδρος, θά εἶναι περίπου σάν νά κατέκτησε ἡ Ἑλλάς τίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς.

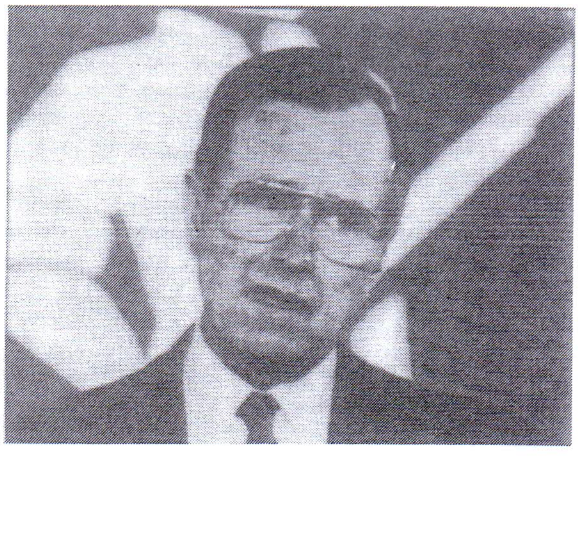
Προτοῦ ὅμως δοῦμε τήν ὑποψηφιότητα τοῦ Δουκάκη σέ σχέση μέ τήν Ἑλλάδα, ἄς ρίξουμε μιά ματιά στά Ἀμερικάνικα πολιτικά πράγματα. Φυσικά νικητής τῆς ἀναμέτρησης για το προεδρικό ἀξίωμα μέ αἰσθητή διαφορά, ἀναδείχθηκε ὅπως ἀναμενόταν ὁ Τζώρτζ Μπούς, μέχρι σήμερα ἀντιπρόεδρος τοῦ Ρῆγκαν. Τό γεγονός ὅτι ὁ Μπούς διαδεχόταν τόν Ρῆγκαν, ὁ ὁποῖος δέν ἐπιτρεπόταν ἀπό τό Σύνταγμα, νά θέσει γιά τρίτη φορά ὑποψηφιότητα, ἀποτελοῦσε τό σημαντικότερο ἴσως ἐφόδιό του. Ὅπως χαρακτηριστικά εἶπε ἕνας σχολιαστής τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐκλογῶν, ὁ Δουκάκης ἦταν μάλλον δύσκολο νά κερδίσει, ἀφοῦ, σύμφωνα μέ τίς δημοσκοπήσεις, 40% τῶν ἐκλογέων ἦταν εὐχαριστημένοι μέ τήν κατάσταση ὅπως εἶχε καί πίστευε ὅτι αὐτή θά παρέμενε στά ἴδια ἐπίπεδα, ἄλλο ἕνα 40% πίστευε ὅτι τά πράγματα θά πήγαιναν ἀκόμη καλύτερα καί μόνο ἕνα 20% ἦταν δυσαρεστημένο. Ὁ Δουκάκης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ κόμματος τῶν «γυναικῶν, τῶν μαύρων καί τῶν ὁμοφυλόφιλων», δηλαδή τῶν κοινωνικῶν καί φυλετικῶν μειονοτήτων καί τῶν ἀδυνάτων, δέν εἶχε ἔδαφος στό ὁποῖο θά στηριζόταν. Ἐκτός αὐτοῦ, οἱ δύο συνεχεῖς θητεῖες τοῦ Ρῆγκαν ἔχουν δημιουργήσει ἕνα κλίμα ἀσφάλειας στούς Ἀμερικανούς, οἱ ὁποῖοι δέν εἶναι διατεθειμένοι νά ὑπονομεύσουν τό αὐξημένο διεθνές κῦρος τῆς Ἀμερικῆς, τήν ἐνισχυμένη της στρατιωτική δύναμη καί τήν οἰκονομική εὐμάρεια ἐν' ὄψει τῶν κοινωνικῶν προγραμμάτων τοῦ Δουκάκη γιά τούς ἄστεγους Πορτορικανούς καί τούς μαύρους τῶν γκέτο.

Πολλοί ἴσως σκεφτοῦν ὅτι τά ἀποτελέσματα τῶν ἀμερικανικῶν ἐκλογῶν δέν θά 'πρεπε νά μᾶς ἐνδιαφέρουν ἀπό τήν στιγμή πού, σάν ἐθνικιστές, καταδικάζουμε τήν συμφωνία τῆς Γιάλτας καί ἀπορρίπτουμε τό σύστημα τῶν ὑπερδυνάμεων. Ὅμως μέχρι νά φτιάξουμε τήν Εὐρώπη τῶν Πατρίδων, δέν μποροῦμε νά ἀγνοοῦμε τήν πραγματικότητα. Ἔτσι θεωροῦμε προτιμότερη τήν νίκη τοῦ Μπούς ἀπό ἐκείνη τοῦ Δουκάκη, ὄχι γιατί ἔχουμε κάποιο ἰδιαίτερο λόγο νά ἐπιλέξουμε τό ἕνα ἤ τό ἄλλο πρόσωπο, ἀλλά ἐπειδή ὁ Μπούς ἐκφράζει μιά πολιτική συντηρητική, σαφῶς «δεξιότερη» ἀπό ἐκείνη τοῦ Δουκάκη ὁ ὁποῖος ἔχει π.χ. θέσεις ὑπέρ τῶν ἐκτρώσεων καί τῶν διαφόρων φυλετικῶν μειονοτήτων.

Ὅσον ἀφορᾶ τό ὅτι ἡ οἰκογένεια Δουκάκη εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς καί αὐτό θά εἶχε θετικές ἐπιπτώσεις γιά τήν πατρίδα μας σέ περίπτωση ἐκλογῆς του, δύο ἐπιχειρήματα μποροῦν νά ἀντιταχθοῦν: πρῶτο, καί ἰδιαιτέρως σημαντικό, ὅτι ὁ Δουκάκης εἶναι πρίν ἀπ' ὅλα καί πάνω ἀπ' ὅλα Ἀμερικανός καί οἱ ἐνδεχόμενες ἐπιλογές του θά καθορίζονταν, ἄν γινόταν πρόεδρος, μέ γνώμονα τά συμφέροντα τῆς χώρας του τά ὁποῖα, ὅπως πολύ καλά γνωρίζουμε καθόλου ἀπαραίτητο δέν εἶναι νά συμπίπτουν μέ τά δικά μας. Δεύτερο, δέν πρέπει νά ἀγνοηθεῖ τό γεγονός ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ Δουκάκη εἶναι Ἑβραῖα, ἐνῶ ὁ Δουκάκης ἔτυχε τῆς συνολικῆς ὑποστηρίξεως τοῦ σιωνιστικοῦ λόμπυ στήν Ἀμερική. Γιά ὅσους γνωρίζουν ἔστω καί λίγο τήν ἀμερικανική διεθνή πολιτική, τό γεγονός αὐτό εἶναι καθοριστικῆς σημασίας. Αὐτός ἦταν ἄλλωστε καί ὁ λόγος πού σημαντικό ποσοστό Ἑλληνοαμερικανῶν καταψήφισε τόν Δουκάκη, ἀντίθετα ἀπ' ὅτι θά περίμενε φυσιολογικά κανείς.

Τό συμπέρασμα πού προκύπτει ἀπό τήν ἱστορία τῶν ἀμερικανικῶν ἐκλογῶν εἶναι ὅτι οἱ Ἕλληνες δέν ἔχουν ἀκόμα ἀποβάλλει τήν νοοτροπία τῆς ἀναζήτησης «ἰσχυροῦ προστάτη», ἐξακολουθοῦν δέ νά ἐνθουσιάζονται εὔκολα, ἐνῶ τά ἴδια τά πράγματα δείχνουν ὅτι στήν διεθνή πολιτική ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων περίσκεψη καί ἐπιφυλακτικότητα. Ἄς προσέχουμε λοιπόν....

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ: ΤΑ 15 ΧΡΟΝΑ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ

Συμπληρώθηκαν 15 χρόνια φέτος ἀπό τά γεγονότα τοῦ Πολυτεχνείου· γιά μιά ἀκόμα φορά, οἱ διάφορες ὀργανώσεις καί τά κόμματα τῆς 'Αριστερᾶς διεκδίκησαν τό καθένα γιά τόν ἑαυτό του τήν τιμή τῆς «ἀντίστασης ἐνάντια στήν χούντα». Καί γιατί νά μήν τό κάνουν; Αὐτό ἄλλωστε εἶναι καί ἡ πραγματικότητα· τό Πολυτεχνεῖο ἀνῆκε, εὐθύς ἐξαρχῆς, στούς ἀριστερούς καί πιό συγκεκριμένα στούς ἀναρχικούς καί στούς ἐξτρεμιστές τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς καί ὄχι, ὅπως θέλουν νά μᾶς παρουσιάσουν, στό σύνολο τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ.

Τά περασμένα χρόνια ὁ ἐθνικιστικός χῶρος εἶχε ἀναπτύξει μία κριτική γιά τό γεγονός αὐτό ἡ ὁποία στρεφόταν γύρω ἀπό τό ἀριθμό τῶν νεκρῶν, τό μέρος καί τόν τρόπο τοῦ θανάτου τους κ.λπ.. Ἄν καί τά στοιχεῖα αὐτά εἶναι χρήσιμα, ὡστόσο δέν πιστεύουμε ὅτι ἀποτελοῦν τήν ὀρθότερη προσέγγιση τοῦ ζητήματος. Παρατηρώντας τό ἱστορικό γεγονός τῆς ἐξέγερσης τοῦ Πολυτεχνείου προκύπτει ξεκάθαρα, τόσο μέσα ἀπό τήν συνθηματολογία πού χρησιμοποιήθηκε, ὅσο καί ἀπό πληθώρα ἄλλων στοιχείων, ὅτι αὐτή διοργανώθηκε ἀπό ἀκροαριστερά στοιχεῖα, ἐνῶ σημαντικό ρόλο ἔπαιξαν πράκτορες ὑπηρεσιῶν ξένων δυνάμεων. Ὅπως εἶναι χαρακτηριστικά γνωστό, τό ΚΚΕ, τό ὁποῖο σήμερα διεκδικεῖ τήν πρωτοκαθεδρία στό «γιορτασμό», τότε, μέ ἐπίσημη ἀπόφασή του, εἶχε καταδικάσει τά τεκταινόμενα καθώς καί τήν συμμετοχή σ' αὐτά. Γίνεται λοιπόν φανερό ὅτι τό Πολυτεχνεῖο τοῦ '73 μέ κανένα τρόπο δέν εἶχε τήν εὐρύτατη ἀπήχηση πού θέλησαν ἐκ τῶν ὑστέρων νά τοῦ ἀποδώσουν, ἀλλά εἶχε χαρακτήρα σαφή καί συγκεκριμένο, εἶχε ἰδεολογικό στίγμα καί στόχευε στήν ἀνατροπή τοῦ ἐθνικοῦ καθεστῶτος τοῦ Γ. Παπαδοπούλου. Καί ὅ,τι κι ἄν προσάψει τυχόν κανείς στήν ἑπταετία, δέν μπορεῖ νά ἀμφισβητήσει ὅτι ἀποτελοῦσε ἕνα καθεστώς ἐθνικῆς διαχειρήσεως πού συσπείρωνε γύρω του ὄχι μόνο τούς ἐθνικόφρονες ἀλλά μία πολύ εὐρύτερη μάζα πολιτῶν. 'Επομένως, ὁ «γιορτασμός» τοῦ Πολυτεχνείου σάν «ἀντίσταση» κατά τῆς «χούντας» πλήττει ὄχι τήν ἔννοια δικτατορίας ὡς ἀντιδημοκρατικοῦ καθεστῶτος, ἀλλά τήν συγκεκριμένη ἐθνική διακυβέρνηση ὡς «φασιστική». 'Αντικείμενο τοῦ ἀριστεροῦ καί ἀριστερίστικου μένους ἀποτελεῖ ἡ ἐπικράτηση ἐθνικῶν ἰδανικῶν στήν περίοδο '67-'74 καί ὁ παράλληλος ἀποκλεισμός τους ἀπό τόν χορό τῆς ἐξουσίας, καί ὄχι ἡ ἐξαφάνιση τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν. Ὅπως εἶναι ἄλλωστε γνωστό, ὅταν συνέβησαν τά γεγονότα τοῦ Πολιτεχνείου, ἡ χώρα βάδιζε πρός τήν ὁμαλοποίηση τήν ὁποία τά γεγονότα αὐτά ἀκριβῶς ἀπέτρεψαν.

Μέ αὐτά τά δεδομένα, προκαλεῖ ἴσως ἀπορία σέ κάθε πατριώτη ἡ ἐπίμονη καί ἀδιάλειπτη συμμετοχή τῆς Νέας Δημοκρατίας ὅλα αὐτά τά χρόνια στό πανηγύρι τοῦ Νοεμβρίου. Ὄχι ὅμως σέ μᾶς: εἶναι ξεκάθαρο ὅτι ἡ Ν.Δ., δέσμια τῶν κανόνων καί τῶν συμφωνιῶν τοῦ μεταπολιτευτικοῦ παιχνιδιοῦ, δέν ἔχει τήν πολιτική βούληση οὔτε τήν τόλμη νά θεωρήσει τό Πολυτεχνεῖο σάν ἀριστερή γιορτή πού, ὅπως εἴπαμε, εἶναι, καί νά πάρει ἀνάλογη θέση. 'Αντίθετα προσπαθεῖ, ὡς πτωχός συγγενής τῆς 'Αριστερᾶς, νά πάρει κι αὐτή λίγη ἀπό τήν καταξίωση τοῦ «ἀντιστασιακοῦ», ἐνῶ μέ τήν συμμετοχή της προσδίδει μιά πλασματική καθολικότητα στά γεγονότα τῆς ἐποχῆς, καθολικότητα πού δέν ἀνταποκρίνεται οὔτε στήν ἀλήθεια ἀλλά καί οὔτε στά ἴδια τά αἰσθήματα τῶν ὀπαδῶν της γιά τήν ἐπέτειο αὐτή.

Εἶναι πιά καιρός, πιστεύω, νά ποῦμε τά πράγματα μέ τ' ὄνομά τους. 'Η μεγάλη μάζα τῶν πατριωτῶν νοιώθει προδομένη τόσα χρόνια ἀπό τήν ὀλιγωρία καί τήν δειλία τῶν ὑποτιθέμενων «ἡγετῶν» τῆς δεξιᾶς, τῆς Ν.Δ. δηλαδή, ἡ ὁποῖα ἐπέβαλε τόν γιορτασμό τοῦ Πολυτεχνείου σχεδόν σάν ἐθνική ἐπέτειο, ἐνῶ ποτέ δέν ἦταν κάτι τέτοιο. Ὅλοι αὐτοί πού διαισθάνονται τήν ἐνσυνείδητη προσπάθεια τῶν ἀριστερῶν ὅλα αὐτά τά χρόνια νά ἐνσωματώσουν στόν ἐθνικό κορμό, στήν πολιτική μας παράδοση μιά δική τους γιορτή, ἄς προσέξουν σέ ποιόν θά ἀποδώσουν εὐθῦνες. Γιατί, στό κάτω - κάτω οἱ ἀριστεροί τήν δουλειά τους κάνουνε· τό φταίξιμο ὅμως ἀνήκει σέ ἐκείνους πού τούς τό ἐπέτρεψαν καί συνηγόρησαν στό δεκαπεντάχρονο ψέμα τοῦ Πολυτεχνείου.

ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ '88:

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Ὅλοι γνωρίζουν καλά ὅτι ἡ περίοδος 1988-89 εἶναι προεκλογική. Τοῦτο ἄλλωστε φάνηκε καί (ἤ «φεστιβάλ» γιά ὁρισμένους). Ὅλα τά κόμματα, ἀκόμα καί τά δῆθεν «ἀνεξάρτητα» πού ἔβγαλαν βουλευτή μέ τίς ψήφους τῆς Νέας Δημοκρατίας ἤ τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἔκαναν τίς ὅποιες ἐκδηλώσεις τους, εἰσέπραξαν τά ἑκατομμυριάκια τους καί, φυσικά, μέπροβλήθηκαν στήν τηλεόραση μέσα ἀπό συνεντεύξεις, τηλεοπτικές καλύψεις τῶν ἐκδηλώσεων, κ. ἄ.

Ὅλα τά κόμματα; Μά, φίλοι μου, ορτῶν νεομήν εἴσαστε ἀφελεῖς! Ἡ Δημοκρατία τοῦ ΠΑΣΟΚ ἔχει σαφῆ γνώση τῆς ρήσης τοῦ Τζ. Ὄργουελ. «Ὅλα τά ζῶα εἶναι ἴσα, μά μερικά εἶναι πιό ἴσα ἀπό τά ἄλλα» καί τήν χρησιμοποιεῖ κατά τό δοκοῦν. Ἔτσι, γιά μιά ἀκόμα φορά, ἀποκλείστηκε ἀπό κάθε τηλεοπτική προβολή ἡ Νεολαία τῆς Ε.Π.ΕΝ.! Ἡ «παράδοση», βλέπετε, συνεχίστηκε! Μιά παράδοση ἀποκλεισμοῦ καθ' ὅλα λαίας ἄδικη καί ἐξοργιστική, τήν στιγμή πού ἡ Ε.Π.ΕΝ., ἡ μόνη ἐθνικιστική πολιτική δύναμη πού διοργανώνει γιορτές Νεολαίας, **καί** κοινοβουλευτική ἐκπροσώπηση διαθέτει **καί** ἔχει συμμετάσχει αὐτοδύναμα σέ ὅλες τίς ἐκλογικές ἀναμετρήσεις ἀπό τότε πού ἱδρύθηκε. Ὅμως τά πράγματα δέν μένουν ἐκεῖ, γιατί φέτος ἡ κυβέρνηση εἶχε ὑποσχεθεῖ ὅτι θά παραχωροῦσε κάποιο χρονικό διάστημα (ἐλάχιστο βέβαια σέ σχέση μέ αὐτά πού ἔπαιρναν ἄλλοι) καί στήν Νεολαία τῆς Ε.Π.ΕΝ

Ὅμως, λίγες μόνο ἡμέρες πρίν τήν Ἐθνικιστική Γιορτή τῆς Ἀθήνας, ὑπαναχώρησε ἀπό τήν παραπάνω ἀπόφασή της. Τό πιό ὡραῖο στήν ὅλη ἱστορία, εἶναι ὅτι, ὅταν ὁ κυβερνητικός ἐκπρόσωπος ρωτήθηκε ποιά ἦταν ἡ αἰτία τῆς ξαφνικῆς αὐτῆς μεταστροφῆς, ἀπάντησε: «Τά ἐπεισόδια πού ἔγιναν κατά τήν ἐπίσκεψη τοῦ Λεπέν στήν Ἑλλάδα». Ὡς γνωστόν, ὁ Λεπέν εἶχε ἐπισκεφθεῖ τήν Ἑλλάδα κατά τά μέσα Σεπτεμβρίου, μέ ἀφορμή τήν ἐδῶ Συνδιάσκεψη τῆς Ὁμάδας τῶν Κομμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Δεξιᾶς· μόνο πού, στήν διάρκεια τῆς Συνδιασκέψεως, ἐπεισόδια δέν ἔγιναν!

Παρά τόν τηλεοπτικό ἀποκλεισμό πάντως, οἱ ἐθνικιστικές γιορτές ἔγιναν, καί μάλιστα μέ ἐπιτυχία. Ἀπ' ὅ,τι φάνηκε, ὁ θεσμός ἔχει σαφῶς ἐδραιωθεῖ στήν συνείδηση τῶν ἑλλήνων πατριωτῶν, ἐνῶ ἀρχίζει νά ἔχει ἀπήχηση καί σέ ἕναν εὐρύτερο δεξιό χῶρο. Γιά πρώτη χρονιά μάλιστα ὀργανώθηκε Γιορτή στήν Κέρκυρα, ἐνῶ Γιορτές ἔγιναν ἐπίσης στήν Θεσσαλονίκη, στήν Δράμα καί, φυσικά, στήν Ἀθήνα. Ἡ ἐπιτυχία τῶν Γιορτῶν συνίσταται ἀφ' ἑνός στήν μεγαλύτερη προσέλευση τοῦ κόσμου, ἀφ' ἑτέρου στήν καλύτερη διοργάνωση. Χαρακτηριστικά οἱ ἐκδηλώσεις στήν Ἀθήνα καί στήν Θεσ/νίκη ἦταν τριήμερες καί διήμερες ἀντίστοιχα (ἐνῶ πέρυσι ἦταν διήμερες καί μονοήμερη), ἐνῶ πέρα ἀπό τίς μόνιμες ἐκθέσεις, τά βιβλιοπωλεῖα, τίς καντίνες κ.λπ. ὑπῆρχαν προβολές VIDEO, ζωντανές συζητήσεις καί καλλιτεχνικό πρόγραμμα, στοιχεῖα τά ὁποῖα συντείνουν ὥστε οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές νά εἶναι πραγματικές γιορτές, ὅπου ὁ κόσμος συμμετέχει, συζητᾶ, ἐκφράζει ἀπόψεις καί ἀντιρρήσεις, ἐνημερώνεται γιά τίς ἐθνικιστικές θέσεις καί παρακολουθεῖ τήν ἐθνικιστική διανόηση. Βέβαια, κάποιες ἐλλείψεις τεχνικοῦ κυρίως χαρακτῆρα ὑπῆρχαν, ἀλλά πιστεύουμε ὅτι αὐτές ὀφείλονται κυρίως στό ὅτι οἱ ἐθνικιστικές γιορτές ἀποτελοῦν ἕνα θεσμό σέ ἀνάπτυξη, πού κάθε χρονιά μεγαλώνει καί διευρύνεται καί ἔτσι ἀντιμετωπίζει κάθε χρόνο καινούργια, ἄγνωστα μέχρι χθές, δεδομένα.

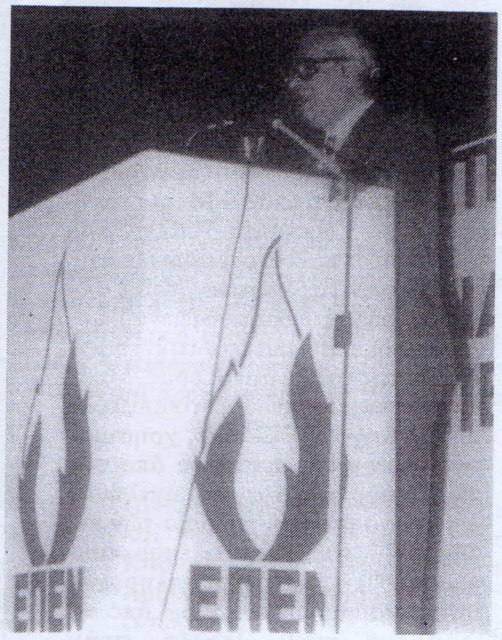
Εἴχαμε σέ παλιότερο τεῦχος μας ὑποστηρίξει ὅτι στόχος τοῦ ἐθνικιστικοῦ χώρου, ὅσον ἀφορᾶ τίς γιορτές νεολαίας, εἶναι ἀφ' ἑνός νά κατακτήσει τήν δυνατότητα σταθερῆς διογράνω σής τους, ἀφ' ἑτέρου νά ἐπιτευχθεῖ μιά ἄλλη ποιότητα πού θά διαφοροποιεῖ τίς ἐθνικιστικές γιορτές ἀπό τίς γιορτές τῶν κομμάτων τοῦ πολιτικοῦ κατεστημένου καί θά τίς καθιστᾶ ἕνα πραγματικό ἐθνικολαϊκό πανηγύρι. Μέ τίς φετεινές διοργανώσεις φάνηκε ὅτι σημαντική πρόοδος ἔχει σημειωθεῖ ὅσον ἀφορᾶ τό πρῶτο σκέλος, ἐνῶ ἐνθαρρυντικά βήματα ἔχουν γίνει γιά νά ξεπεραστεῖ ἡ τυπική σχέση ψηφοφόρου -ἐκλογέα καί τό «κυνήγι τῶν ψήφων» πού αὐτή συνεπάγεται, γεγονός τό ὁποῖο ἀποτελεῖ τόν κύριο χαρακτηριστικό τῶν ὑπόλοιπων γιορτῶν νεολαίας. Ὡστόσο σ' αὐτήν τήν κατεύθυνση πολλά μποροῦν νά γίνουν ἀκόμα· τότε μόνο θά ποῦμε ὅτι ἐπιτεύχθηκε ὅ,τι ἔπρεπε, ὅταν οἱ ἐθνικιστικές γιορτές γίνουν ἕνας πραγματικός σύνδεσμος ἐπικοινωνίας ἀνάμεσα στούς ἐθνικιστές καί τίς λαϊκές μάζες, μιᾶς ἐπικοινωνίας εἰλικρινοῦς καί ἔντιμης πού θά ὁδηγήσει στήν διάδοση καί ἀποδοχή τῶν ἐθνικιστικῶν θέσεων. Μέχρι τότε, ἡ προσπάθεια ἄς συνεχιστεῖ μέ ζῆλο καί ἀγωνιστικότητα.

Πιό μαζική παρά ποτέ ἦταν ἡ προσέλευση τοῦ λαοῦ στίς 'Εθνικιστικές Γιορτές '88. Γεγονός πού ἀποδεικνύει ὅτι παρά τήν ἰδεολογική τρομοκρατία τῶν μέσων μαζικῆς ἐνημέρωσης ὁ θεσμός ἔχει κατακτήσει τή θέση του στή συνείδηση τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Στήν συζήτηση πού ἔγινε γιά τά ἐθνικά θέματα πῆραν μέρος οἱ κ.κ. Θεόδωρος Περρωτῆς, Δημήτρης Δημόπουλος, Φαίδων Δημόπουλος ἐνῶ συντόνισε ὁ κ. Νίκος Νικολαΐδης.

'Ο Πρόεδρος τῆς Ε.Γ. κ. Χρ. Δημητριάδης.

'Ο κ. Ζουρνατζῆς καί ὁ κ. Δημητριάδης, μίλησαν ἐκπροσωπώντας τήν Ε.Γ. τῆς Ε.Π.ΕΝ. καί ἀναλύοντας τίς θέσεις τοῦ κόμματος γιά τήν κοινωνία, τήν πολιτική καί τήν νεολαία. Οἱ ἄλλοι δύο ὁμιλητές τοῦ τριημέρου ἦταν: ὁ εὐρωβουλευτής κ. Ἄρης Δημόπουλος, πού ἀναφέρθηκε στήν Εὐρώπη καί ὁ Γ.Γ. τῆς Ν. Ε.Π.ΕΝ. κ. Μάκης Βορίδης.

Στό βιβλιοπωλεῖο ἐκτέθηκαν ἑκατοντάδες τίτλοι βιβλίων δείχνοντας γιά μιά ἀκόμη φορά τήν δύναμη τῆς ἐθνικιστικῆς σκέψης μας καί τήν ἐναλλακτική κουλτούρα πού μποροῦμε πιά νά προσφέρουμε στόν λαό μας.

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΔΕΞΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

τοῦ Μάκη Βορίδη

Ὁ νεοδεξιός διανοούμενος Ἀλαίν ντε Μπενουά

Γινόμαστε μάρτυρες καί θεατές κῆς πορείας, πού ἐν ὀνόματι τῆς διευρύνσεως τοῦ κοινωνικοῦ καί πολιτικοῦ χώρου, ἔχει υἱοθετήσει τό τόν τελευταῖο καιρό μιᾶς πολιτιᾶνοιγμα στ' ἀριστερά. Κι ἦταν ἕνα φαινόμενο πού φαίνεται ὅτι ξεκίνησε ἀπό τή Γαλλία, μέ κεῖνον τόν περίφημο πιά ἀφορισμό τοῦ 'Αλαίν ντέ Μπενουά στόν «Προσδιορισμό τοῦ Κυριώτερου 'Εχθροῦ» ὅπου οὔτε λίγο οὔτε πολύ μᾶς εἶπε ὅτι προτιμᾶ νά φορέσει τό πηλίκιο τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ παρά νά περάσει τό ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του τρώγοντας χάμπουργκερς ἀπό τό Μπροῦκλιν. Κι αὐτός ὁ ἀφορισμός υἱοθετήθηκε ἄκριτα καί ἀποκομμένος ἀπό τό σύνολο τῆς σκέψεως τοῦ Γάλλου νεοδεξιοῦ διαννοούμενου μετατράπηκε σέ μιά πολιτική προσέγγισης τῆς ἀριστερᾶς, στό ὄνομα ἑνός κοινοῦ ἀντικαπιταλισμοῦ. Στήν δέ 'Ελλάδα χρησιμοποιήθηκαν καί μιά σειρά ἀπό σαθρά ἐπιχειρήματα πού ἀντλήθηκαν τόσο ἀπό τήν ἱστορία τῶν κινημάτων τοῦ μεσοπολέμου ὅσο καί ἀπό τή γνωστή ἡμιπληροφόρηση καί ἡμιμάθεια γύρω ἀπό τά δρώμενα στήν 'Ιταλία, στήν 'Ισπανία καί σ' ἄλλα κινήματα τῆς Εὐρώπης. Καί συγκεκριμένα, ἐπιχειρήματα ἀπό τίς πολιτικές προτάσεις τοῦ Ρίνο Ρουάντι, τοῦ βασικοῦ εἰσηγητῆ στό 15ο Συνέδριο τοῦ MSI γιά τό ἄνοιγμα στήν ἀριστερά. Ἄς σταθοῦμε ἐδῶ γιά δύο μόνο δευτερόλεπτα γιά νά διευκρινήσουμε ὅτι δέν ἀναφερόμαστε ἐδῶ στίς διάφορες μισότρελλες ἀναρχοναζιστικές παρεοῦλες μ' ἐκδοτικά ἀπωθημένα, πού ἡ ὕπαρξή τους ὀφείλεται στήν ἔλλειψη κατανόησης καί ἀγάπης γιά τούς δυστυχισμένους πού χαρακτηρίζει τήν κοινωνία μας σήμερα.

Κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρει μ' αὐτό τό ἄρθρο νά συνεχίσουμε τή συμβολή μας σ' ἕνα διάλογο πού ἄνοιξε στό ἐσωτερικό του μέ τό ἄρθρο τοῦ Νίκου Νικολαΐδη στήν 7η «Νέα Τάση» καί πού ἦταν καί αὐτό συνέπεια μιᾶς ἤδη ἐντεινόμενης ἀναζήτησης γιά τόν τρόπο πού πρέπει νά παρουσιαστοῦμε στίς ἐπικείμενες ἐκλογικές ἀναμετρήσεις.

Γονιμοποιημένη λοιπόν ἡ σκέψη τοῦ Νικολαΐδη στό προηγούμενο ἄρθρο ἀπό τίς παραστάσεις τοῦ 'Ιταλικοῦ MOVIMENTO μά καί ἀπό τήν κριτική τῆς GREECE στή Γαλλία, στήν οὐσία ἔδωσε τήν αὐθεντική καί ὀρθή δογματική ἑρμηνεία αὐτῆς τῆς πολιτικῆς: τήν ὑπέρβαση τῆς φραστικῆς ἀγκύλωσης πού δημιουργοῦν τά ἀποφορτισμένα σήμερα λεκτικά «κλισέ» καί τήν συγκρότηση ἑνός ἐθνικιστικοῦ πολιτικοῦ λόγου πού θ' ἀπευθύνεται σέ νέα κοινωνικά στρώματα, πού δέν ἐνδιαφέρονται τόσο γιά τή «δεξιά» ἤ γιά τήν «ἀριστερά», ἀλλά γι' αὐτά καθεαυτά τά πολιτικά μυνήματα πού φέρουν μαζί τους οἱ συγκεκριμένοι πολιτικοί χῶροι.

'Από ὁρισμένους αὐτή ἡ πρότασή μας παρεξηγήθηκε καί θεωρήθηκε σάν μιά ἐγκατάλειψη τῶν ἰδεολογικῶν μας ἀρχῶν. Εἶναι ἐξάλλου οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι πού ἀνησυχοῦν ἀκούγοντας τή Νέα Δεξιά νά λέει ὅτι στό μέλλον ὅτι ἡ Νέα Δεξιά καί ἡ Νέα 'Αριστερά δέν θά διαφέρουν καί τόσο πολύ, εἶναι οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι πού ἀνάγκασαν τόν Rauti νά κάνει μιά διευκρινιστική κι ἀπολογητική τοποθέτησή του στή συνέχεια τοῦ συνεδρίου.

'Εδῶ λοιπόν θεωροῦμε ὅτι χρειάζεται μιά παρέμβαση γιά νά διαλύσουμε ὅλους αὐτούς τούς ψιθύρους: 'Η θέση μας δέ θά μποροῦσε νά ἐκφραστεῖ καλλίτερα παρά μέ τ' ἀκόλουθα λόγια

*Ὁ Ἰων. Δραγούμης (ἀριστερά) μέ τόν πατέρα του τό **1902**, μέ τόν πολιτικό καί ἰδεολογικό του στοχασμό, μέ τήν ἀτελείωτη ἑλληνολατρεία του καί ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος, μέ τήν παρορμητική αἰσθητική σύλληψη τῆς Ἑλλάδος, σημάδεψαν, ἄν καί δέν ὁλοκλήρωσαν τήν ἐθνική πρόταση γιά τήν πολιτική καί τήν ζωή.*

Δεξιά ἀκόμα στό πρόσωπο τοῦ στρατοῦ πού ἐπαγρυπνεῖ, ἔναντι ἐσωτερικῶν κι ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν (τό ἄρθρο 120 τοῦ Συντάγματος τοῦ '75, εἶναι μιά **φενάκη** μπροστά στόν ὑπέρτατο νόμο τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδας πού δικαιώνει ἀπόλυτα τήν ἐπέμβαση τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ), στήν ἑλληνική ἐκκλησία, πού ἔδωσε καί δίνει, ὅσο καί ὅπου μπορεῖ τόν ἀγῶνα γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἀκόμα περισσότερο διακρίνουμε τή δεξιά, ἐκεῖ πού οἱ ἄλλοι δέν τήν βλέπουν, στά γραπτά τοῦ Ἐλύτη, τοῦ Σεφέρη, τοῦ Παλαμᾶ, στίς Δελφικές γιορτές τοῦ Σικελιανοῦ, στόν Καραγάτση καί στόν Ζαλοκώστα καί στόν Γαρδίκα καί στόν Βεζανῆ καί στόν Μελᾶ καί στόν Βενέζη καί στόν Συκουτρῆ, καί σέ τόσους ἄλλους συμβατικά ἀριστερούς ἤ δεξιούς, μά αἰσθητικά καί ἠθικά ρητά δεξιούς, ἔτσι ὅπως τό νιώθουμε ἐμεῖς. Μά ἴσως πιό πολύ ἀπ' ὅλα νιώθουμε τή δεξιά στήν μεγάλη Ἐπανάσταση τοῦ '21 καί περισσότερο ἀπ' ὅλους στίς ἡρωϊκές μορφές τῶν ὁπλαρχηγῶν καί κύρια τοῦ μοναδικοῦ Κολοκοτρώνη. Αὐτή τήν ἱστορία, πού μᾶς ἄφησε ἀρχές καί δόγματα νά ὑπερασπίσουμε, δέν μποροῦμε νά τήν ἀρνηθοῦμε ποτέ, οὔτε γιά μιά στιγμή: Γιατί κάτι τέτοιο θά σήμαινε ν' αὐτοαναιρέσουμε τήν ὕπαρξή μας, νά ἀρνηθοῦμε τό εἶναι μας, νά ξεχάσουμε τόν ἑαυτό μας.

Κανείς ἀπό μᾶς, μά καί κανείς στή δεξιά δέν συνέδεσε ποτέ τήν ἰδεολογία του ἤ τήν πολιτική του ὕπαρξη μέ τή μεγαλοαστική τάξη, μέ τό κεφάλαιο, ἤ μέ τήν ξενοκρατία. Ὁ λαός τῆς δεξιᾶς ἔχυσε τό αἷμα του τό 55, καί ὄχι βέβαια τό ΚΚΕ, οὔτε τά ἐθνικοαπελευθερωτικά κινήματα τῆς ἀριστερᾶς. Ὁ στρατηγός Γρίβας πολέμησε γιά τήν Ἕνωση, κι ὄχι οἱ προδότες ΕΛΑΣίτες πού ὑπερψήφιζαν τίς ἀποφάσεις τῆς Διεθνοῦς γι' αὐτόνομη Μακεδονία καί Θράκη, καί πού κοιτοῦσαν νωχελικά τόν Καραολῆ καί τό Δημητρίου, τόν Αὐξεντίου καί νόσους ἄλλους νά ἐκτελοῦνται ἀπό τούς ἀποικιοκράτες Ἄγγλους. Τή μάχη ἐνάντια στήν ἀποικιοκρατία ἐμεῖς τήν κάναμε στήν Κύπρο, κι ἐνάντια στόν κατακτητή πάλι ἐμεῖς κι ὄχι οἱ κομμουνιστές πού ξύπνησαν μετά τήν ἀτυχῆ κατάληξη τοῦ συμφώνου **Ρίμπεντροπ** Μολότωφ. Τή μάχη γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας ὁ Δραγούμης τήν ἔδινε κι ὄχι τό ΚΚΕ, οὔτε κι ὁ πολιτικάντης Βενιζέλος. Καί τή μάχη ἐνάντια στούς Ἰταλούς, ὁ Μεταξᾶς κι ὄχι τό ΚΚΕ πού χαρακτήριζε τόν πόλεμο «ἐνδοκαπιταλιστικές ἐκκαθαρίσεις» καί καλοῦσε τό λαό νά τόν καταδικάσει. Μά καί σήμερα, τή μάχη γιά τήν ἐπιβίωση τοῦ πολιτισμοῦ μας, ἐμεῖς τή δίνουμε κι ὄχι οἱ ὑποστηρικτές τοῦ 1264/82 καί τοῦ 1268/82 καί τοῦ 1329/83 καί τοῦ

1250/82, τέσσερις νόμοι πού διέλυσαν τήν ἑλληνική οἰκονομία, τήν ἑλληνική παιδεία, καί τήν ἑλληνική οἰκογένεια. Ἐνάντια στήν ἄρση τῆς ἐμπολέμου μέ τήν Ἀλβανία, ἐμεῖς διαδηλώσαμε κι ὄχι τό ΠΑΣΟΚ οὔτε τό ΚΚΕ οὔτε ἡ ἄκρα ἀριστερά. Μά κι ἐνάντια στόν Ὀζάλ, πάλι ἐμεῖς καί οἱ κυπριακές ὁμάδες εἴμαστε στήν πρώτη γραμμή φωνάζοντας «Ἕνωση» κι ὄχι οἱ ἀριστεριστές πού διαδήλωναν ἐνάντια στό φασίστα Ὀζάλ. Ἐνάντια στούς μουσουλμάνους καί τούς ξένους ἐργάτες, ἐμεῖς εἴμαστε πάλι, μπροστά στόν ἀγῶνα γιά τά δικαιώματα τοῦ Ἕλληνα ἐργάτη καί ἀγρότη κι ὄχι ἡ ἀριστερά νά ἀγωνίζεται γιά τά δικαιώματα τῶν ξένων ἐργατῶν.

Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους μά καί γιά χίλιους ἀκόμα, πού θά ἦταν κουραστικό νά συνεχίσουμε ν' ἀπαριθμοῦμε λέμε ὅτι τό «ἄνοιγμα στ' ἀριστερά» δέν εἶναι τελικά μιά ἀριστερή πολιτική. Εἶναι ἴσα - ἴσα μιά προβολή τῶν κοινωνικῶν στοιχείων τῆς δεξιᾶς, καί γι' αὐτό ὁ Νικολαΐδης δέν τό ὀνόμαζε ἔτσι ἀλλά «ἄνοιγμα στήν κοινωνία». Ἡ πρότασή μας εἶναι ἡ ἀποκάθαρση τῆς δεξιᾶς ἀπ' ὅλα ἐκεῖνα τά στοιχεῖα πού εἶναι ξένα σ' αὐτήν καί πού εἶναι ὁ οἰκονομισμός καί ὁ καπιταλιστικός ἰσοπεδωτισμός. Ἀλλ' αὐτό δέ σημαίνει ὅτι ἔχουμε καί κανένα σημεῖο ἐπαφῆς μέ τήν ἀριστερά πού ἀποτελεῖ τόν κατεξοχήν φορέα παρακμῆς καί ἰσοπέδωσης στόν τόπο.

Τό ἄνοιγμα στήν κοινωνία δέν εἶναι ἀριστερό ἄνοιγμα. Εἶναι ἔκκληση στό λαό πού εἶναι ἀπογοητευμένος ἀπό τή σημερινή κατάσταση νά συστρατευθεῖ μαζί μας, σ' ἕνα μαζικό ἐθνικό μέτωπο πού μπορεῖ νά σώσει τήν πατρίδα. Τό ἄν αὐτοί οἱ νέοι συναγωνιστές προέρχονται ἀπό τήν ἀριστερά ἤ ἀπό τήν οἰκονομική δεξιά δέν μᾶς ἐνδιαφέρει. Ἀρκεῖ ἐρχόμενοι, νά ἔχουν κάνει τήν αὐτοκριτική τους, νά ἔχουν συνειδητοποιήσει τά λάθη τους, τά ὀλέθρια σφάλματά τους καί νά θέλουν εἰλικρινά μιά νέα ἀρχή: Ἐμεῖς τούς ὑποσχόμαστε μιά καθαρή καί ὑγιᾶ ἐθνική παράταξη πού θ' ἀγωνιστεῖ γιά τόν λαό καί τό ἔθνος. Τό ἄνοιγμα στήν κοινωνία δέν σημαίνει λοιπόν γιά μᾶς μετατόπιση ἤ δικές μας παραχωρήσεις. Ἡ τιμημένη καί περήφανη ἰδεολογία τοῦ ἐθνικισμοῦ, οἱ καλλίτεροι Ἕλληνες αὐτοῦ τοῦ τόπου δέν θά δεχόντουσαν ποτέ ν' ἀπολογηθοῦν. Καί στό κάτω - κάτω γιατί; Γιατί ἔχτισαν καί κράτησαν ζωντανή τήν Ἑλλάδα;

Βέβαια, ὅλη αὐτή ἡ ὄψιμη «ἐπαναστατική» κριτική στήν παράδοση τῆς δεξιᾶς μᾶς κάνει νά σκεφτόμαστε μήπως γιά κάποιους πίσω ἀπ' τήν ταμπέλλα τῆς προοδευτικῆς πολιτικῆς τῆς ἀριστερῆς τάσης, πίσω ἀπ' αὐτόν τόν ἐξευτελιστικό διάλογο μέ τήν ἄκρα ἀριστερά καί τούς σταλινικούς, πού μέχρι πρίν μερικά χρόνια δολοφονοῦσαν συναγωνιστές μας στήν Εὐρώπη, κρύβεται μιά ἐνδόμυχη διάθεση εἰσόδου, μιά διάθεση νά μποῦνε κι αὐτοί στό σύστημα ἀπό τήν πίσω πόρτα, μιά διάθεση γιά νομιμοποίηση πού στίς μέρες μας προέρχεται ἀπ' τά ἀριστερά. Κι ὅσο τό σκεφτόμαστε, τόσο πιό πιθανό μᾶς φαίνεται.

Ἐμεῖς λοιπόν θά ἐπιμείνουμε στήν περηφάνια μας γι' αὐτά πού πιστεύουμε καί γι' αὐτό πού εἴμαστε, στή λεβέντικη ὑπεράσπιση τῶν ἰδεῶν μας, στήν ἔνθερμη ὑποστήριξη τῆς πολιτικῆς καί ἰδεολογικῆς καθοδήγησής μας. Καί ἐλπίζουμε νά κατανοοῦν ὅλοι τό πραγματικό νόημα τῶν ὅσων ἔγραψε ὁ συν. Νικολαΐδης: τό ἄνοιγμα στήν κοινωνία εἶναι τό ἄνοιγμα σέ κοινωνικούς χώρους χωρίς ἰδιαίτερες ἰδεολογικές εὐαισθησίες, εὐαισθησίες πού σήμερα πιά ἔχουν φθαρεῖ ἀπό τήν ἀλόγιστη χρήση ὅρων καί ἐννοιῶν. Αὐτό τό ἄνοιγμα δέν μπορεῖ νά γίνει μέ θεωρητικά ἤ ἱστορικά ἐπιχειρήματα, ἀλλά μόνο μέ πολιτικές θέσεις πού θά ἐπιχειροῦν νά δώσουν ἀπάντηση στά μεγάλα προβλήματα τοῦ λαοῦ. Κι ἐπειδή αὐτά τά προβλήματα εἶναι δημιουργήματα κατά λογική ἀναγκαιότητα τοῦ συστήματος τῆς Μεταπολίτευσης, ἡ λύση τους περνᾶ μέσα ἀπό τήν νομική καί ἠθική ἀνατροπή του. Στήν πάλη γιά τήν ἀνατροπή αὐτή, πού εἶναι στήν οὐσία ἡ πάλη γιά τήν ἐγκαθίδρυση τῆς ἀλήθειας καί τῆς δικαιοσύνης, μοναδική σημασία ἔχει ἡ πίστη μας στό δόγμα μας καί στίς ἀρχές, καθώς καί στήν πρωτοπόρα καθοδήγηση πού τά ἐκφράζει. Μές ἀπό τήν ἀφοσίωση καί τήν σιδερένια πειθαρχία θά μπορέσουμε, ἀφενός νά κερδίσουμε τή συμπαράσταση τοῦ λαοῦ καί μέ τή βοήθειά του νά φτάσουμε στήν θεμελίωση τῆς Νέας Πολιτείας.

τοῦ JULIUS EVOLA: «Μεταξύ τῆς πραγματικῆς δεξιᾶς καί τῆς οἰκονομικῆς δεξιᾶς, ὄχι μόνον δέν ὑπάρχει ταυτότητα ἀλλά ὑπάρχει συγκεκριμένη ἀντίθεση».

Ὁ Julius Evola, ἕνας ἀπό τούς μεγαλύτερους θεωρητικούς τοῦ αἰώνα μας, συνέβαλε καθοριστικά στήν ἰδεολογική ἀποσαφήνιση τῆς δεξιᾶς.

Γιά μᾶς, ὅπως νομίζουμε καί γιά τήν GRECE ὅπως καί γιά τόν RAUTI, ὅπως καί γιά ὅλη τήν μαχόμενη πρωτοπορία, δέν τίθεται ζήτημα ἰδεολογικοῦ ἤ πολιτικοῦ συμβιβασμοῦ. Εἴμαστε πολύ ὑπερήφανοι γιά τήν ταυτότητά μας, γιά τήν κουλτούρα μας καί τίς ρίζες μας γιά νά τίς ἀπαρνηθοῦμε. Μπορεῖ, στίς ἐσωτερικές μας διαδικασίες νά τίς ὑποβάλλουμε στήν πιό σκληρή κριτική, νά τονίζουμε λάθη πού ἔγιναν καί δέν πρέπει νά ξαναγίνουν, ἀλλά πρός τά ἔξω θά ὑπερασπιστοῦμε αὐτά τά λάθη μέχρι θανάτου. Γιατί ξέρουμε ὅτι ὁ μόνος τρόπος γιά νά μπορέσεις νά συγκροτήσεις μιά πραγματικά δυνατή πολιτική πρόταση εἶναι νά συσπειρώνεσαι, ἀντλώντας τήν νομιμοποίησή σου ἀπ' αὐτό πού λέγεται ἡρωϊκός ὑποκειμενισμός, βουλησιοκρατία, πιό εὔκολα πίστη. Γιά μᾶς, θρησκεία εἶναι τό πολιτικό μας δόγμα, κι ἄν στίς συνόδους μας διαπιστώνουμε «θεολογικά» σφάλματα, φταῖνε οἱ ἄνθρωποι πού δέν μποροῦν νά συλλάβουν μέ πληρότητα τήν ἀλήθεια.

Γι' αὐτό κι ὄχι μόνο δέν πρόκειται ποτέ νά ἐγκαταλείψουμε αὐτό πού εἶναι ὁ ἐθνικισμός, μά οὔτε πρόκειται νά ὑποχωρήσουμε στήν παραμικρή, στήν πιό ἀσήμαντη θέση. Τό δόγμα εἶναι ἕνα καί εἶναι ἀδιαίρετο. Ἄν ὑποχωρήσουμε ἔστω καί σ' ἕνα σημεῖο, διαταράσσουμε τήν ἰσορροπία, διαταράσσουμε τή συνέχεια, σέ τελική ἀνάλυση χαλᾶμε τήν πίστη μας. Ὄχι λοιπόν μόνο ἀρνούμαστε τό συμβιβασμό, μά ἀρνούμαστε καί τήν ἀμοιβαία προσέγγιση, τίς ἀμοιβαῖες παραχωρήσεις.

Θά μποροῦσαν κάποιοι ν' ἀνησυχήσουν ὅτι μιά τέτοια δογματική καί μονολιθική λογική κρύβει πίσω της μιά ἐπικίνδυνη αὐταρέσκεια πού μπορεῖ νά ὁδηγήσει σ' ἕναν ἀπομονωτισμό. Κάθε ἄλλο. Ἡ θέση μας δέν εἶναι ἀλαζονική, μά ἀπόλυτα πραγματιστική καί ρεαλιστική. Δέν ἀρνούμαστε τή δεξιά μας ταυτότητα, ἁπλά τήν ὑποβάλλουμε στήν ἀναγκαία κριτική καθάρσεως ἀπό στοιχεῖα πού δέν εἶναι δικά της. Ἡ λαϊκή καί κοινωνική δεξιά, ἡ ἐθνική δεξιά, δέν ἔχει τήν παραμικρή ἐπαφή μέ τήν φιλελεύθερη καί ὑλιστική, οἰκονομική, φιλοκαπιταλιστική, διεθνιστική δεξιά. Γιατί γιά μᾶς, ἡ ὑπόθεση τῆς δεξιᾶς εἶναι ὑπόθεση λαοῦ πάνω ἀπ' ὅλα, καί ξέρουμε ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός, ἔτσι τήν ἔζησε. Ἔτσι τήν ἔζησε τό '21, ἔτσι τή δίδαξε ὁ Δραγούμης, τό '40 ἔτσι ὁ Μεταξᾶς, κατά τήν Ἐθνική Ἀντίσταση, μά καί τόν ἔνδοξο ἀγῶνα 45-49. Ἔτσι τήν ἔζησε τά χρόνια τῆς ἀνασυγκρότησης, μά καί τά χρόνια 67-74. Τό ἄν κάποιοι πολιτικοί ἔφθειραν αὐτή τήν ὑπόθεση, τό ἄν κάποιοι ἐκμεταλλευόντουσαν τήν ἀτέλειωτη ἀγάπη τοῦ λαοῦ τῆς δεξιᾶς γιά τήν παράδοσή του, τόν πολιτισμό του, τήν θρησκεία του, εἶναι σφάλμα καί ἄδικο νά ἐπιρρίπτουμε εὐθύνες στίς ἰδέες καί ὄχι στά πρόσωπα. Ἐμεῖς ἀναγνωρίζουμε τά σημάδια τῆς δεξιᾶς, στό πρόσωπο τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, πού ἐνσαρκώνει τήν πειθαρχία, τήν ἀφοσίωση καί τήν ἱεραρχία στό πρόσωπο τοῦ λαϊκοῦ ἀγωνιστῆ τοῦ Ζέρβα καί τῆς «Χ», πού προσωποποιοῦν τή λαϊκή πρωτοβουλία καί τήν ἔνοπλη ὑπεράσπιση τῆς ἐλευθερίας καί τοῦ πολιτισμοῦ, στόν ἀγῶνα τῶν ἀνώνυμων ἀνθρώπων ἐνάντια στήν κομμουνιστική ἀπειλή, στόν ἀγῶνα τοῦ Μεταξᾶ γιά τή συγκρότηση ἑνός ἐθνικολαϊκοῦ καθεστῶτος πού θ' ἀδέλφωνε ὅλους τούς Ἕλληνες, στόν Ἴωνα Δραγούμη καί τόν Περικλῆ Γιαννόπουλο καί στή μάχη τους γιά τή διατήρηση τῆς εὐαισθησίας τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, καί ἰδιαίτερα στόν κολοσιαῖο ἀγῶνα τοῦ πρώτου γιά ἐθνική ὁλοκλήρωση. Βλέπουμε τήν

Ὁ PINO RAUTI, προκάλεσε μεγάλο θόρυβο μέ τίς προτάσεις του γιά τήν κρίση στήν ἀριστερά καί τήν κοινωνική πρόταση τοῦ MSI

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ '88: Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΞΕΚΙΝΑ

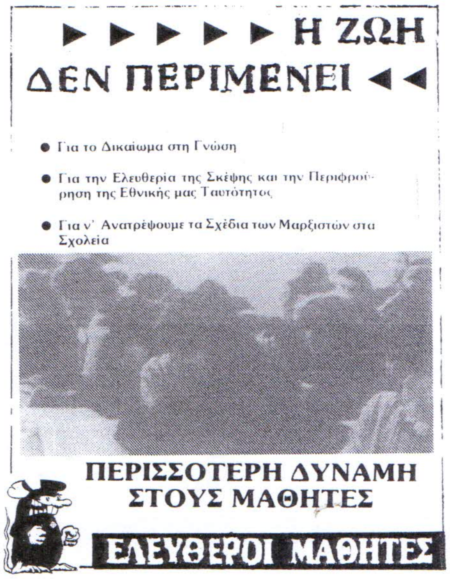
᾿Επιτέλους, μετά ἀπό πολύχρονες προσπάθειες στόν τόσο εὐαίσθητο χῶρο τῆς μέσης ἐκπαίδευσης ἔχουμε καί ἕνα χειροπιαστό, θετικό ἀποτέλεσμα. Οἱ συνδυασμοί τῶν ᾿Ελευθέρων Μαθητῶν ἀπέσπασαν στά πολιτικοποιημένα σχολεῖα τῆς χώρας ποσοστά πού ξεκινοῦν ἀπό τό 6% καί φτάνουν σ᾿ ὁρισμένα σχολεῖα μέχρι καί τό 30%. Χιλιάδες ψηφοφόροι μαθητές ἐξέλεξαν πάνω ἀπό 50 ἐθνικιστές ὑποψηφίους στά μαθητικά συμβούλια. Καί ὅπως ἦταν ἑπόμενο πολλοί ἀπ᾿ αὐτούς ἐξελέγησαν ἀντιπρόεδροι καί γραμματεῖς τῶν μαθητικῶν συμβουλίων στίς ἐκλογές γιά τή συγκρότηση τῶν μαθητικῶν συμβουλίων σέ σῶμα.

῾Υπῆρχαν δύο βασικά στοιχεῖα πού διαφοροποίησαν τήν τακτική τῶν ἐθνικιστῶν στίς μαθ. ἐκλογές 88: **πρῶτον** ἡ ἀπόφασή τους, πού πάρθηκε μετά ἀπό πολλές συζητήσεις καί ἔντονο διάλογο, νά κατεβάσουν μιά ἄποψη ὄχι ἁπλῶς πιό πολιτική, μά ὁλοκληρωμένα πολιτική καί νά ἐγκαταλείψουν τό ξεκάρφωτο σχετικά συνδικαλιστικό πλαίσιο. Δηλ. οἱ Ε.Μ. φέτος καθορίστηκαν τόσο σέ ἰδεολογικό ἐπίπεδο, παίρνοντας θέση ὄχι μόνο γιά τά προβλήματα πού ἀπασχολοῦν τήν ἐκπαίδευση, μά γιά ὅλα ὅσα θίγουν καί ἀπασχολοῦν τήν ἑλληνική νεολαία, ὅσο καί στό πολιτικό ἐπίπεδο μιᾶς καί πρότειναν στούς μαθητές νά ἀγωνιστοῦν μέσα καί ἔξω ἀπό τό σχολεῖο, στό πλευρό τῶν δυνάμεων ἐκείνων πού ὑπερασπίζονται τά ἴδια ἰδανικά μ᾿ αὐτούς. Κι αὐτή ἡ ἀπόφασή τους ἐπιβραβεύτηκε τελικά, μιᾶς καί δέν εἶναι δυνατόν νά πιστεύουμε ὅτι εἶναι δυνατόν ν᾿ ἀλλάξει τό σχολεῖο καί τό σύστημα τῆς μέσης ἐκπαίδευσης ἀπό τό μαθητικό κίνημα. Τό σχολεῖο ἀλλάζει μέ τόν καθημερινό ἀγώνα γιά τήν ἀλλαγή τῆς κοινωνίας, καί σέ τελευταία ἀνάλυση ὁ ἀγώνας αὐτός εἶναι καθαρά πολιτικός. Τό σχολεῖο δέν εἶναι ἕνας χῶρος περιχαρακωμένος, ἕνας χῶρος πού δέν τόν ἀγγίζουν οἱ πολιτικές καί κοινωνικές ἐξελίξεις. ῾Η ἐκπαίδευση, καί εἰδικά ἡ μέση, πού δέν ἔχει καί περιθώρια αὐτονομίας ὅπως ἡ ἀνώτατη, ἑτεροκαθορίζεται: τό περιεχόμενό της, τό σύστημά της, τά οἰκονομικά της, ἡ μορφή καί τό ὕφος της, ἀποτελοῦν ἐπιλογές πού γίνοντα[ι] κεντρικά, στό ἐπίπεδο τοῦ ὑπουργείου Παιδείας. Βέβαια ἕνα ἰσχυρό μαθητικό κίνημα θά μποροῦσε νά γίνει μοχλός γιά τήν πίεση τοῦ ῾Υπουργείου. ῾Ωστόσο, μόνο σχετική δύναμη μπορεῖ νά ἔχει ἀκόμη κι ἕνα ὀργανωμένο μαθητικό κίνημα, μιᾶς καί βρίσκεται μακριά ἀπό τίς παραγωγικές διαδικασίες καί μόνο πολύ ἔμμεσα μπορεῖ νά ἐπηρρεάσει τίς πολιτικές ἐξελίξεις. Αὐτή λοιπόν ἡ πολιτικοποίηση τῶν φετινῶν ἐκλογῶν ὑπῆρξε μιά ἐπιλογή πού βρῆκε ἀνταπόκριση ἀπό τούς πιό ὥριμους καί συνειδητοποιημένους ψηφοφόρους μαθητές.

Δεύτερον, ἡ ἐπιλογή τῶν Ε.Μ. νά μήν συνεργαστοῦν μέ καμιά ἀπό τίς παρατάξεις πού ἐκπροσωποῦν τά κόμματα τοῦ κατεστημένου μές στό μαθητικό κίνημα. Κι αὐτό γιατί τά κόμματα αὐτά, εὐθύνονται ὁλοκληρωτικά γιά τήν πλήρη ἀποτυχία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, πού ὁδηγεῖ χιλιάδες νέους στήν πιό μαύρη ἀπελπισία καί στά πιό ἀπελπιστικά ἀδιέξοδα. ῏Ηταν ζήτημα λοιπόν συνέπειας ἰδεολογικῆς νά μήν συνερ-

γαστοῦν καί νά μήν παζαρέψουν οἱ ἐθνικιστές ὑποψήφιοι μέ τούς συμμαθητές ἐκείνους πού εἴτε ἀπό ἀφέλεια εἴτε ἀπό ὑστεροβουλία εἴτε, ἀκόμη χειρότερα ἀπό πεποίθηση, διάλεξαν τόν εὔκολο δρόμο. Κι ὁ δρόμος αὐτός μπορεῖ νά τούς ἔδωσε ἄνετα μιά θέση στά μαθητικά συμβούλια, οὐσιαστικά ὅμως ὁδηγεῖ στήν ἀναπαραγωγή τῶν ἴδιων προβλημάτων καί τῆς ἴδιας μιζέριας.

Οἱ μαθητές λοιπόν, φέτος ψήφισαν τήν περιπέτεια καί τήν ἀντιπαράθεση. Μιά ἀντιπαράθεση πού ἤδη ξεκίνησε μέ τό Πολυτεχνεῖο: ἦταν ἴσως ἡ πρώτη χρονιά πού σέ πανελλαδικό ἐπίπεδο, σέ πάνω ἀπό τριάντα Λύκεια μέ προτάσεις τῶν ἐθνικιστῶν ἡ μαθητική κοινότητα δέν συμμετεῖχε στή Γιορτή τοῦ Πολυτεχνείου. Φυσικά τό γεγονός πέρασε στά ψιλά τῶν ἐφημερίδων, πού ὅμως τελικά ἀναγκάστηκαν νά δεχτοῦν ὅτι κάποιο πρόβλημα ὑπάρχει μέ τή γιορτή τοῦ Πολυτεχνείου. Ἀποτέλεσμα ἐμφανές τοῦ κλίματος ἀντιπαράθεσης πού ἤδη ἐπικρατεῖ, εἶναι τά μικροεπεισόδια πού ἔγιναν στό Λύκειο Ἀναβρύτων, ὅταν ἐξελέγη ἀντιπρόεδρος ὁ «δικός» μας καί οἱ δύο διήμερες ἀποβολές πού ἔρριξε σέ δικά μας παιδιά, ὁ κομμουνιστοκρατούμενος σύλλογος τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν. Ὅλ' αὐτά βέβαια ἐν ὀνόματι τῆς δημοκρατίας τους καί τῆς κατοχύρωσης τῆς ἐλεύθερης ἔκφρασής τους. Τέλος πάντων, ὁ ἀγώνας συνεχίζεται καί οἱ ἐκλεγμένοι ἐθνικιστές ἀντιμετωπίζουν πιά μπροστά τους μιά πρόκληση: ν' ἀγωνιστοῦν νά ὑλοποιήσουν τό πρόγραμμά τους ἤ ὅσο μπορέσουν

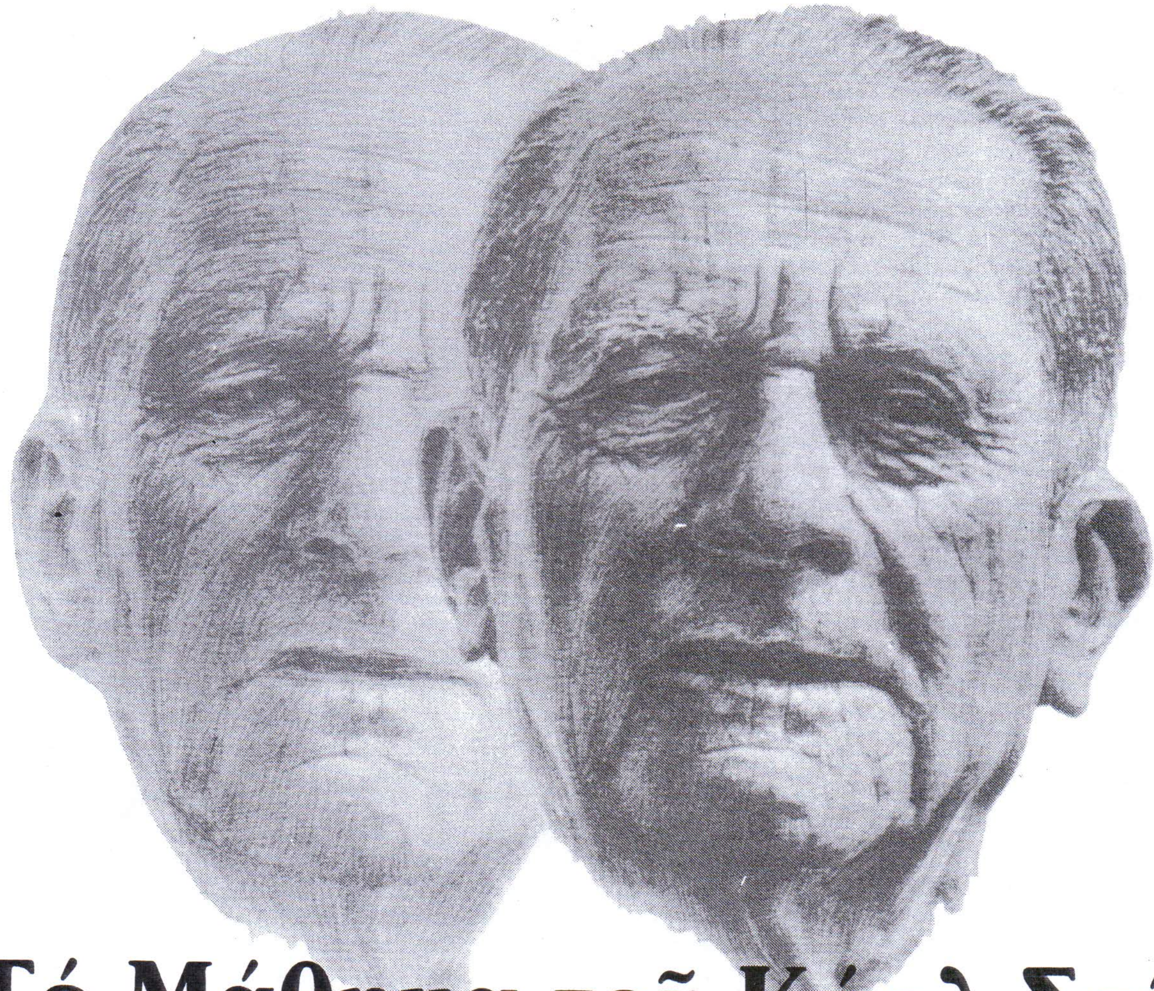

Μεγάλη διάδοση καί ἐπιτυχία εἶχε τό παραπλεύρως εἰκονιζόμενο φετεινό φυλλάδιο τῶν Ἐλευθέρων Μαθητῶν, ὅπου ἀναλύονταν διεξοδικά οἱ θέσεις τους.

ἀπ' αὐτό, νά ἐφαρμόσουν, μέ δυό λόγια, ἐκεῖνα γιά τά ὁποῖα ἐμπιστεύθηκαν οἱ συμμαθητές τους.

Καί πιό συγκεκριμένα: τά μαθητικά συμβούλια θά πρέπει μέ τήν καθοδήγηση τῶν ἐθνικιστῶν νά διοργανώσουν ἐκδηλώσεις γιά ὅλα τά μεγάλα θέματα πού ἀπασχολοῦν σήμερα τήν ἑλληνική νεολαία καί τόν τύπο, νά ὀργανώσουν τήν ἀντίστασή τους ἀπέναντι στά ναρκωτικά μέ ὁμιλίες καί ἐνημερωτικές συζητήσεις, μά καί μέ ἐπιτροπές ἀλληλοβοήθειας πού θά συμπαραστέκονται μέ ἀπόλυτη διακριτικότητα στούς συμμαθητές πού βασανίζονται ἀπ' τό πρόβλημα, νά διοργανώσουν σεμινάρια ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, μά καί συζητήσεις τῶν φορέων τοῦ σχολείου (μαθητές, καθηγητές, γονεῖς, ὑπουργεῖο) γιά τήν κρίση τῆς ἐκπαίδευσης· νά ἐκδώσουν μαθητικά ἔντυπα, νά λειτουργήσουν ὁμιλίες, νά συμμετάσχουν στίς ἐθνικές γιορτές ἐνεργητικά, νά θέσουν ἐθνικά θέματα ἐκδηλώνοντας στήν πράξη τήν συμπαράστασή τους στούς Κύπριους καί Βορειοηπειρῶτες συμμαθητές τους, νά διευρύνουν τή διασχολική συνεργασία τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων καί ἄν τά καταφέρουν νά κινητοποιηθοῦν διαδηλώνοντας τήν ἀντίθεσή τους στήν κυβερνητική πολιτική τῆς ἐκπαιδευτικῆς ὑποβάθμισης. Εἶναι βέβαια ἕνα πρόγραμμα σκληρῆς δουλειᾶς κι ἔντονης δραστιότητας. Μά εἶναι καί ἡ ὑλοποίηση μιᾶς δέσμευσης πού ἀνέλαβαν οἱ ἐκλεγμένοι: ἐξελέγησαν γιατί ὑποσχέθηκαν στούς συμμαθητές τους ἕνα σχολεῖο πού θά εἶναι κοινότητα ζωῆς καί πολιτισμοῦ.

Οἱ μαθητές διάλεξαν τήν περιπέτεια· σέ μᾶς μένει ν' ἀνταποκριθοῦμε στό αἴτημά τους καί νά τούς δωσουμε μιά ζωντανή κι ἔντονη σχολική χρονιά.

Τό Μάθημα τοῦ Κάρλ Σμίττ

Μετάφραση ἀπό τό περιοδικό ELEMENTS

Συναντήσαμε τόν Κάρλ Σμίττ στό Πλάτεμπεργκ τῆς Βεστφαλίας στό χωριό πού γεννήθηκε καί πού ἔχει ἀποσυρθεῖ. Τέσσερις ὧρες μιᾶς καταπληκτικῆς συνομιλίας μέ κεῖνον πού παραμένει χωρίς ἀμφιβολία ὁ μεγαλύτερος πολιτειολόγος καί ὁ πιό σημαντικός νομικός τῆς ἐποχῆς μας:

—Βρισκόμαστε τώρα στό στάδιο τῆς βοσκῆς, μᾶς εἶπε ὁ Κάρλ Σμίτ, εἴμαστε σάν τά κατοικίδια ζῶα πού χαίρονται τά ἀγαθά τοῦ φραγμένου ἀγροῦ στόν ὁποῖον τά ἔχουν κλείσει. Τό διάστημα κατακτήθηκε. Τά σύνορα εἶναι καθορισμένα. Δέν ὑπάρχει τίποτα πλέον ν' ἀνακαλύψουμε. Εἶναι τό βασίλειο τοῦ status quo...

Αὐτή ἡ παγωμένη τάξη πού ἁπλώνεται πάνω σ' ὅλη τή Γῆ καί πού κατακρημνίζει τίς πολιτικές κυριαρχίες, ἀποτέλεσε πάντοτε τό ἀντικείμενο τῶν προειδοποιήσεων τοῦ πολιτειολόγου. Ἤδη ἀπό τό 1928 (1) στό ἔργο του «Ἡ ἔννοια τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου», ἀποκαλύπτει μέσα στίς ἰδεολογίες τῆς παγκοσμιότητος ὅπως ἐκεῖνες «τοῦ Δικαίου, τῆς Ἀνθρωπότητας, τῆς τάξεως ἤ τῆς Εἰρήνης», τήν πρόθεση τῆς μετατροπῆς τοῦ πλανήτη σ' ἕνα εἶδος οἰκονομικοῦ συνοθυλεύματος ἀποπολιτικοποιημένου, τό ὁποῖο συγκρίνει μ' ἕνα «λεωφορεῖο χωρίς ταξιδιῶτες», ἤ μέ ἕνα «ἀκίνητο χωρίς τούς ἐνοικιαστές του». Τήν εὐθύνη γι' αὐτό τό προειδοποιητικό ὅραμα ἑνός κόσμου, στόν ὁποῖο πεθαίνουν οἱ λαοί καί, οἱ πολιτικοί του ἀπέδιδε ὄχι στόν μαρξισμό ἀλλά στίς φιλελεύθερες καί τίς ἐμπορευματικές δημοκρατίες.

Ἀπό τότε ὁ Κάρλ Σμίττ ἐμφανίζεται ὡς ἕνας ἀπό τούς πιό ἐμφανεῖς καί ὀξεῖς κριτικούς τοῦ φιλελευθερισμοῦ ἀλλά κατά τρόπο διαφορετικό καί πιό πρωτότυπο ἀπό τούς «ἀντιδημοκράτες» τῆς τελικῆς ἀντιδραστικῆς δεξιᾶς.

Ὁ Κάρλ Σμίττ ἐμφανίζεται ἐπίσης ὡς ὁ συνεχιστής τοῦ ρεύματος τῆς ρεαλιστικῆς ἀναλύσεως τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου καί τοῦ κράτους στή γραμμή τῶν Μποντέν, Χόμπς καί Μακιαβέλλι. Οἱ βαθιές καί σύγχρονες ἀπόψεις του τόσο ἀπομακρυσμένες

ἀπό τόν φιλελευθερισμό καί τίς σύγχρονες ὁλοκληρωτικές θεωρίες (τοῦ μπολσεβικισμοῦ καί τῶν φασισμῶν) τόν καθιστοῦν ἕναν ἀπό τούς πλέον σημαντικούς πολιτειολόγους καί συνταγματολόγους νομικούς τῆς σύγχρονης ἐποχῆς. Μέ τήν ἔννοια αὐτή μποροῦμε νά τόν παρακολουθήσουμε χωρίς ὅμως νά παραλείψουμε νά προσπαθήσουμε τό ξεπέρασμα ὁρισμένων ἀπό τίς ἀναλύσεις του ὅπως ἄλλωστε τό ἔπραξε ὁ Γάλλος μαθητής του Ζουλιέν Φρόυντ (2) τοῦ ὁποίου τό ἔργο σέ πλήρη ἔκταση τείνει ἤδη νά ξεπεράσει ἐκεῖνο τοῦ Κάρλ Σμίττ.

Ἡ πνευματική πορεία τοῦ πολιτειολόγου ἀπό τόν Ρήνο ἀρχίζει μέ μιά σκέψη πάνω στό δίκαιο καί τήν πολιτική πρακτική του, στά ὁποῖα ἀφιερώνει τά δύο ἔργα του στά 1912 καί στά 1914 στό τέλος τῶν Πανεπιστημιακῶν του σπουδῶν, πού συμπλήρωσε στό Στρασβοῦργο. Μετά τόν πόλεμο εἶναι νομικός στά Πανεπιστήμια τοῦ Βερολίνου καί τῆς Βόννης, ἡ δέ σκέψη του προσανατολίζεται πρός τήν πολιτειολογία. Ὁ Κάρλ Σμίττ διακόπτοντας τίς σχέσεις του μέ τίς φιλελεύθερες φιλοσοφίες τοῦ δικαίου ἀρνεῖται νά διαχωρίσει τό δίκαιο τοῦτο ἀπό τήν πολιτική.

Ἡ «ρομαντική πολιτική», πού δημοσιεύτηκε στά 1919 εἶναι ἀφιερωμένο σέ μιά κριτική τοῦ πολιτικοῦ ρομαντισμοῦ πού ἀπαιτεῖται στόν ρεαλισμό. Τά χιλιετή ἰδανικά τῶν ἐπαναστατῶν κομμουνιστῶν ἤ οἱ λαϊκές (volkisch) ὀνειροφαντασίες τῶν ἀντιδραστικῶν τοῦ φαίνονται ἐξίσου ἀκατάλληλες γιά τή διακυβέρνηση τῶν λαῶν. Ὡς προς τήν «Δικτατορία» τό δεύτερο μεγάλο θεωρητικό ἔργο του πού δημοσιεύτηκε στά 1921, ἀποτελεῖ ὅπως ἔγραψε ὁ Ζουλιέν Φρόυντ «μία ἀπό τίς πιό πλήρεις καί σχετικές πάνω στήν ἔννοια αὐτή τῆς ὁποίας ἡ ἱστορία ἔχει ἀναλυθεῖ ἀπό τήν ἐποχή τῶν Ρωμαίων μέχρι τήν ἐποχή τοῦ Μακιαβέλλι καί ἐκείνη τοῦ Μάρξ».

Ὁ Κάρλ Σμίττ διακρίνει τήν «δικτατορία» ἀπό τήν καταπιεστική «τυρρανία». Ἡ δικτατορία ἐμφανίζεται ὡς μέθοδος διακυβέρνησης γιά νά ἀντιμετωπίσει τίς ἐπείγουσες καταστάσεις. Κατά τή ρωμαϊκή κληρονομία ὁ δικτάτορας εἶχε σάν λειτούργημα νά ἀντιμετωπίζει τίς καταστάσεις ἔκτακτης ἀνάγκης. Ἀλλά ὁ Μακιαβέλλι εἰσάγει μιά διαφορετική πρακτική. Ὁ τελευταῖος αὐτός συμβάλλει στό νά ἀντιμετωπιστεῖ «τό σύγχρονο κράτος» βασισμένο πάνω στό ρασιοναλισμό, τήν τεχνοκρατία καί τόν ἰσχυρό ρόλο μιᾶς περιπεπλεγμένης ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας: ἡ ἐκτελεστική ἐξουσία αὐτή δέν στηρίζεται σ' ἕνα μόνο ἡγεμόνα. Ὁ Κάρλ Σμίττ δείχνει ὅτι μέ τόν Γάλλο νομικό Ζάν Μποντέν ἡ δικτατορία παίρνει τό σχῆμα μιᾶς «πράξεως τῶν ἐπιτροπῶν» πού ἐγκαθίσταται στόν 16ο καί στόν 17ον αἰώνα.

Οἱ «ἐπίτροποι» εἶναι οἱ παντοδύναμοι ἀντιπρόσωποι τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας. Ὁ ἀπολυταρχισμός τοῦ Βασιλέως πού στηρίζεται στούς ἐκπροσώπους του ὅπως τό ὑπόδειγμα τοῦ Ρουσσῶ στό «Κοινωνικό συμβόλαιο» πού ἐκχωρεῖ τήν ἀπόλυτη ἐξουσία στούς ἐκπροσώπους τῆς γενικῆς θελήσεως πού ἐγκαθίδρυσε ἡ γαλλική ἐπανάσταση ἀποτελεῖ τό θεμέλιο τῶν σύγχρονων τύπων τῆς δικτατορίας.

Ἡ τελευταία αὐτή δέν μπορεῖ μέσα σ' αὐτή τήν προοπτική νά σχετίζεται μ' ἕνα μόνο τύπο πολιτικῆς ἰδεολογίας. Ἀντίθετα πρός τίς ἀναλύσεις τῶν συγχρόνων συνταγματολόγων, τοῦ Μωρίς Ντυβερζέ συγκεκριμένα, ἡ δημοκρατία δέν εἶναι τίποτα περισσότερο παρά ἕνας τύπος κρατικῆς ἐξουσίας πού ἐξαιρεῖται ἀπό τή χρήση τῆς δικτατορίας. Ἁπλά αὐταπατᾶται πιστεύοντας ὅτι προστατεύεται ἀπό τήν προσφυγή στήν δικτατορία καί προσποιεῖται ὅτι συμφιλιώνει μιά πραγματική ἐκτελεστική ἐξουσία μέ τόν προγραμματισμό καί τίς συναλλαγές τῶν κοινοβουλευτικῶν συστημάτων.

Σέ μιά θεμελιώδη μελέτη πάνω στόν κοινοβουλευτισμό μέ τίτλο: «Ἡ ἱστορικοπνευματική θέση τοῦ σημερινοῦ κοινοβουλευτισμοῦ» Μόναχο, Λειψία 1923, ὁ Κάρλ Σμίττ ἀποτολμᾶ μιά σκέψη πάνω στήν ταύτιση μεταξύ δημοκρατίας καί κοινοβουλευτισμοῦ. Ἡ δημοκρατία τοῦ φαίνεται ὡς μιά ἀρχή ἰδεολογική καί ἀφηρημένη πού ἀποκρύπτει τίς ἰδιαίτερες ὄψεις τῆς ἐξουσίας· μιά θέση πού πλησιάζει τίς θέσεις τοῦ Βιλφρέντο Παρέττο καί τοῦ Γκαετάνο Μόσκα. Ἡ ἄσκηση τῆς ἐξουσίας μέ

Ὁ JULIEN FREUND, μαθητής τοῦ Κάρλ Σμίττ, καί ἕνας ἀπό τούς διασημότερους πολιτειολόγους τοῦ καιροῦ μας. Ἡ αὐθεντικότητα τῆς σκέψης φέρνει τό μέλλον.

τή μορφή τῆς δημοκρατίας ὑπόκειται σέ μιά ρασιοναλιστική ἀντίληψη περί κράτους πού θεμελιώνει π.χ. τήν ἰδέα τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, τοῦ διαλόγου πού ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ἁρμονικός μεταξύ τῶν κομμάτων καί τοῦ ἰδεολογικοῦ πλουραλισμοῦ. Ἐπίσης ὁ ὀρθολογισμός αὐτός καί συγκεκριμένα ὁ ρασιοναλισμός τῆς ἱστορίας εἶναι ἐκεῖνος πού θεμελιώνει τή δικτατορία τοῦ προλεταριάτου. Ἀντιμέτωπα πρός τό δημοκρατικό ρεῦμα καί τόν κοινοβουλευτισμό ὁ Κάρλ Σμίττ τοποθετεῖ τά «μή ρασιοναλιστικά» ρεύματα, συγκεκριμένα τόν Ζώρζ Σορέλ καί τή θεωρία του περί βίας καθώς καί τούς μή μαρξιστές κριτικούς τῆς ἀστικῆς τάξης τοῦ μπουρζουαζισμοῦ, ὅπως εἶναι π.χ. ὁ Μάξ Βέμπερ. Αὐτός ὁ φιλελεύθερος μπουρζουαζισμός ὁδηγεῖ τούς λαούς σέ αὐταπάτες ἀντιμετωπίζοντας κάθε πολιτική δραστηριότητα σύμφωνα μέ τίς κατηγορίες τῆς ἠθικῆς καί τῆς οἰκονομίας. Κοινή αὐταπάτη, ἐξάλλου, τῶν σοσιαλιστικῶν ἰδεολογιῶν: ἡ λειτουργία τῆς πολιτικῆς δύναμης δέν εἶναι παρά οἰκονομική καί κοινωνική. Οἱ πνευματικές ἀξίες, οἱ ἱστορικές, οἱ στρατιωτικές δέν εἶναι πλέον νόμιμες. Ἠθική μόνο εἶναι ἡ οἰκονομία, πρᾶγμα πού ἐπιτρέπει νά προσδοθεῖ ἀξία στόν ἐμπορικό ὑποκειμενισμό καί νά προβληθοῦν ἀξιώσεις συγχρόνως γιά ἀνθρωπιστικά ἰδεώδη: Bible and Business (Βίβλος καί ἐπιχείρηση). Αὐτή ἡ ἠθικοποίηση τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου ὄχι μόνο καταστρέφει κάθε ἀληθινή ἠθική ἀλλά μετατρέπει τήν πολιτική ἑνότητα σέ «κοινωνία» οὐδετεροποιημένη, στήν ὁποία ἡ λειτουργία τοῦ ἡγεμόνα δέν εἶναι ἱκανή πλέον νά ὑπερασπίσει τόν λαό, τοῦ ὁποίου ἔχει ἀναλάβει τήν ὑπεράσπιση.

Ἀντίθετα, τό διάβημα τοῦ Κάρλ Σμίττ συνίσταται στήν ἀνάλυση τοῦ πολιτικοῦ φαινομένου ἀνεξάρτητα ἀπό κάθε ἠθική a priori. Ἀποφεύγει ὅπως ὁ Μακιαβέλλι καί ὁ Χόμπς, πρός τόν ὁποῖο τόν συνέκριναν, νά χρησιμοποιήσει τά καλά αἰσθήματα καί τή σωτηριολογία τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν. Ἡ φιλοσοφία του ἀντιτίθεται ὁλοκληρωτικά πρός τήν ἰδεολογία τοῦ Διαφωτισμοῦ (Locke, Hume, Montesquieu, Rousseau κλπ.) καί στούς διάφορους μαρξιστικούς σοσιαλισμούς, ὅπως ἐπίσης καί στόν Χριστιανικό πολιτικό οὐμανισμό. Κατ' αὐτόν οἱ ἰδεολογίες αὐτές δυσπιστοῦν κατά τρόπο οὐτοπιστικό πρός τήν ἔννοια τῆς ἐξουσίας καί προσπαθοῦν νά τῆς ἀφαιρέσουν τό πολιτικό στοιχεῖο πού τό ταυτίζουν μέ τήν ἔννοια τοῦ Κακοῦ, ἐνῶ τήν δέχονται προσωρινά. Αὐτή εἶναι ἡ περίπτωση τοῦ μαρξισμοῦ.

Ἡ οὐσία ὅμως τῆς κριτικῆς τοῦ Σμίττ, ἀναφέρεται στόν φιλελευθερισμό καί στόν Οὐμανισμό πού κατηγοροῦνται γιά ἐξαπάτηση καί ὑποκρισία. Οἱ θεωρίες αὐτές ἀντιμετωπίζουν τήν δραστηριότητα τῆς δημόσιας δύναμης σάν καθαρά διαχειριστική, στρεφομένη πρός τήν πραγματοποίηση τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀτόμου καί τῆς κοινωνικῆς ἁρμονίας. Στοχεύουν στήν ἐξαφάνιση τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου ὡς τέτοιου καί στόν τελολογικό σκοπό τῆς ἱστορίας. Θέλοντας νά ἀποδραματοποιήσουν τόν κοινωνικό βίο, δέν κατορθώνουν παρά νά δημιουργήσουν κοινωνικές ζούγκλες πού κυριαρχοῦνται ἀπό

«Πρός τή νίκη» ἐλαιογραφία τῆς Πένγκ Πίν γιά κείνη τήν ἡμέρα τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1935 πού ἡ Κεν τρική Ἐπιτροπή τοῦ Κινεζικοῦ Κ.Κ.

τήν οἰκονομική ἐκμετάλλευση και εἶναι ἀνίκανες νά ὑπερπηδήσουν τά ἐμπόδια. Οἱ Κυβερνήσεις πού ὑπόκεινται σ' αὐτόν τόν τύπο τοῦ φιλελευθερισμοῦ βλέπουν πάντοτε νά διαψεύδονται τά ὄνειρά τους γιά τόν μετασχηματισμό τῆς πολιτικῆς σέ εἰρηνική διοίκηση: ἄλλα κράτη ἐμπνεόμενα ἀπό ἐχθρικούς σκοπούς ἤ ἀπό μία ἐσωτερική πολιτική ἀποτροπή ἀναδύονται πάντοτε στήν ἀπρόβλεπτη στιγμή. Ἕνα κράτος πού παραιτεῖται ἀπό ἰδεαλισμό ἤ ἀπό κακῶς ἐννοούμενη ἠθικολογία νά τοποθετήσει πάνω ἀπ' ὅλα τήν ὑπέρτατη πολιτική βούλησή του καί προτιμᾶ ἀντ' αὐτῆς τόν οἰκονομικό ρασιοναλισμό (ὀρθολογισμό) ἤ τήν ὑπεράσπιση ἀφηρημένων ἰδεωδῶν, παραιτεῖται ἐπίσης ἀπό τήν ἀνεξαρτησία καί τήν ἐπιβίωσή του.

Ὁ Κάρλ Σμίττ δέν πιστεύει στήν ἐξαφάνιση τῆς κατηγορίας τῆς πολιτικῆς. Ἡ τελευταία αὐτή (ἡ πολιτική) μπορεῖ νά ἐπενδύσει κάθε τύπο δραστηριότητας. Ἀποτελεῖ μιά ἔννοια πού σχετίζεται μέ τή συλλογική ἀνθρωπολογία. Μ' αὐτή τήν ἰδιότητα ἡ πολιτική δραστηριότητα δέν μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ **ὡς οὐσία.** Τό κράτος, ἀντιθέτως, χαρακτηριζόμενο ὡς **ἀρχή**, δηλαδή τύπος συστατικός τῆς κυριαρχίας μπορεῖ νά ἐξαφανιστεῖ ἤ νά πολιτικοποιηθεῖ χωρίς ἡ πολιτική ὡς οὐσία (τό πολιτικό στοιχεῖο) νά ἐξαφανιστεῖ. Ἀλλά, τό κράτος δέν μπορεῖ νά διατηρηθεῖ παρά μόνο ἄν διατηρήσει τό μονοπώλιο τῆς πολιτικῆς, πρᾶγμα πού προϋποθέτει π.χ. ὅτι τοῦτο (τό κράτος) εἶναι τό μόνο πού καθορίζει τίς ἀξίες καί τά ἰδανικά γιά τά ὁποῖα οἱ πολίτες θά δεχθοῦν νά δώσουν τήν ζωή τους ἤ νά σκοτώσουν νόμιμα τόν πλησίον τους σέ περίπτωση π.χ. πολέμου.

Ἐάν δέν συμβεῖ αὐτό διάφοροι **ἀντάρτες** θά ξαναπάρουν γιά λογαριασμό τους τήν πολιτική δραστηριότητα καί θά προσπαθήσουν νά συγκροτηθοῦν σέ καινούργια νομιμότητα (νά συγκροτήσουν

ἐμπιστεύτηκε ὅλες τίς ἐξουσίες, πολιτικές καί στρατιωτικές, στό Μάο.

δηλαδή ξανά κράτος). Ὁ κίνδυνος αὐτός ἀπειλεῖ ἰδιαίτερα τά γραφειοκρατικά κράτη πού παράγονται ἀπό τίς σύγχρονες φιλελεύθερες σοσιαλδημοκρατίες στίς ὁποῖες μόνη ἡ ἀναιμία τῆς κοινωνίας τῆς καταναλώσεως ἀποτρέπει τόν ἐμφύλιο πόλεμο.

Οἱ ἰδέες αὐτές ἐκφράζονται στήν «ἔννοια τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου» (τῆς πολιτικῆς), τοῦ κειμένου τοῦ πιό θεμελιώδους τοῦ Κάρλ Σμίττ πού δημοσιεύτηκε γιά πρώτη φορά τό 1928 καί ἔτυχε ἐπεξεργασίας στά 1932 καί διασαφήσθηκε στό 1963 ἀπό τό συναφές ἄλλο σύγγραμά του τή «θεωρία τοῦ ἀντάρτη» («Theorie des Partisanen», Berlin 1963).

Στό ἔργο ἡ «ἔννοια τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου» ἡ πολιτική δραστηριότητα ὁρίζεται ὡς τό προϊόν τῆς πόλωσης γύρω ἀπό μιά ἐχθρική σχέση. Ἕνα ἀπό τά θεμελιακά κριτήρια μιᾶς πολιτικῆς πράξης εἶναι ἡ ἰδιότητά της νά κινητοποιεῖ ἕνα λαό ὑποδεικνύοντάς του ἕναν ἐχθρό, πρᾶγμα πού μπορεῖ ν' ἀναφέρεται σ' ἕνα μέρος ὅπως ἕνα κράτος παραδείγματος χάριν. Ἡ παράλειψη μιᾶς τέτοιας ὑποδείξεως, ὡς συνέπεια συγκεκριμένα ἑνός ἰδεαλισμοῦ δέ σημαίνει τίποτα ἄλλο ἀπό μιά παραίτηση ἀπό τήν πολιτική (τό πολιτικό στοιχεῖο).

Τό παιχνίδι λοιπόν ἑνός συνετοῦ κράτους εἶναι τό νά μπορέσει ν' ἀποφύγει τήν ἰδιοποίηση ἐκ μέρους τῶν ἀνταρτῶν —διαφόρων ἀτόμων δηλαδή τῆς ἐξουσίας καθορισμοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν της κοινότητας, δηλαδή ν' ἀντιποιηθεῖ αὐτό τοῦτο τό κράτος. Σέ καμιά περίπτωση τό πολιτικό στοιχεῖο δέν μπορεῖ νά θεμελιωθεῖ στή διοίκηση τῶν πραγμάτων ἤ νά παραιτηθεῖ ἀπό τήν πολεμική διάσταση. Κάθε ἐξουσία, καθώς καί κάθε ἀρχή, εἶναι ὑποχρεωμένη νά ὑποδεικνύει ἕναν ἐχθρό ὥστε νά μπορεῖ νά φέρνει σέ πέρας τίς προθέσεις της· στό σημεῖο αὐτό οἱ θέσεις τοῦ Κάρλ Σμίττ ἑνώνονται μέ τίς θέσεις τῶν ἠθολόγων γιά τήν ἐσωτερική ἀνθρώπινη συμπεριφορά καί συγκεκριμένα μέ ἐκεῖνες τοῦ Κόνραντ Λόρεντζ (5).

Ἡ «κλασσική» αὐτή καί συγχρόνως μακιαβελλική ἀντίληψη τῆς πολιτικῆς στοίχισε στόν Κάρλ Σμίττ τίς διώξεις καί τίς ἀπειλές πού ὑπέστη ἐκ μέρους τῶν ναζί, γιά τούς ὁποίους πολιτική σήμαινε ἀντίθετα τήν ὑπόδειξη τοῦ «συντρόφου» (Vollsgenoste) (6).

Ὁ ὁρισμός τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου ἐκ μέρους τοῦ Κάρλ Σμίττ μᾶς ἐπιτρέπει νά ἀντιληφθοῦμε ὅτι ἡ σύγχρονη συζήτηση γιά τό πολιτικό στοιχεῖο εἶναι ἀποπολιτικοποιημένη καί συγγενεύει πρός τό ἐκλογικό θέαμα. Πραγματικά πολιτική εἶναι μόνο ἡ ἀξία γιά τήν ὁποία εἶναι κανένας ἕτοιμος νά θυσιάσει τή ζωή του· μπορεῖ κάλλιστα νά εἶναι ἡ γλώσσα καί ὁ πολιτισμός του.

Ὁ Κάρλ Σμίττ γράφει γι' αὐτό ὅτι ἕνα «σύστημα κοινωνικῆς ὀργανώσεως προσανατολισμένο ἀποκλειστικά πρός τήν πρόοδο τοῦ πολιτισμοῦ» δέν ἔχει «πρόγραμμα, ἰδανικό κανόνα ἤ σκοπό πού νά μπορεῖ νά προσπορίσει τό δικαίωμα διάθεσης της φυσικῆς ζωῆς τῶν τρίτων: «Ἡ φιλελεύθερη κοινωνία πού θεμελιώνεται στή μαζική κατανάλωση δέν μπορεῖ ν' ἀπαιτήσει νά πεθαίνει κανένας ἤ νά σκοτωθεῖ γι' αὐτήν. Στηρίζεται **σ' ἕνα ἀπολίτικο σχῆμα κυριαρχίας:** «Ἀκριβῶς, γράφει ὁ Κάρλ Σμίττ, ὅταν παραμένει ἀπολίτικη ἡ ἐξουσία τῶν ἀνθρώπων πού στηρίζεται σέ οἰκονομική βάση, ἀποφεύγοντας κάθε ἐμφάνιση καί κάθε πολιτική εὐθύνη, τότε ἀποκαλύπτεται ὅτι εἶναι μιά τρομερή ἀπάτη».

Ὁ οἰκονομισμός καί ὁ πλουραλισμός τῶν φιλελευθέρων κρύβουν τήν ἀμέλεια τοῦ κράτους, τήν κυριαρχία τῶν τάξεων τῶν ἐμπόρων καί τήν καταστροφή των πολιτισμένων καί ἱστορικῶν λαῶν. Συμφωνώντας μέ τό Σορέλ, ὁ Κάρλ Σμίττ συνηγορεῖ γιά ἕνα τύπο ἐξουσίας πού δέν παραιτεῖται ἀπό τήν πλήρη ἐξάσκησή της, πού ἐκδηλώνει τήν πολιτική του ἐξουσία μέ τά ὁμαλά σχετικά μέσα, δηλαδή τήν δύναμη τοῦ ἐξαναγκασμοῦ καί σέ ἐξαιρετικές περιπτώσεις τήν βία. Παραγνωρίζοντας τίς ἀρχές αὐτές παραδείγματος χάριν ἡ δημοκρατία τῆς Βαϊμάρης ἐπέτρεψε τήν ἄνοδο τοῦ Χίτλερ. Ἐπίσης στήν ἰδεολογική ἀπόρριψη τῆς ἰδέας τῆς κρατικῆς ἐξουσίας στηρίζονται οἱ τεχνοοικονομικοί ὁλοκληρωτισμοί τοῦ σύγχρονου καπιταλισμοῦ πού εἶναι ἀλόγιστοι ἐπειδή εἶναι ἀνθρωπιστικοί καί στηρίζονται στή διπλή ἰδέα τοῦ πλουραλισμοῦ καί τοῦ κοινωνικοῦ ὑποκειμενισμοῦ πού θέτουν τά κράτη στό ἔλεος τῶν τεχνοκρατικῶν κυριαρχιῶν.

Ἡ κριτική τοῦ Σμίττ γιά τόν ἐσωτερικό πλουραλισμό μέ τήν ἔννοια πού τόν συνέλαβαν οἱ Montesquieu, Locke, Laski, Cole καί ἡ φιλελεύθερη ἀγγλοσαξωνική σχολή ἔχει γιά ἀντικείμενο τήν ὑπεράσπιση τῆς πολιτικῆς μονάδας τῶν ἐθνῶν πού εἶναι καί μόνη ἐγγυήτρια τῆς προστασίας τοῦ πολίτη καί τῶν ἐλευθεριῶν του. Ὁ ἐσωτερικός πλουραλισμός καταλήγει στόν ἐμφύλιο πόλεμο κρυφό ἤ πραγματικό, στόν ἄγριο συνδικαλισμό τῶν ὁμάδων καί τῶν φατριῶν τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων καί ἐπανεισάγει στό ἐσωτερικό τῆς κοινωνίας τή διάκριση μεταξύ φίλου καί ἐχθροῦ, τήν ὁποία τά Εὐρωπαϊκά Κράτη ἀπό τούς χρόνους τοῦ Μποντέν καί τοῦ Χόμπς κατάφεραν ν' ἀποδίδουν στό

ἐξωτερικό.

Ἕνα τέτοιο σύστημα ἐπικαλεῖται, φυσικά γιά ν' ἀπαλλάξει τίς πολιτικές μονάδες ἀπό τήν ἔννοια τῆς 'Ανθρωπότητας: «Ἡ 'Ανθρωπότητα δέν ἀποτελεῖ πολιτική ἔννοια» γράφει ὁ Κάρλ Σμίττ καί προσθέτει: «Ἡ 'Ανθρωπότητα τῶν ἀτομικιστικῶν καί φιλελεύθερων θεωριῶν πού στηρίζονται στό φυσικό δίκαιο εἶναι μιά ἰδανική κοινωνική δομή μέ χαρακτῆρα παγκόσμιο δηλαδή πού ἀγκαλιάζει ὅλους τούς ἀνθρώπους τῆς γῆς (...) καί δέν θά πραγματοποιηθεῖ πρίν ἐξαφανιστεῖ ἡ πραγματική πιθανότητα τῆς μάχης καί καταστεῖ ἀδύνατη κάθε ἀνασυγκρότηση σέ φίλους καί ἐχθρούς. Αὐτή ἡ παγκόσμια κοινωνία δέν θά γνώριζε πλέον λαούς (...) Ἡ ἔννοια τῆς 'Ανθρωπότητας εἶναι ἰδεολογικό ἐργαλεῖο ἰδιαίτερα χρήσιμο στίς ἰμπεριαλιστικές ἐπεκτάσεις, καί μέ τόν ἀνθρωπιστικό καί ἠθικό μανδύα του ἀποτελεῖ εἰδικό ὄχημα τοῦ οἰκονομικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ (...) Δεδομένου ὅτι ἕνα ὄχημα τόσο ὑπέροχο συνεπάγεται ὁρισμένες συνέπειες γι' αὐτόν πού τό φέρει, τό γεγονός ν' ἀποδίδει κανείς στόν ἑαυτό του τό ὄνομα τῆς 'Ανθρωπότητας, νά τό ἐπικαλεῖται καί νά τό μονοπωλεῖ καταλήγει τελικά στήν ἐκδήλωση ἑνός τρομακτικοῦ ἰσχυρισμοῦ μέ τό νά ἀρνεῖται στόν ἐχθρό τήν ἰδιότητά του ὡς ἀνθρωπίνου ὄντος, νά τόν κηρύσσει **ἐκτος νόμου καί ἐκτός τῆς 'Ανθρωπότητας** καί ἐξαιτίας αὐτῶν νά ὠθεῖ τόν πόλεμο μέχρι τά ἀπώτερα ὅρια τοῦ ἀνθρωπίνου».

Ὁ καθορισμός τῆς πολιτικῆς (τοῦ πολιτικοῦ στοιχείου) ὑπό τήν κατηγορία τοῦ ἐχθροῦ, καί ἡ ἄρνηση τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ ἐξισωτισμοῦ δέν καταλήγει ἀκριβῶς στή περιφρόνηση τοῦ ἀνθρώπου καί στό ρατσισμό. Τό ἀντίθετο μάλιστα. Ἡ ἀναγνώριση τῆς πολεμικῆς διάστασης τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων καί τοῦ ἀνθρώπου ὡς «ἑνός ὄντος δυναμικοῦ καί διακινδυνεύοντος» ἀποτελεῖ τήν ἐγγύηση τοῦ σεβασμοῦ κάθε ἀντιπάλου πού θεωρεῖται ὡς ὁ «Ἄλλος» καί τοῦ ὁποίου ἡ ὑπόθεση δέν εἶναι λιγότερο νόμιμη ἀπό αὐτήν τοῦ πρώτου.

Αὐτή ἡ ἰδέα ἐπανέρχεται συχνά στή σκέψη τοῦ Κάρλ Σμίττ. Οἱ σύγχρονες ἰδεολογίες πού ἰσχυρίζονται ὅτι διακρατοῦν τήν παγκόσμια ἀλήθεια καί συνεπῶς ἀντιμετωπίζουν τόν ἐχθρό ὡς **ἀπόλυτο,** ὡς μία «ἀπόλυτη ἀπαξία» καταλήγουν στίς γενοκτονίες. Ὅλες ἐξάλλου αὐτές ἐμπνέονται ἀπό τόν χριστιανικό μονοθεϊσμό πού κι αὐτός ἐπίσης εἶναι εἰρηνικός καί προσηλυτικός. Ὁ Κάρλ Σμίττ ὑποστηρίζει αἰτιολογημένα ὅτι ἡ κλασσική εὐρωπαϊκή ἀντίληψη πού ἐπικύρωνε τήν ὕπαρξη τοῦ ἐχθροῦ καί πού δεχόταν τή νομιμότητα τοῦ πολέμου ὄχι γιά τήν ὑπεράσπιση μιᾶς αἰτίας δίκαιης ἀλλά σάν ἀνάγκης αἰώνιας τῶν ἀνθρώπινων σχέσεων προκαλοῦσε λιγότερους πολέμους καί ἐπέβαλλε ἕνα σεβασμό τοῦ ἐχθροῦ πού ἐθεωρεῖτο ὡς ἀντίπαλος (ὡς hostis καί ὄχι ὡς inimicus) (ὡς ἐχθρός δηλαδή καί ὄχι ὡς μή - φίλος).

Οἱ διάδοχοι τοῦ Κάρλ Σμίττ καθορίζοντας καί ἐπιμηκύνοντας τή σκέψη του, ἔπλασαν μέ τόν Ἄλτμαν (Rudiger Altmann) τήν ἔννοια τῆς «Ernstfall» (τῆς περίπτωσης ἐπείγουσας ἀνάγκης, πού συνιστᾶ ἕνα ἄλλο θεμελιακό κριτήριο τῆς πολιτικῆς. Ἡ πολιτική ἐξουσία ἤ ἡ ἀξιοπιστία μιᾶς ν[...]ας πολιτικῆς ἀρχῆς θεμελιώνονται στήν ἱκανότητ[...] τους ν' ἀντιμετωπίζουν καί νά ἐπιλύουν τίς κατ[...]στάσεις ἀνάγκης. Οἱ ἐπικρατοῦσες πολιτικές ἰδε[...]λογίες ὅλες διαποτισμένες ἀπό τόν ἡδονισμό κ[...] οἰκειοθελῶς ἐξασφαλιστικές θέλουν ν' ἀγνοοῦ[...] τήν ἔκτακτη ἀνάγκη, τό χτύπημα τῆς τύχης, τό τ[...]χαῖο γεγονός. Ἡ πολιτική ἀξία τοῦ ὀνόματος α[...]τοῦ —καί ἡ ἰδέα αὐτή κονιορτοποιεῖ τίς ἀφηρημ[...]νες ἰδεολογικές κατηγορίες τῆς «δεξιᾶς» καί τ[...] «ἀριστερᾶς»— εἶναι ἐκείνη συγκεκριμένα πο[...] ἀπαντᾶ στήν πρόκληση τῆς περιπτώσεως ἔκτακτ[...] ἀνάγκης, ἐμποδίζει τήν ἀνθρώπινη κοινότητα ἀπ[...] τά ἀπρόβλεπτα στραβοπατήματα ἤ ἀπό τή θύελλ[...] καί ἔτσι ἐπιτρέπει μιά **γενική κινητοποίηση** το[...] λαοῦ καί μιά ἐντατικοποίηση τῶν ἀξιῶν του. [...] φιλελεύθερες ἔννοιες τῆς πολιτικῆς δέν διαβλέπου[...] στήν περίπτωση τῆς Ernstfall (ἔκτακτης ἀνάγκη[...] παρά μόνο τήν ἐξαίρεση καί στή «νομική εὐρ[...]θμία» τόν κανόνα. Αὐτή ἡ ἀντίληψη τῶν πραγμ[...]των πού ἐμπνέεται ἀπό τόν ἁρμονικισμό τοῦ Χέ[...]κελ (Hegel) ἀνταποκρίνεται στήν κυριαρχία τῆ[...] ἀστικῆς τάξης πού τοποθετεῖ τήν ἀσφάλεια πρί[...] ἀπό τόν ἱστορικό δυναμισμό καί τό πεπρωμένο το[...] λαοῦ. Κατά τόν Κάρλ Σμίττ ἀντίθετα, ἡ λειτουργί[...] τοῦ ἡγεμόνα εἶναι ἡ ἱκανότητά του **ν' ἀποφασίζ[...] γιά τήν ἐξαιρετική κατάσταση** καί δέν συνιστᾶ κα[...] τά κανένα τρόπο ἀνωμαλία ἀλλά ἕνα διαρκές ἐνδε[...]χόμενο. Ἡ ἄποψη αὐτή τῆς σκέψης τοῦ Κάρ[...] Σμίττ ἐξηγεῖ τίς ἐμπνεύσεις του πού εἶναι οὐσια[...]στικά γαλλικές καί ἰσπανικές (Bonald, Donos[...] Cortes, Bodin, Maistre) καί ἐπιτρέπει νά τόν τοπο[...]θετήσουμε στό ἴδιο ἐπίπεδο μέ τόν Μακιαβέλλι[...] στή γραμμή τῆς μεγάλης λατινικῆς σχολῆς τῶ[...] πολιτικῶν ἐπιστημῶν.

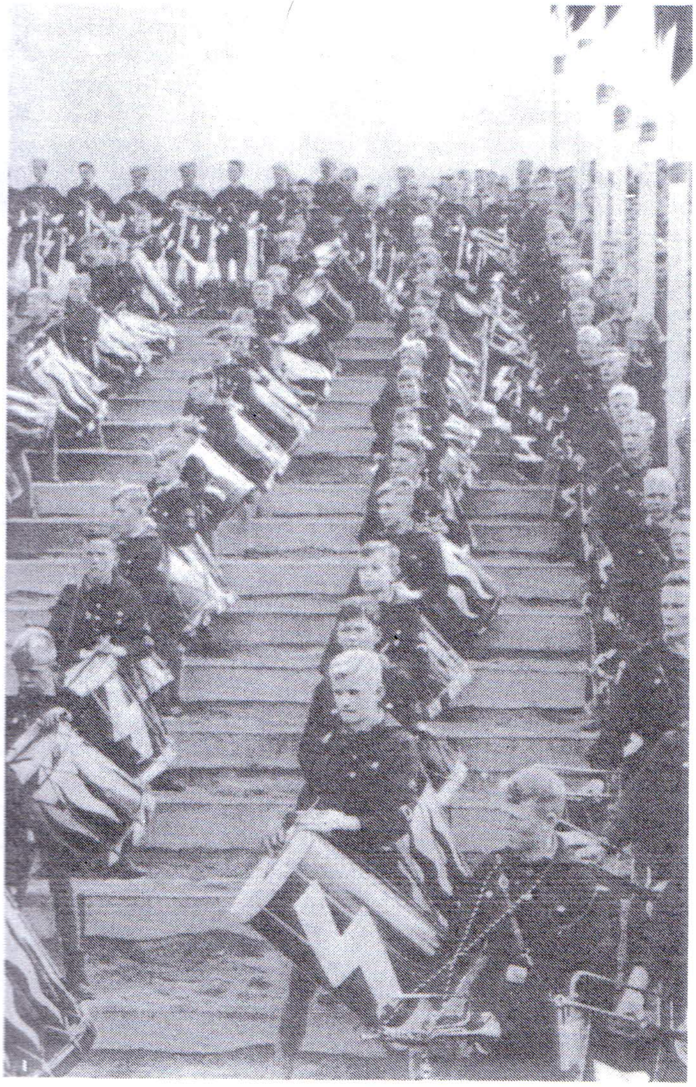
Στό ἔργο του Legalitat und Legitimitat (νομιμό[...]τητα καί νομιμοποίηση) πού δημοσιεύτηκε τ[...] 1932, ὁ Κάρλ Σμίττ, μαθητής τοῦ Χόμπς, μᾶς προ[...]σκαλεῖ νά θεωρήσουμε ὅτι ἡ νομιμοποίηση προη[...]γεῖται τῆς ἀφηρημένης ἔννοιας τῆς νομιμότητας[...] Νομιμοποιεῖται ἐκείνη ἡ ἐξουσία πού μπορεῖ ν[...] προστατεύσει μέ τήν βία τήν ἀνθρώπινη ὁλότητ[...] γιά τήν ὁποία εἶναι ἐπιφορτισμένη. Ἡ ἰδεαλιστικ[...] καί «νομικιστική» ἀντίληψη τῆς νομιμότητας, ἐλε[...]γχολογεῖ ὁ Κάρλ Σμίττ, ἐξουσιοδότησε π.χ. τό[...] Χίτλερ νά φτάσει στήν ἐξουσία. Ὁ νομικισμό[...] καταλήγει στήν παραίτηση ἀπό τή δύναμη· αὐτ[...] πού ὁ Κάρλ Σμίττ ἀποκαλεῖ τήν «πολιτική τοῦ μ[...] πολιτικοῦ» (Politik des Unpolitischen), αὐτή ἡ ὁποία δέν ἀναλαμβάνει τίς εὐθύνες της, πού δέν διατυπώνει ἐπιλογές σχετικά μέ τίς τύχες τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. «Αὐτός πού δέν διαθέτει τή δύναμη νά προστατεύσει κάποιον, γράφει ὁ Κάρλ Σμίττ στό ἔργο του "Ἡ ἔννοια τῆς πολιτικῆς", δέν ἔχει ἐπίσης οὔτε τό δικαίωμα νά ἀπαιτεῖ τήν ὑπακοή. Καί ἀντίθετα, ἐκεῖνος πού ἐπιζητεῖ καί ἀποδέχεται τήν ἐξουσία δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ἀρνηθεῖ τήν ὑπακοή».

Τήν διαλεκτική αὐτή τῆς δύναμης καί τῆς ὑπακοῆς ἀρνοῦνται οἱ ὑπέρμαχοι τοῦ κοινωνικοῦ δυϊσμοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀντιπαραβάλλουν αὐθαίρετα τήν κοινωνία καί τήν κυριαρχική λειτουργία φανταζό-

μενοι, ἐνάντια σέ κάθε ἐμπειρία, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευση καί ἡ κυριαρχία εἶναι τό πολιτικό γεγονός τῆς «ἐξουσίας» ἐνῶ πολύ πιό συχνά ἀποτελοῦν ἀπόρροια τῶν οἰκονομικῶν φεουδαρχισμῶν.

Ἔτσι ὁ Κάρλ Σμίττ ἐπεξεργάζεται συστηματικά μιά κριτική τοῦ δυαδικοῦ κράτους τοῦ 19ου αἰώνα, πού στηρίζεται στίς ἀντιλήψεις τοῦ Τζών Λόκ καί τοῦ Μοντεσκιέ πού ἀποσκοποῦν σ' ἕνα διαχωρισμό μεταξύ τῆς σφαίρας τοῦ κράτους καί τῆς σφαίρας τοῦ ἰδιώτη. Πραγματικά οἱ σύγχρονες δημοκρατίες, βγαλμένες ἀπό τά ὄργανα τῆς Κοινοβουλευτικῆς ἀντιπροσωπεύσεως, γνωρίζουν ἑρμηνεῖες καί ἀντιθέσεις μεταξύ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέα καί τοῦ δημοσίου ὅπως τό ἀπέδειξε ὁ Γιούργκεν Χάμπερμας. Μιά τέτοια κατάσταση ἀποσταθεροποιεῖ τό ἄτομο καί ἐξασθενίζει τό Κράτος. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ἀδυναμία τῶν δημοκρατιῶν ἐπέτρεψε κατά τόν Κάρλ Σμίττ τήν ἐγκαθίδρυση μονοκομματικῶν καθεστώτων, ὅπως τό ἐξηγεῖ στό ἔργο του: Κράτος, Κίνηση, Λαός (Staat, Bewegung, Volk[7]). Ὁ τύπος αὐτός καθεστῶτος συνιστᾶ τή θεσμική ἐπανάσταση τοῦ 20ου αἰώνα. Μόνο ἡ Δυτική Εὐρώπη καί ἡ Βόρειος Ἀμερική διατήρησαν τήν πλουραλιστική δομή τῆς παραδοσιακῆς δημοκρατίας πού διατηρεῖται ἐξάλλου ὡς πλάσμα, ἀφοῦ ἡ πραγματική ἐξουσία εἶναι οἰκονομική καί τεχνική. Τό μονοκομματικό Κράτος προσπαθεῖ ν' ἀνασυστήσει τήν πολιτική ἑνότητα τοῦ ἔθνους κατά μία τριπλή δομή: Τό Κράτος, αὐτό καθεαυτό, συγκεντρώνει τούς δημόσιους ὑπαλλήλους καί τόν στρατό· ὁ Λαός δέν ἀποτελεῖ στατιστικό πληθυσμό ἀλλά μιά προσωπικότητα πολιτικοποιημένη καί ἰσχυρά ὀργανωμένη σέ ἐνδιάμεσες ὀργανώσεις. Τό Κόμμα θέτει σέ κίνηση (Bewegung) τό σύνολο τοῦτο καί συνιστᾶ ἕνα **κόσκινο** ἐπικοινωνίας μεταξύ Κράτους καί Λαοῦ.

Ὁ Κάρλ Σμίττ πού ἀπορρίπτει συνολικά τό ναζισμό, τόν σταλινισμό, τίς ἀνθρωπιστικές θεοκρατίες καί ὁλοκληρωτισμούς δέν «καταπίνει» προφανῶς τά μονοκομματικά καθεστῶτα. Δέν σκεπάζει ἰδιαίτερο τύπο καθεστῶτος. Αὐτό πού ζητᾶ εἶναι, σύμφωνα μέ τήν παλιά, λατινική, ρεαλιστική παράδοση πού μᾶς κληρονόμησε ἡ Ρώμη, μιά ἐκτελεστική ἐξουσία ἰσχυρή καί «νόμιμη» πού δέν «καθιστᾶ ἰδεολογία» τόν ἐχθρό καί πού μπορεῖ **στίς πραγματικές περιπτώσεις** νά χρησιμοποιήσει τή δύναμη

Ἕνας νεαρός φασίστας καί τά ταμπούρλα τῆς Χιτλερικῆς νεολαίας. Τό φασιστικό φολκλόρ εἶναι μιά γελοιογραφία τῆς κινητοποίησης ἑνός λαοῦ γύρω ἀπό τούς ἀρχηγούς του γιά τήν ὑπεράσπιση τῶν ζωτικῶν του ἀξιῶν

῾Ο Λούκιος Κουίντιος Κινκινάτος, χωρικός καί δικτάτορας τῆς ᾿Αρχαίας Ρώμης. ῾Ο Κάρλ Σμίττ ἀντιπαραθέτει τήν ἀρχαία δικτατορία στή σύγχρονη τυραννία.

καί πού ξέρει νά καθιστᾶ τό Κράτος «τήν αὐτοοργάνωση τῆς κοινωνίας».

῎Ετσι **ὁ πόλεμος** καθίσταται ἀντικείμενο μελέτης γιά τήν Πολιτειολογία. Παγκόσμιο πνεῦμα ὁ Κάρλ Σμίττ ἐνδιαφέρεται γιά τή γεωπολιτική ὡς φυσική ἐπιμήκυνση τῆς πολιτικῆς. ῾Η πραγματική, ἡ μεγάλη πολιτική γι᾿ αὐτόν εἶναι ἡ ἐξωτερική πολιτική πού βρίσκει τό τέλος της στή διπλωματία. Στό ἔργο τοῦ Der Nomos der Erde (ὁ Νόμος τῆς Γῆς) πού δημοσιεύτηκε τό 1951, δείχνει ὅτι τό Κράτος ἀπαντᾶ στήν εὐρωπαϊκή ἀντίληψη τῆς πολιτικῆς ἀπό τόν 16ον αἰώνα. ῎Ετσι ἡ Εὐρώπη εἰσῆλθε στήν κατάπτωση: τό γραφειοκρατικό Κράτος ἀποπολιτικοποιεῖται καί δέν ἐπιτρέπει πλέον τή διατήρηση τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν στήν ἱστορία: τό jus publicum europaeum (τό δημόσιο εὐρωπαϊκό δίκαιο) πού καθόριζε τίς διαπολιτειακές διακρατικές σχέσεις ὑποχωρεῖ πρός ὄφελος τῶν εἰρηνιστικῶν καί παγκόσμιων ἰδεολογιῶν πού εἶναι ἀνήμπορες νά δημιουργήσουν ἕνα ἀποτελεσματικό διεθνές δίκαιο. ῾Η ἰδεολογία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καί ὁ τοιχοκολλημένος ἀνθρωπισμός τῶν διεθνῶν ὀργάνων σκευάζουν παραδόξως ἕνα κόσμο ὅπου ἡ δύναμη προηγεῖται τοῦ δικαίου. ᾿Αντιθέτως μιά πραγματική ἀντίληψη τῶν διακρατικῶν σχέσεων πού παραδέχεται καί ρυθμίζει τή σύγκρουση καί ἀναγνωρίζει τή νομιμότητα τῶν θελήσεων τῆς δυνάμεως τείνει νά ἐκπολιτίσει τίς σχέσεις μεταξύ τῶν ἐθνῶν.

῾Ο Κάρλ Σμίττ εἶναι μαζί μέ τόν Μάο Τσέ Τούνγκ ὁ καλύτερος σύγχρονος θεωρητικός τοῦ ἐπαναστατικοῦ πολέμου καί τοῦ αἰνιγματικοῦ προσώπου τοῦ ὀπαδοῦ partisan, τό ὁποῖο σέ αὐτό τόν αἰώνα τῆς ἀποπολιτικοποίησης τῶν κρατῶν ἀναλαμβάνει ἐκ νέου γιά λογαριασμό του τήν πολιτική, καθορίζει «παράνομα» τούς ἐχθρούς του καί διαγράφει τή διάκριση μεταξύ πολέμου καί εἰρήνης.

῞Ενας τέτοιος ψεύτικος εἰρηνισμός, εἶναι ἀκριβῶς ἐκεῖνος ἑνός κόσμου ὅπου οἱ πολιτικές ἀρχές καί οἱ ἀνεξάρτητες ἐπικυριαρχίες ἀπαλείφονται μπροστά σ᾿ ἕναν παγκόσμιο πολιτισμό πού εἶναι μεγαλύτερος ἀπ᾿ ὅλες τίς τυρρανίες. ῾Ο Κάρλ Σμίττ πού ἐπέδρασε στούς συντάκτες τοῦ συντάγματος τῆς Ε΄ Δημοκρατίας, τῆς πλέον εὐφυοῦς, τῆς πλέον πολιτικῆς καί τῆς λιγότερο ἐμπνευσμένης ἀπό τόν ἰδεαλισμό τοῦ Διαφωτισμοῦ τήν ὁποία γνώρισε ἡ Γαλλία μᾶς παραδίδει τό ἀκόλουθο ἄγγελμα: ἡ ᾿Ελευθερία, ἡ ᾿Ανθρωπότητα, ἡ Εἰρήνη δέν εἶναι παρά χίμαιρες πού προπαρασκευάζουν ἀόρατες καταπιέσεις. Μόνες ἀξίζουν οἱ ἐλευθερίες, δηλαδή οἱ ἐλευθερίες τῶν λαῶν καί τῶν ἀτόμων: δέν μποροῦν νά ἐξασφαλισθοῦν παρά ἀπό τή νόμιμη δύναμη μιᾶς πολιτικῆς ἀρχῆς πού στηρίζεται στούς κανόνες καί θεμελιώνει τό δίκαιο.

῾Ο Κάρλ Σμίττ παρέλειψε προφανῶς νά καθορίσει **γιά ποιές ἀξίες** ἡ πολιτική κινητοποεῖ καί νομιμοποιεῖ τήν ὑπόδειξή της γιά τόν ἐχθρό. Οἱ ἀξίες αὐτές πρέπει νά εἶναι ὄχι ἰδεολογίες πάντοτε ἀφηρημένες καί βαριές τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ ἀλλά **μυθολογίες.** Μ᾿ αὐτήν τήν ἔννοια ἡ κυβερνητική λειτουργία, καθαρά πολιτική, δέν εἶναι ἐπαρκής. Πρέπει νά τῆς προσδώσουμε τή θρησκευτική διάστασή της ὡς **πρώτης λειτουργίας,** ὅπως ἡ τελευταία αὐτή καθορίζεται στήν ἰνδοευρωπαϊκή τριχοτόμηση. Τέτοια νομίζουμε ὅτι πρέπει νά εἶναι ἡ ὁδός σύμφωνα μέ τήν ὁποία θά ἔπρεπε νά συμπληρώσουμε τήν πολιτειολογία τοῦ Κάρλ Σμίττ διότι αὐτός οἰκοδομεῖ μιά γέφυρα μεταξύ τῆς ἀνθρωπολογίας καί τῆς πολιτικῆς. Καί δέν μένει παρά νά δημιουργήσουμε καί μιά ἄλλη γέφυρα μεταξύ τῆς πολιτικῆς καί τῆς **ἱστορίας**.

Guillaume FAYE
καί Robert STEUCKERS

Ὁ Πρόεδρος Reagan ἐνημερώνει τό συμβούλιο τοῦ ΝΑΤΟ. Στήν ἄκρη διακρίνεται ἡ θέση τῆς Τουρκίας. Πόσο ἀποτελεσματική μπορεῖ νά εἶναι μιά διαπραγμάτευση μέ τίς Η.Π.Α. μέ δεδομένες τίς πιέσεις τοῦ ΝΑΤΟ καί τόν ρόλο τῆς Τουρκίας;

ΟΙ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ ΞΕΦΤΙΣΑΝ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ...

Γράφει ὁ Ἰ. Χαραλαμπόπουλος (Ι. Χάρλος)

Ἡ κατεύθυνση πού ἔχει δώσει τό κυβερνῶν «σοσιαλιστικό» κόμμα στά φλέγοντα πολιτικά ζητήματα τῆς χώρας, ὄχι μόνο δέν εἶναι ἱκανοποιητική ἀλλά καί δημιουργεῖ σοβαρές ἀμφιβολίες γιά τήν περαιτέρω πορεία τοῦ τόπου. Ἀδυνατώντας νά δώσουν ὑπεύθυνες λύσεις οἱ κυβερνητικοί παράγοντες γαντζώνονται στήν ἐξουσία μέ ἀπροκάλυπτο φανατισμό, ἀδιαφορώντας πλήρως γιά τίς βαρυσήμαντες συνέπειες αὐτῆς τους τῆς ἐμμονῆς, τῆς ἀρχομανίας.

Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς νοσηρῆς κατάστασης εἶναι ἡ ἀκατάβλητη προσπάθεια ἐξάντλησης τῆς παρούσας τετραετίας, ἐνῶ ταυτόχρονα ἄμεση ἐπιδίωξη εἶναι καί ἡ διατήρηση τῆς κυβέρνησης ἀπό τό ΠΑΣΟΚ καί γιά τήν ἐπόμενη χρονική περίοδο τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Γιά τόν λόγο αὐτό ἄλλωστε, τό ΠΑΣΟΚ ὡς κυβέρνηση ἀλλά καί ὡς κομματικός μηχανισμός, κινεῖται δραστήρια καί μεθοδικά μέ στόχο τήν ἐνίσχυση τοῦ ὁπλοστασίου του ὥστε νά ἀνταπεξέλθει καί, γιατί ὄχι, νά διεκδικήσει μιά νέα πλειοψηφία στίς ἐπικείμενες «διπλές» ἐκλογικές ἀναμετρήσεις (βουλευτικές, εὐρωεκλογές).

Ἀνήμπορος πλέον ὁ πρωθυπουργός νά προσελκύσει τίς κεντρῶες καί συντηρητικές μᾶζες τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος ἀφοῦ τήν δοκιμασμένη πολιτική του συνεπάγεται ἡ ἀποτυχία σέ ὅλους, ἀνεξαίρετα, τούς τομεῖς (Οἰκονομία, Περίθαλψη, Παιδεία κ.ἄ.) καί ἔχοντας οὐσιαστικά χάσει τό χαρισματικό του προφίλ μετά τό φθοροποιό σκάνδαλο μέ τήν Δ. Λιάνη, ἀποβλέπει στήν ἐξύψωση τοῦ κύρους τοῦ ΠΑΣΟΚ καί τοῦ προσωπικοῦ του γοήτρου, ἀφ᾿ ἑνός δίνοντας ἰδιαίτερη ἔμφαση στά ἐθνικά ζωτικά θέματα, ἀφ᾿ ἑτέρου ἐπιχειρώντας μέσα ἀπό προσεκτικούς χειρισμούς τῶν ἐν λόγω ζητημάτων νά ἐγκλωβίσει τίς ψήφους τῆς ἀριστερᾶς, ἐξασφαλίζοντας τήν σιωπηλή συγκατάβασή της γιά μιά ἀκόμη φορά.

Καί δέν ἔχει ἄδικο ὁ Ἀ. Παπανδρέου νά ἐπιμένει καί νά κόπτεται γιά τήν ἔκβαση τῶν λεγόμενων ἐθνικῶν θεμάτων, ἀφοῦ αὐτό ἀναμένεται νά εἶναι τό μοναδικό ἤ ἔστω τό σημαντικότερο ἐκλογικό ὅπλο τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἡ ἀσπίδα γιά νά ἀποκρούσει τό δριμύ «κατηγορῶ» τῆς Νέας Δημοκρατίας καί τό ἀνελέητο σφυροκόπημα τῆς ὑπόλοιπης ἀντιπολιτεύ-

σεως γιά τήν διάλυση τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τήν στρατηγική του αὐτή ἐπιλογή γιά τήν πορεία τοῦ ΠΑΣΟΚ, **τήν ἀνακοίνωσε** ὁ πρωθυπουργός στήν 22η Σύνοδο τῆς Κ.Ε. τοῦ κινήματος τόν Ἰούλιο τοῦ 1987, ἐπιχειρώντας οὐσιαστικά νά ἀναπλάσει τήν ἄλλοτε «ἀδιάλλακτη» πολιτική του σχετικά μέ τό λεπτό θέμα τῶν βάσεων. Μόνο πού τώρα ἡ μάχη θά εἶναι πολυμέτωπη, ἡ δέ πολιτική πού θά ἀκολουθήσει ὁ Ἀ. Παπανδρέου **πολυεπίπεδη** καί κυρίως διπρόσωπη. Ὁ στυγνός ἀντιαμερικανισμός τῆς ἡγεσίας τοῦ ΠΑΣΟΚ ἔχει πλέον ἀντικατασταθεῖ καί διαφαίνεται ἕνα κλίμα διαλλακτικότητας, τό ὁποῖο ἐμφανίζεται ἀπ' τήν μιά πλευρά ὡς συμμαχία μέ τόν ἀμερικανικό παράγοντα, ἐνῶ ἀπό τήν ἄλλη ἐκφράζεται σάν ἰδεολογική συμπόρευση μέ τήν **ἀριστερά**. Οἱ θέσεις ἄλλωστε τῆς Νεολαίας ΠΑΣΟΚ αὐτή τήν τελευταία τάση ἐκφράζουν.

Ἀκριβῶς ἡ ἀλλοπρόσαλλη αὐτή πολιτική τακτική ἐξυπηρετεῖ τήν κάλυψη τοῦ χάσματος τό ὁποῖο δημιουργεῖται στούς φιλοκυβερνητικούς κύκλους καί φατρίες, ἐπιτυγχάνοντας συγχρόνως τήν συνύπαρξη στό κόμμα τόσο τῶν μετριοπαθῶν καί ἀκροαριστερῶν στοιχείων ὅσο καί τήν ἐμμονή (θεωρητική καί μόνο) στίς ἀρχές τῆς ἰδεολογικῆς διακηρύξεως τῆς 9ης Σεπτεμβρίου.

Τά πράγματα ὡστόσο γιά τούς κυβερνώντες δέν εἶναι καί τόσο ἁπλά. Στήν πορεία τῶν συνομιλιῶν ἔχουν νά ἀντιμετωπίσουν ἀρκετές δυσχέρειες πού θά προέλθουν ὄχι μόνο ἀπό τόν μαρξιστικό χῶρο, ἀλλά καί ἀπό τήν ἴδια τήν παράταξη πού τάσσεται ἀνεπιφύλακτα ὑπέρ τῆς παραμονῆς τῶν βάσεων. Τά

ἐρωτήματα πού ἀπασχολοῦν τόν πολιτικό κόσ
τῆς χώρας εἶναι πολλά καί **δύσκολα**. Κατά πό
θά υἱοθετηθοῦν, γιά δημαγωγικούς λόγους σέ μ
πιθανή διενέργεια δημοψηφίσματος, τά ἀμερικα
κά ἀνταλλάγματα πού θά ἀποσπάσει τό ΠΑΣΟ
ἀπό τόν συντηρητικό χῶρο καί πῶς θά ἀξιολογ
θοῦν ἰδιαίτερα ἀπό τήν Νέα Δημοκρατία; Θά ἐπι
χει ὁ Παπανδρέου νά συνδέσει τίς συνομιλίες γ
τήν παραμονή τῶν βάσεων, πού εἶναι ἤδη δεδομ
νη, μέ τά ἐθνικά μας ζητήματα, πράγμα πού
Ἀμερικανοί ἐπιδιώκουν νά ἀποφύγουν;

Ἄξιο προβληματισμοῦ εἶναι ἐπίσης, τό ἐάν
καταφέρει τό ΠΑΣΟΚ νά πείσει τήν ἀριστερά ὅ
ἡ ὑπογραφή πού θά παραχωρήσει ἀφορᾶ τ
«προσωρινή παραμονή» τῶν βάσεων, μέ ἀπώτε
σκοπό νά «διωχθοῦν» στό μέλλον κατά τά λεγόμ
να πάντα τοῦ 1983. Στά πλαίσια αὐτῆς τῆς τακ
κῆς, ἐντάσσεται καί ἡ προσπάθεια τοῦ Ἀ. Παπα
δρέου νά ἀναβιώσει ἔντεχνα τόν φραστικό ἀντι
μερικανισμό, ἐνῶ ἡ ἀναπόληση ἀπό τήν ἀριστε
τοῦ προεκλογικοῦ τυχοδιωκτισμοῦ καί τῶν τυχά
παστων διακηρύξεων τοῦ 1981 θά λειτουργήσ
πρός ὄφελος τοῦ κυβερνῶντος κόμματος.

Σέ μιά νέα ὑπογραφή παραμονῆς τῶν βάσεων,
σοσιαλιστές γνωρίζουν ὅτι ἡ ἀντιπαράθεση Π
ΣΟΚ - εὐρύτερης ἀριστερᾶς θά εἶναι ἀναπόφευκτ
Ἐπειδή ὅμως ἡ διαφοροποίηση μεταφράζεται
διαρροή ψήφων, πρᾶγμα σαφῶς ἀνεπιθύμητο γιά
ΠΑΣΟΚ, τό κυβερνῶν κόμμα θά ἐπιχειρήσει ὅσ
τό δυνατόν νά καθυστερήσει τήν τελική συμφων

Οἱ εἰρηνιστικές διαδηλώσεις τῆς ἀριστερᾶς σ' ὅλον τόν κόσμο ἐπιτείνουν τό δίλημμα: Ἀνατολή ἤ Δύση. Στήν Ἑλλάδα ὁ ὑπονομευτικός ρόλος τῆς ἀριστερᾶς στρέφει τό λαό στήν Ἀμερικάνικη προστασία, δυσκολεύοντας ἀκόμη περισσότερο τήν κινητοποίηση τοῦ λαοῦ στήν κατεύθυνση τῆς αὐτοδύναμης ἐθνικῆς ἀνάπτυξης.

μέ τίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ὥστε ἡ σύναψή της νά γίνει μετά τίς ἐθνικές ἐκλογές τοῦ 1989. Γιά τόν λόγο αὐτό «ἡ πράσινη ἀλεποῦ» καταφεύγει στόν οὐδέτερο ρόλο, ὥστε ἀπό θέση ἰσχύος νά ἐκβιάσει τήν κομμουνιστική ἀριστερά καί νά καρπωθεῖ γιά τρίτη φορά τήν ψῆφο της, δημιουργώντας τό τεχνητό δίλημμα «Ἤ ψηφίζετε ΠΑΣΟΚ γιά νά ἀπομακρυνθοῦν οἱ βάσεις... ἤ ἀνεβαίνει ἡ Δεξιά καί παραμένουν».

Παράλληλα ὅμως πρός τήν κατεύθυνση αὐτή ἡ στάση τοῦ ἐπίσημου κυβερνητικοῦ μηχανισμοῦ ἀναμένεται νά εἶναι ἰδιαίτερα διπλωματική. Ἔτσι ἐμπνευσμένο ἀπό τήν τακτική τοῦ Γκονζάλες στήν Ἰσπανία, τό ΠΑΣΟΚ δέν προτίθεται νά τοποθετηθεῖ, ὅπως προαναφέρθηκε, στό ὀξύτατο αὐτό ζήτημα ἄμεσα. Μιά τέτοια ὅμως πολιτική γραμμή ἐξασφαλίζει τή δυνατότητα τῆς ἔμμεσης προδιάθεσης μερίδας τοῦ ἀριστεροῦ καί κεντρώου χώρου διατυπώνοντας τήν κατ' ἐπίφαση «ἀντικειμενική» διαπίστωση ὅτι ἡ παραμονή τῶν βάσεων ἐξυπηρετεῖ, δῆθεν, τά ἑλληνικά ἀμυντικά συμφέροντα. Ἡ συνταύτιση ἔτσι μέ τόν λεγόμενο «συντηρητικό» χῶρο θά προβληθεῖ καί τελικά θά ἐπέλθει μοιρολατρικά σάν «ἀναγκαῖο κακό».

«Ψηφίστε κατά συνείδηση» θά συμβουλεύσει ὁ Ἀ. Παπανδρέου στό ἤδη ἑτοιμαζόμενο δημοψήφισμα, προκειμένου νά ἀποσείσει τίς εὐθῦνες του ἀπό τό προβλεπόμενο ἐκλογικό ἀποτέλεσμα.

Ἐπιπρόσθετα ὅσον ἀφορᾶ στό κλείσιμο τῆς βάσης τοῦ Ἑλληνικοῦ, αὐτό **ἐντάσσεται στήν ἐνεργο**ποίηση θεατρινιστικῶν ἐνεργειῶν καθώς καί στά πλαίσια τῆς σκόπιμης τροφοδότησης ἑνός πνεύματος **ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας, δεδομένου μάλιστα** ὅτι τό προπέτασμα αὐτό τοῦ καπνοῦ δέν ἀνατρέπει οὔτε καί διαταράσσει τόν συσχετισμό τῶν δυνάμεων στόν εὐρύτερο χῶρο τῆς Μεσογείου.

Ἐξάλλου ἡ πλήρης ἐξάρτηση τῆς ἑλληνικῆς κυβέρνησης ἀπό τίς χῶρες προμηθειῶν πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἐξαλείφει κάθε ἔννοια διαπραγματευτικῆς ἰσχύος. Εἶναι ἄλλωστε σαφές ὅτι μέ τήν ὑποθήκευση τοῦ μέλλοντος, τῆς ἐθνικῆς ἄμυνας στίς προθέσεις τῶν ξένων δυνάμεων, ἡ διακήρυξη περί διαπραγματευτικῶν συνομιλιῶν, ἀποτελεῖ φθηνό φραστικό τέχνασμα.

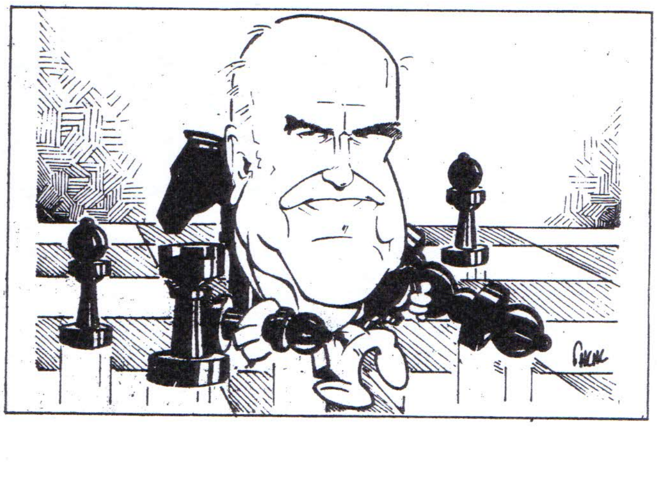
Ἐπιπλέον οἱ διαπραγματευτικές ἱκανότητες τοῦ ΠΑΣΟΚ εἶναι ἀρκετά περιορισμένες, ἕως ἀνύπαρκτες, καί γιά ἕναν ἀκόμη λόγο. Ἡ καταρράκωση τῆς οἰκονομίας, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἀγωνιώδης ἀναζήτηση πόρων ὑπό τήν μορφή δανείων, ΕΟΚικῶν ἐπιχορηγήσεων καί ἀμερικανικῶν προμηθειῶν σέ στρατιωτικό ὑλικό ἀναιρεῖ κάθε οὐσιαστική διεκδίκηση ἀνταλλαγμάτων.

Εἶναι δέ προκαθορισμένο ὅτι ἀπό τόν χειρισμό τῆς κατάστασης καί τίς κινήσεις τῶν κομμάτων, θά ὑπάρξει οὐσιαστικό ἀντίκτυπο καί στίς ἐθνικές ἐκλογές πού τόσο ἀπασχολοῦν ὅλες τίς πολιτικές παρατάξεις.

Ἄρνηση τῆς φιλοαμερικανικῆς ὑστερίας καί ἀπεγκλωβισμός ἀπό τίς στερεοτυπικές προκαταλήψεις πού θέλουν τίς ΗΠΑ ἀρωγό δύναμη στήν ἀνασυγκρότηση τῆς Ἑλλάδας, σημαίνει ἀπόρριψη τῆς ξενοδουλείας καί ἀνάταση τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρέπειας.

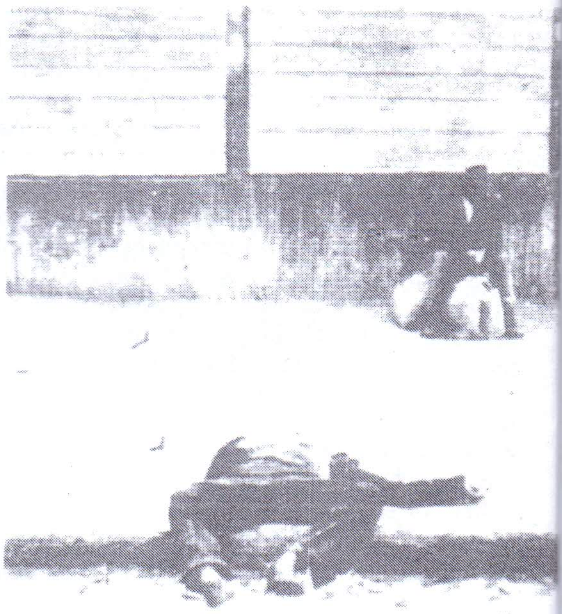
Πρέπει κάποτε νά σταματήσει τό ξεπούλημα τῶν ζωτικῶν ἐθνικῶν ζητημάτων ἀπό τό ὑλιστικό, μαρξιστικοφιλελεύθερο, σύστημα τῆς παρακμῆς. Ἀπαραίτητη ὅμως προϋπόθεση γιά τήν ἀνάσχεση τῆς ἐθνικῆς μειοδοσίας καί τοῦ μοιρολατρικοῦ ραγιαδισμοῦ, εἶναι ἡ ἐπίτευξη τῆς **ἐθνικῆς** πολιτικῆς ἀφύπνισης, καί ἡ «ἄνδρωση» μιᾶς βαριᾶς πολεμικῆς βιομηχανίας. Πρέπει κάποτε νά ἀντιληφθοῦν οἱ **ἀμερικανόφιλοι καί ρωσόφιλοι** διεθνιστές ἔμπρακτα ὅτι δέν ἔχουν καμμία θέση στόν ἐθνικό κορμό.

Γιά τόν λόγο αὐτό, ἡ υἱοθέτηση ἀπό μέρος τῶν ἐθνικιστῶν, μιᾶς ἀδιάλλακτης στάσης σέ ἐπίπεδο ἰδεολογικῆς τοποθέτησης καί πολιτικῆς πρακτικῆς πρέπει νά γίνει συνείδηση καί λάβαρο τοῦ ἐθνικιστικοῦ ἀγῶνα.

Ὁ Α. Παπανδρέου ἔχει νά παίξει ἕνα δύσκολο παιχνίδι μέ πολλές ἰσορροπίες, σέ μιά ἐποχή πού ὁ ἴδιος εἶναι ἐρωτευμένος, ἡ δημοτικότητά του χαμηλή, καί τό κίνημα σπαρασσόμενο.

Ὁ Στάλιν ἀνάμεσα σ' ἐργάτες ἑνός ἐργοστασίου. Τό πρῶτο του πενταετές πρόγραμμα στοίχισε τή ζωή σ' ἑκατομμύρια Ρώσους. Στή μικρή φωτογραφία δρόμος τῆς Οὐκρανίας τό 1938: οἱ νεκροί ἀπό πείνα ἦταν ἕνα καθημερινό θέαμα.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΡΓΚΕΙ ΜΙΡΟΝΟΒΙΤΣ ΚΙΡΩΦ

Γράφει ὁ Πενθεύς

That many men were undone by not going deep
enough in roguery; as in gaming any man may be
a loser who doth not play the whole game.

Henry fielding
Jonathan Wild's "Principles of Greatnesss"

ΕΙ

θεύς

I
ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

Στίς ἀρχές τοῦ 1934 ὅλα δείχνουν ὅτι ἡ Σοβιετική Ἕνωση προετοιμάζεται νά ἐπιχειρήσει μιά θεαματική ἔξοδο ἀπό τόν λαβύρινθο τῆς σκοτεινῆς καί ταραγμένης δεκαετίας πού εἶχε ακολουθήσει τόν θάνατο τοῦ Lenin.

Αὐτή ἡ δεκάχρονη μεταβατική ἐποχή εἶχε σημαδευτεῖ ἀπό σημαντικότατα γεγονότα ὅπως ὁ ἀνελέητος πόλεμος τῶν ἐπιγόνων γιά τήν κατάκτηση τῆς ἐξουσίας, ὁ πόλεμος τοῦ Κράτους ἐνάντια στή θρησκεία, ὁ ἀγώνας γιά τόν ἐπαναπροσδιορισμό τῆς πολιτικῆς κουλτούρας καί τά ὁράματα τοῦ πρώτου πεντάχρονου οἰκονομικοῦ σχεδίου.

Ὁ Stalin, ἐπίσημα τουλάχιστον, ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ὁ ἀδιαφιλονίκητος ἡγέτης καί κύριος τοποτηρητής τῆς Μαρξιστικο-λενιστικῆς παρακαταθήκης. Ὁ μεγάλος του ἀντίπαλος, ὁ Trockij, διωγμένος ἤδη ἀπό τό Κόμμα καί καταδικασμένος νά ζεῖ σέ ξένη γῆ δέν ἀντιπροσωπεύει πιά τήν πρώτη ἀπειλή. Οἱ ἐκφραστές τῆς «ἀριστερῆς» καί τῆς «δεξιᾶς» ἀντιπολίτευσης ἔχουν ἤδη ἀποκηρύξει δημόσια τά λάθη τους καί οἱ περισσότεροι ἀπό αὐτούς ἔχουν ἐπιστρέψει καί πάλι στό Κόμμα.

Παρά τή ριζική ἀποδυνάμωση τῆς ἐπίσημης ἀντιπολίτευσης ὁ Stalin ἔχει βάσιμους λόγους νά πιστεύει ὅτι ὁ δρόμος γιά τήν ἀπόλυτη ἐξουσία εἶναι ἀκόμα μακρύς καί δύσκολος. Ἡ οἰκονομικοκοινωνική ἀναστάτωση πού προκλήθηκε ἀπό τήν ἐφαρμογή τοῦ πρώτου πεντάχρονου οἰκονομικοῦ σχεδίου καί τά ἑκατομμύρια τῶν νεκρῶν ἀπό πείνα, ἔχουν προβληματίσει πολλούς μπολσεβίκους ἀναφορικά μέ τήν ἀναγκαιότητα παρόμοιων θυσιῶν καί ἔχουν ἀναζωπυρώσει παλιές ξεχασμένες ἀντιθέσεις.

Γιά νά προλάβει τήν ἐκδήλωση σοβαρῶν ἐνδοκομματικῶν τριβῶν πού θά ὁδηγήσουν ἀναπόφευκτα στήν ἐκδήλωση μιᾶς καινούργιας αἵρεσης, ὁ Στάλιν προσαρμόζει τό δεύτερο πεντάχρονο σχέδιο στίς ἀνάγκες τῶν καιρῶν.

Ἡ φιλελευθεροποίηση πού παρατηρεῖται τόσο πρός τήν κατεύθυνση τῆς αὔξησης τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ὅσο καί πρός τήν κατεύθυνση τῆς καλυτέρευσης τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ κολλεκτιβοποιημένου ἀγρότη, εἶναι προϊόν πίεσης μιᾶς ὁμάδας στενῶν συνεργατῶν τοῦ Stalin καί ἀποσκοπεῖ στήν ἐκτόνωση τῆς ἤδη βεβαρυμένης ἀτμόσφαιρας.

Οἱ κυριότεροι ἀπό τούς συνεργάτες αὐτούς εἶναι ὁ συγγραφέας Maksim Gor'kij, ὁ ἀρχηγός τοῦ Ἀνώτατου Συμβούλιου τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας Valerian Kujbusev καί ὁ γραμματέας τῆς ὀργάνωσης στό Λένινγκραντ Sergej Kirov.

Ὁ Sergej Kirov συντηρεῖ τή φήμη τοῦ φανατικοῦ σταλινικοῦ. Γεννημένος στά 1886 μπῆκε στό Κόμμα σέ ἡλικία 18 χρόνων. Θαυμάσιος ρήτορας ὑπῆρξε ἕνας ἀπό τούς πρωταγωνιστές τοῦ συνέδριου τῶν Σοβιέτ στήν Πετρούπολη (1917) καί κατά τή διάρκεια τοῦ Ἐμφύλιου ἄσκησε καθήκοντα πολιτικοῦ συμβούλου τοῦ Trockij. Ἤδη καταξιωμένος ἐπίτροπος τῆς II Στρατιᾶς διορίστηκε στά 1921 Γεν. Γραμματέας τῆς ὀργάνωσης τοῦ Azerbajgian.

Κατά τή διάρκεια τῆς ἀναμέτρησης τοῦ Stalin πρῶτα μέ τή «νέα» καί ὕστερα μέ τήν «ἑνωμένη» ἀντιπολίτευση μένει πιστός στή γραμμή τῆς Γραμματείας καί στά 1926 ἀνταμείβεται γι' αὐτή του τήν ἐπιλογή μέ τόν τίτλο τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τῆς ὀργάνωσης τοῦ Λένινγκραντ, παλαιό, ἀπόρθητο ὀχυρό τοῦ νικημένου Zinov'ev.

Στά 1929, πάντα στό πλευρό τοῦ Stalin, διευθύνει μέ φανατισμό τήν ἐκκαθάριση τῶν «δεξιῶν» στοιχείων ἀπό τήν ὀργάνωση τοῦ Λένινγκραντ καί τόν ἑπόμενο χρόνο ἐκλέγεται πανηγυρικά μέλος τοῦ Politbjuro καί τοῦ Orgbjuro.

Οἱ σχέσεις ἀνάμεσα στούς δύο ἄνδρες, φαίνονται ἄριστες. Ὅμως τό ἀνερχόμενο ἀστέρι τοῦ Kirov σέ συνδυασμό μέ κάποιες ἀόριστες φῆμες γιά προσπάθειες ὑπονόμευσης τῆς Γραμματείας, κά-

Ὁ Maksim Goikij, ἀκολουθούμενος ἀπό τόν Μπουχάριν κατά τήν ἐπιστροφή του στή Ρωσία τό 1928. Ὁ θάνατός του τό 1936 δέν ἔχει ἀκόμα διαλευκανθεῖ.

νουν τόν Στάλιν ν' ἀνησυχεῖ. Οἱ ἀνησυχίες του γίνονται φόβοι ὅταν διαπιστώνει πώς ὁ Kirov στά πρότυπα τοῦ Zinov'ev, ἀρνεῖται ὁποιαδήποτε κομματική παρέμβαση στά ἐσωτερικά τῆς ὀργάνωσης τοῦ Λένινγκραντ. Μερικές ἐπαφές του μέ κάποιους παλαιούς συντρόφους κρίνονται ὕποπτες καί αὐτό ἐνισχύει περισσότερο τήν καχυποψία τοῦ Στάλιν.

Ἀπό τήν πλευρά του ὁ Kirov προσπαθεῖ νά διαλύσει τήν καχυποψία τοῦ ἀρχηγοῦ του μέ δηλώσεις πίστης καί βαθειᾶς ἀφοσίωσης.

«Ὅλες μας οἱ ἐλπίδες στηρίζονται στόν Στάλιν, τόν δάσκαλό μας, τόν μεγάλο δάσκαλο τῶν ἐργατῶν τοῦ κόσμου. Ὅσοι γαυγίζουν πίσω ἀπό τίς πλάτες του εἶναι ἄτομα καθάρματα πού τούς ἀξίζει μιά σφαίρα στόν αὐχένα».

Ἡ τελευταία αὐτή διαπίστωση πού γίνεται λίγο πρίν ἀπό τήν ἔναρξη τοῦ XVII Συνέδριου δικαιώνει σέ μεγάλο βαθμό τίς ἀνησυχίες τοῦ Στάλιν. Τά «ἄτιμα καθάρματα» ἐξακολουθοῦν νά ὑπάρχουν νά μηχανορραφοῦν καί νά ἐπηρεάζουν παρασκηνιακά ἕνα μεγάλο ἀριθμό ἀνώτατων στελεχῶν τοῦ Κόμματος. Κατά μιά ἄποψη οἱ ἄνθρωποι αὐτοί προετοιμάζουν μεθοδικά τήν ἀνατροπή τοῦ Στάλιν γιά νά τοποθετήσουν στή θέση του ἕναν ἄλλο περισσότερο διαλλακτικό. Οἱ φῆμες ἀναφέρουν ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ Στάλιν δέν εἶναι ἄλλος ἀπό τόν Kirov, τόν ἀφοσιωμένο σταλινικό.

«Ἐπίσημα τό συνέδριο στάθηκε γιά τόν Στάλιν μιά ἐκδήλωση πίστης καί συμπαράστασης. Ὅμως ἀπό τήν ἐπεξεργασία τῶν ἐλάχιστων μαρτυριῶν πού ἔφτασαν μέχρι τίς μέρες μας ἀπό τούς παλαιούς μπολσεβίκους, βγαίνει τό συμπέρασμα ὅτι ἕνας μεγάλος ἀριθμός ἡγετικῶν στελεχῶν τοῦ κόμματος σχημάτισε μιά παράνομη παράταξη πού στελεχωνόταν κατά κύριο λόγο ἀπό τούς γραμματεῖς τῶν κομμιτάτων τοῦ OBLAST, δηλαδή τῶν μή ρωσικῶν κεντρικῶν ἐπιτροπῶν. Ὅλοι αὐτοί γνώριζαν καλύτερα ἀπό κάθε ἄλλο τίς ἀδυναμίες τῆς σταλινικῆς πολιτικῆς. Οἱ ἴδιες μαρτυρίες βεβαιώνουν ὅτι ὁ ἀρχηγός τῆς παράταξης ἦταν ὁ I. M. Vareikis καί ὅτι ὁ S. M. Kirov είχε προταθεῖ γιά τό ἀξίωμα τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα. Μέ τήν ἔναρξη τοῦ συνέδριου ἤ λίγο πρίν μιά ὁμάδα ἀνώτατων ἀξιωματούχων ἀνάμεσα στούς ὁποίους ὁ M. D. Orachelasvili, ὁ G. I. Petrovskij, ὁ Ordzonikide καί ὁ Mikojan εἶχαν μιά συνάντηση μέ τόν Kirov πάνω στό θέμα τῆς ἀνάγκης ἐκτοπισμοῦ τοῦ Stalin».

Ὁ χῶρος καί ἡ φύση αὐτοῦ τοῦ κειμένου δέν ἐπιτρέπουν βαθύτερη ἀνάλυση τῶν παρασκηνίων τοῦ XVII Συνέδριου. Παρ' ὅλα αὐτά ἀναντίρρητο παραμένει τό γεγονός ὅτι ἡ ὑποψηφιότητα τοῦ Stalin γιά τήν Γραμματεία καταψηφίζεται ἀπό 270 Συνέδρους. Τήν ἴδια στιγμή ὁ Kirov γιά τήν ἴδια ἀκριβῶς θέση ἐκλέγεται σχεδόν πανηγυρικά μέ μόνον τρεῖς ἀντίθετους ψήφους.

Πανικόβλητος ὁ πρόεδρος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς V. P. Zatonskij ἀρνεῖται νά ἀνακοινώσει τά ἀποτελέσματα τῆς ψηφοφορίας καί ζητᾶ τήν συμπαράσταση τοῦ πεπειραμένου καλπονοθευτή Kaganovic πού διευθύνει τό ὀργανωτικό μέρος τοῦ συνέδριου.

Ἡ συμβολή τοῦ Kaganovic είναι πραγματικά καθοριστική.

Ἐπιτέλους οἱ σύνεδροι μποροῦν νά πληροφορηθοῦν τήν ἰσοψηφία Stalin Kirov μέ τρεῖς μόνο ἀντίθετους ψήφους.

Ὁ Stalin ὁ ὁποῖος πληροφορεῖται «ἀπό πρῶτο χέρι» τά γεγονότα μπορεῖ τώρα νά βγάλει ὅλα τά ἀναγκαῖα συμπεράσματα. Τό ἀστέρι τοῦ Kirov ἔχει ἀρχίσει νά ἐπισκιάζει τό δικό του.

II
Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ

Τήν 1η Δεκεμβρίου 1934 στίς 4 περίπου τό ἀπόγευμα ἕνα νεαρό ἄτομο ἐμφανίζεται μπροστά στήν εἴσοδο τοῦ κτιρίου Smolny, ἕνα εἶδος κομματικοῦ Γενικοῦ ἐπιτελείου τῆς Ὀργάνωσης τοῦ Λένινγκραντ.

Γιά τόν σκοπό τῆς πύλης εἶναι ἀρκετή ἡ ἐπίδειξη τῆς κομματικῆς ταυτότητας. Αὐτό τό νεαρό ἄτομο φαίνεται νά γνωρίζει πολύ καλά τούς ἐσωτερικούς χώρους τοῦ κτιρίου. Ἀνεβαίνει ἀπό τίς σκάλες στόν τρίτο ὄροφο ὅπου βρίσκεται τό γραφεῖο τοῦ Γραμματέα τῆς ὀργάνωσης S. M. Kirov. Στόν διάδρομο δέν ὑπάρχει ψυχή. Ὁ νεαρός ἄγνωστος πλη
σιάζει τήν πόρτα τοῦ γραφείο
καί στέκεται ἐκεῖ ἀκίνητος σά
κάτι νά περιμένει. Σ' ὅλο τό διά
στημα αὐτό τῆς ἀναμονῆς ὁ διά
δρομος τοῦ τρίτου ὀρόφου παραμέ
νει ἔρημος ἀπό κάθε ἄλλη ἀνθρώ
πινη παρουσία.

Γύρω στίς 4.30 ἡ πόρτα το
Γραφείου ἀνοίγει καί ἐμφανίζετα
ὁ Kirov. Ἀδιαφορεῖ γιά τήν πα
ρουσία τοῦ ἄγνωστου μπροστ
ἀπό τήν πόρτα του καί κατευθύνε
ται πρός τίς σκάλες. Εἶναι μόνο
Ὁ πιστός σωματοφύλακάς το
Borisov πού εἶχε διαταγές νά μή
τόν ἀφήσει ποτέ μόνο ἀπουσιάζε
Ὁ Kirov δέν κάνει παρά ἐλάχ
στα μόνο βήματα. Ὁ ἄγνωστο
ἐπισκέπτης τόν ἀφήνει νεκρό μ
μιά σφαίρα στόν αὐχένα.

Ὁ δολοφόνος δέν κάνει τή
παραμικρή προσπάθεια νά ξεφύ
γει. Οἱ ἀναστατωμένοι ἀπό τό
πυροβολισμό ἄνδρες τῆς ἀσφά
λειας τοῦ Smol'nyj βρίσκουν τό
νεαρό ἄγνωστο πεσμένο στά γό
νατα δίπλα ἀπό τό ἄψυχο σῶμ
τοῦ Kirov.

III
Ο ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ

Ὁ δολοφόνος τοῦ S. M. Kiro
ὀνομάζεται Leonid Nikolaev. Γιό
ἀλκοολικοῦ, κοντόσωμος μέ πό
δια στραβά μπῆκε στό κόμμα στ
1920 σέ ἡλικία μόλις 16 χρόνω
Μία σοβαρή σωματική ἀναπηρί
πού τόν συνόδευε ἀπό τήν μέρ
τῆς γέννησής του δέν τόν ἐμπόδ
σε νά πάρει μέρος στόν ἐμφύλι
οὔτε νά ἐνταχθεῖ λίγο ἀργότερ
στίς ὁμάδες προστασίας (prod
trjady) πού εἶχαν συσταθεῖ εἰδικ
γιά τήν ἐπίταξη τῶν ἀγροτικῶ
προϊόντων.

Τεμπέλης καί κομπλεξικός δέ
θέλησε νά ἀσχοληθεῖ μέ κάποι
σταθερό ἐπάγγελμα καί τό μεγάλ
του ὄνειρο: ἦταν νά βρεῖ μιά θέσ
μέσα στόν κομματικό μηχανισμ
Στά 1930 τό μεγάλο ὄνειρο γίν
ται πραγματικότητα. Τό Κόμμ
σέ ἀνταμοιβή τῆς ἀφοσίωσής το
καί τῶν καλῶν ὑπηρεσιῶν πού ε
χε προσφέρει στήν κοινή ὑπόθ
ση τόν διορίζει ὑπάλληλο στ
Ἐργατοαγροτική Ἐπιθεώρησ
τοῦ Λένινγκραντ (R.K.I.) πού εἶ
τήν ἕδρα της μέσα στό Ἰνστιτο
το Smol'nyj. Ὅπως ὅμως ὅλα

όνειρα, έτσι καί αὐτό εἶχε πολύ μικρή διάρκεια. Δίχως προσόντα καί δίχως κάποιες ἰδιαίτερες ἱκανότητες ὑποχρεώνεται νά παραχωρήσει τή θέση του σέ κάποιον ἄλλο. Τό κόμμα ὅμως ἀγρυπνᾶ. Λίγο καιρό ἀργότερα ὁ Nikolaev διορίζεται ἀρχειοφύλακας στήν Κομματική ἐπαρχιακή ἐπιτροπή.

Στήν καινούργια αὐτή θέση ὁ Nikolaev νοιώθει βασιλιάς. Στήν αἴθουσα τῶν διαλέξεων φρόντιζε νά κάθεται πάντα στήν πρώτη σειρά καί σχεδόν πάντα διέκοπτε τούς ὁμιλητές μέ προκλητικές ἐρωτήσεις.

Μιά ἀπόφαση τοῦ γραμματέα Kirov νά ἐπιστρατεύσει τά κομματικά στελέχη γιά «ἐθελοντική» χειρονακτική ἐργασία στούς σιδηρόδρομους παρουσιάζεται στά μάτια τοῦ Nikolaev σάν ἀνεπανόρθωτη καταστροφή. Νοιώθει ὅτι ἡ κομματική του καριέρα βρίσκεται σέ κίνδυνο.

Δίχως νά χάσει χρόνο ἕνα γράμμα στόν Kirov καί δίχως περιστροφές ζητᾶ τήν ἐξαίρεσή του ἀπό τήν «ἐθελοντική» προσφορά ἐργασίας. Ἡ ἀπάντηση εἶναι μιά ξερή ἄρνηση. Θυμωμένος ὁ Nikolaev ἀρνεῖται νά συμμορφωθεῖ μέ ἀποτέλεσμα ὄχι μόνο νά χάσει τή θέση του ἀλλά νά διαγραφεῖ καί ἀπό τό Κόμμα.

Ἄνεργος, πεινασμένος καί ἀπελπισμένος ὁ Nikolaev συγκεντρώνει ὅλες τίς ἐλπίδες του στόν Stalin. Ἕνα καινούργιο γράμμα ταξιδεύει, αὐτή τή φορά πρός τό Κρεμλίνο.

«Ἀγαπητέ Iosif Vassarionovi. Οἱ ἄδικες διώξεις μου μέ ὁδήγησαν στήν ἀπόγνωση. Τώρα εἶμαι διατεθειμένος γιά ὅλα».

Ὅλα συνηγοροῦν στήν ἄποψη ὅτι ὁ Stalin ὄχι μόνο ἔλαβε ἀλλά διάβασε τό γράμμα τοῦ δυστυχισμένου σύντροφου μέ πολλή προσοχή. Αὐτό ἐξηγεῖ καί τήν πρωτοβουλία τοῦ ἡγετικοῦ στέλεχους τῆς G.P.U. Zaporozec νά πλησιάσει τόν Nikolaev καί νά τοῦ προτείνει μιά ἀξιοζήλευτη θέση δίπλα στόν εἰδικό βοηθό τοῦ Γραφείου Μυστικῶν Ὑποθέσεων.

«Δέν στάθηκε δύσκολο — συμπεραίνει ὁ A. Antonov - Ovsenko — νά πείσουν τόν δύστυχο λειτουργό Nikolaev, ὅτι ἀναίσθητοι ἄνθρωποι καριέρας, ὅπως ὁ Kirov ὑπονόμευαν τό κόμμα ἀπό μέσα· ἔτσι ὅταν τοῦ ἔγινε ἡ πρόταση νά «σώσει» τό Κόμμα, νά τό ἀπελευθερώσει ἀπό ἕνα ἐπικίνδυνο ἐχθρό, συμφώνησε χωρίς δισταγμό».

Ὁ Στάλιν καί ὁ Κίρωφ στό Λένινγκραντ τό 1926

IV
ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΜΑΓΙΣΣΩΝ

῾Ο πρῶτος πού ἐνημερώθηκε στή Μόσχα ἀναφορικά μέ τήν δολοφονία τοῦ Kirov ἦταν ὁ Stalin. Βρισκόταν στό γραφεῖο του, στό Κρεμλίνο καί δούλευε πάνω στήν τελική μορφή ἑνός διατάγματος σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ ἀστυνομία ἔπρεπε νά ἐντατικοποιήσει τίς προσπάθειες γιά τόν ἐντοπισμό ὅλων ἐκείνων πού ἦσαν ὕποπτοι γιά τρομοκρατικές δραστηριότητες. Οἱ ἔνοχοι μάλιστα ἔπρεπε νά ἐκτελεστοῦν δίχως τήν παραμικρή καθυστέρηση.

῾Η ἀπόφασή του νά ἀναλάβει προσωπικά τίς ἀνακρίσεις καί ἡ βιαστική ἀναχώρησή του γιά τό Λένινγκραντ δείχνει ξεκάθαρα ὅτι ὁ ἄρχοντας τοῦ Κρεμλίνου φοβᾶται κάποιους λανθασμένους χειρισμούς τοῦ θέματος ἀπό πλευρᾶς τῶν συνεργατῶν του.

Καθ' ὕλη ἁρμόδιος γιά τίς ἀνακρίσεις εἶναι ἀναμφισβήτητα ὁ Genrich Jagoda, ὁ ᾿Επίτροπος τοῦ Λαοῦ γιά τίς ἐσωτερικές ὑποθέσεις. ῾Ο Jagoda ὅμως, γνωστός στό παρελθόν γιά τήν συμμετοχή του στή «δεξιά» ἀντιπολίτευση τοῦ Μπουχάριν δέν προσφέρει τίς ἀπαραίτητες ἐγγυήσεις.

«῾Ο Stalin ἀποφάσισε νά ἀνακρίνει προσωπικά τόν Nikolaev. Πίστευε ὅτι μπροστά του ὁ φανατικός αὐτός δέν θά τολμοῦσε νά ἀναφέρει τά ὀνόματα τῶν πραγματικῶν δολοφόνων, ἀλλά θά φορτωνόταν ὅλες τίς εὐθῦνες μέ τήν ἐλπίδα νά κερδίσει τήν αἰώνια «δόξα». ῾Ο κρατούμενος ὁδηγήθηκε στό Smol'nyj.

῾Ο Stalin ρώτησε:

—᾿Εσεῖς σκοτώσατε τόν Kirov;

—Ναί ἐγώ... εἶπε ὁ Nikolaev καί ἔπεσε στά γόνατα.

—Γιατί τό κάνατε;

῾Ο Nikolaev ἔδειξε τούς λειτουργούς μέ τήν στολή τῆς N.K.V.D. πού ἔστεκαν πίσω ἀπό τόν πολυθρόνα τοῦ Stalin.

—Αὐτοί μέ ὑποχρέωσαν! Γιά τέσσερις μῆνες μέ ἐκπαίδευαν στήν σκοποβολή. Μοῦ εἶχαν πεῖ ὅτι...

Δύο ἄτομα ξεχώρισαν ἀπό τήν ἀκολουθία τοῦ Stalin καί ἄρχισαν νά χτυποῦν μέ τίς λαβές τῶν πιστολιῶν τους τό κεφάλι τοῦ «Φλύαρου».

῾Ο Nikolaev ἄρχισε νά καταρρέει ἀλλά ὁ Stalin μέ ἕνα χτύπημα τῆς μπότας του τόν ἀνάγκασε νά ξανασηκωθεῖ.

῎Αν ὁ Nikolaev ὁμολογοῦσε ὅτι εἶχε ἀκολουθήσει τίς ὁδηγίες τοῦ Zinov'ev ἤ τοῦ Bucharin (ἔτσι γιά νά κάνουμε μιά τυχαία ὑπόθεση) ὁ Stalin θά σταματοῦσε τούς φρουρούς του;».

᾿Αρχικά ἡ ὑποψία γιά τήν ἠθική αὐτουργία στή δολοφονία τοῦ Kirov στρέφεται ἐνάντια στούς Λευκοφρουρούς. 37 ἄτομα πού ἤδη βρίσκονται στίς φυλακές τοῦ Λένινγκραντ δικάζονται συνοπτικά στίς 4 Δεκεμβρίου καί καταδικάζονται σέ θάνατο. ῾Η ἐκτέλεση γίνεται τήν ἑπομένη.

Στίς 22 Δεκεμβρίου ἡ **Pravda** πληροφορεῖ τόν ρωσικό λαό ὅτι τό πιστόλι τοῦ Nikolaev εἶχε σημαδεύσει τήν καρδιά τοῦ κόμματος ὕστερα ἀπό ἐντολή τοῦ Ζινοβιέφ — τροτσκιστικοῦ Κέντρου τοῦ Λένινγκραντ. ῾Η N.K.V.D. ἔχει ἐντοπίσει τούς δικούς της ἠθικούς αὐτουργούς ἀνάμεσα στά στελέχη τῆς Komsomol τῆς ἐποχῆς τοῦ Zinov'ev.

Στίς 28 Δεκεμβρίου δεκατρεῖς ἀπό αὐτούς δικάζονται, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν μαζί μέ τόν Nikolaev. ῞Ολοι καταδικάζονται σέ θάνατο καί ἐκτελοῦνται. Στίς 15 ᾿Ιανουαρίου καινούργια δίκη μέ καινούργιους ἔνοχους. Στά ἑδώλια τῶν κατηγορουμένων ὁ Zinov'ev, ὁ Kamenev καί ἄλλα 17 στελέχη τῆς ὀργάνωσης τοῦ Λένινγκραντ.

Οἱ δύο παλιοί σύμμαχοι τοῦ Stalin ἀπό τήν ἐποχή τῆς τριανδρίας ἀρνοῦνται κάθε συμμετοχή στό ἔγκλημα ἀλλά ὁμολογοῦν τήν ὕπαρξη «παράνομων κέντρων». ῞Ολοι καταδικάζονται σέ ποινές φυλάκισης ἀπό 5-10 χρόνια.

Στίς 23 ᾿Ιανουαρίου γίνεται μία ἀκόμα δίκη μέ κατηγορούμενους 12 ἀξιωματικούς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Λένινγκραντ. ᾿Ανάμεσά τους καί ὁ ὑποδιοικητής τῆς N.K.V.D. (ἀπό τόν ᾿Ιούνιο τοῦ 1934) Zaporozec. ῾Η κατηγορία εἶναι μιά καί μόνη: πλημμελής προστασία τοῦ Γραμματέα Kirov. Δίκη δίχως ἐνδιαφέρον καί δίχως ἐκπλήξεις. Οἱ ἔνοχοι τιμωροῦνται μέ φυλάκιση 2-3 χρόνων.

Μέ ἐξαίρεση τίς χιλιάδες πολιτῶν τοῦ Λένινγκραντ πού συνελήφθησαν γιά διάφορους λόγους μέσα στούς ἑπόμενους μῆνες ὁ
lin δέν θέλησε νά δώσει παρα
ἔκταση στήν ὅλη ὑπόθεση. ᾿
τίς ἀρχές τοῦ 1935 τά πράγμ
φαίνονται νά ξαναπαίρνουν
πρῶτο τους δρόμο. Στήν πράξ
N.K.V.D. αὐτό τό ἀπέραντο ἐ
τάξιο παραγωγῆς ὁμολογιῶν
ὁποιοδήποτε ὑποθετικό ἔγκλη
δέν ἔχει πάψει νά ἀναζητεῖ
νούργιους ἐνόχους.

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ 16

Τό λαϊκό δικαστήριο θά λ
ὑπ᾿ ὄψη του τήν προλεταρι
ὀργή,
ἀνοίγοντας τόν δρόμο στόν ἥ
λαό, αὐτός θά σᾶς διαλύσει
καί θά σᾶς καταδικάσει στήν ἀ
νεια.

D. Bjednyj : **Κανένας οἶκτο**
Pravda 21.8.36

Στά χέρια μου, ἀκόμη κα
Κάρλ Μάρξ θά ὁμολογοῦσε
ἦταν πράκτορας τοῦ Βίσμαρκ.
Lavrenti B

Τό μεσημέρι τῆς 19ης Αὐ
στου στή μικρή αἴθουσα
«᾿Οκτώβρη» πού μέ δυσκο
χωρᾶ 200 ἄτομα, ἀρχίζει ἡ δ
ἐνάντια στούς πραγματικούς
κούς αὐτουργούς τῆς δολοφο
τοῦ Kirov.

Πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου
ναι ὁ Ulrich, ἕνας χοντρός
γουρουνίσια μάτια καί σβέ
πού ξεχυλίζει πληθωρικά ἀπό
κολάρο τῆς στολῆς του.

Στά δεξιά του κάθεται ὁ M
ulevich ὁ ἐκτελεστής τῶν λε
φρουρῶν τοῦ Λένινγκραντ
στά δεξιά του ὁ I. I. Nikitche
Πρόκειται γιά τόν γνωστό δ
στή πού πρόσφερε τίς ὑπηρε
του καί στήν δίκη τῆς Νυρεμ
γης.

Στόν ρόλο τοῦ εἰσαγγελέα ε
ὁ Viscinskij, ὁ ἄνθρωπος πού
περάσει στήν ἱστορία σάν ὁ
κροθάφτης τῆς παλιᾶς φρουρᾶ

Στά ἑδώλια τῶν κατηγορο
νων ἐμφανίζονται δίπλα σ
Kamenev καί τόν Zinov'ev ση
νοντα κομματικά στελέχη.
Bakaiev, ὁ Evdokimov, ὁ Mrak
skij, ὁ I. Smirnov, ὁ Dreitse
Pickel, ὁ Reingold, ὁ Ter Vag
an, ὁ Davil, ὁ Holzmann, ὁ M
καί ὁ Nathan Lurié, ὁ Olberg
ὁ Yurin.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

29ο Φεστιβάλ ῾Ελληνικοῦ Κινηματογράφου (3 μέ 9 ᾿Οκτωβρίου)

ΕΝΑΣ ΑΚΟΜΗ ΘΕΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΡΕΕΙ!!!

῾Η ᾿Οργάνωση:

῾Υπῆρξε μᾶλλον ἐπιτυχής μέ ἐλάχιστες ἐνδείξεις αἰφνιδιασμοῦ καί ἀπροετοιμασίας. Οἱ ἐπίσημες προβολές ἔγιναν στό «Θέατρο ῾Εταιρίας Μακεδονικῶν Σπουδῶν» καί χωρίστηκαν σέ τρία μέρη. Τό πρῶτο (5-7 μ.μ.), περιελάμβανε τίς ταινίες μικροῦ μήκους, τό δεύτερο (7-9 μ.μ.) τίς ταινίες τοῦ πληροφοριακοῦ τμήματος καί τό τρίτο (9-11 μ.μ.) τίς ταινίες πού διαγωνίζονταν. ῾Η εἴσοδος στήν αἴθουσα προβολῆς γινόταν εἴτε μέ προσκλήσεις, εἴτε μέ εἰσιτήριο, πού ἦταν πολύ αὐξημένο σέ σύγκριση μέ τήν περσινή χρονιά καί πού ἔφτανε τίς 800 δρχ.

Τήν ἐπίσημη προβολή ἀκολουθοῦσε μισή ὥρα ἀργότερα ἡ προβολή τῆς ἴδιας ταινίας σέ δύο κινηματογράφους τῆς Θεσσαλονίκης. Ἔτσι οἱ θεατές μποροῦσαν νά παρακολουθήσουν παράλληλα τίς ταινίες στό «᾿Ολύμπιον» καί στόν «Ἔσπερο» μέ μιά μικρή καθυστέρηση ἀλλά μέ φυσιολογικό εἰσιτήριο.

῾Η ὀργάνωση τοῦ 29ου Φεστιβάλ ῾Ελληνικοῦ Κινηματογράφου περιελάμβανε ἐπίσης μιά ἀνοιχτή συζήτηση μέ θέμα τίς προοπτικές τοῦ ῾Ελληνικοῦ Κινηματογράφου, μιά διαλογική ἐνημέρωση πάνω στά προβλήματα καί στίς ἀνάγκες τῶν δημιουργῶν ταινιῶν μικροῦ μήκους, συνεντεύξεις καί πληροφόρηση ἀπό τούς διαγωνιζομένους σκηνοθέτες καθώς καί ἀνταλλαγές ἀπόψεων καί ἴσως ἀνάπτυξη ἐμπορικῶν σχέσεων μέ ἀντιπροσώπους ξένων ὀπτικοακουστικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅλα αὐτά ἔλαβαν χώρα στό περίπτερο 8 τῆς Δ.Ε.Θ., πού ἦταν διαμορφωμένο ἔτσι ὥστε νά καλύπτει τίς ἀνάγκες τῶν ῞Ελλήνων καί ξένων δημοσιογράφων καί τῶν διαφόρων ἐμπορικῶν οἴκων. ᾿Εκεῖ ὑπῆρχε ἕνα κυλικεῖο πού συγκέντρωνε τούς ἀνθρώπους τοῦ κινηματογραφικοῦ χώρου μετά τή λήξη τῶν προβολῶν, καθώς καί τρεῖς ἐκθέσεις: Ἔκθεση Γερμανικῆς κινηματογραφικῆς ἀφίσσας, ἔκθεση ἐκδόσεων μέ κινηματογραφικά θέματα καί τέλος τήν περίφημη ἔκθεση παλαιοῦ τεχνικοῦ κινηματογραφικοῦ ὑλικοῦ ἀπό τό σπάνιο ἀρχεῖο τοῦ **Ν. Μπιρμπιλῆ.**

Τό πληροφοριακό τμῆμα:

Στό πληροφοριακό τμῆμα συγκαταλέγονται οἱ ταινίες, οἱ ὁποῖες κρίνονται ἄξιες μέν γιά τό Φεστιβάλ ἀπό τήν προκριματική ἐπιτροπή, ἀνάξιες δέ γιά νά διαγωνιστοῦν σ᾿ αὐτό. Ἔτσι προβάλλονται, χωρίς ἰδιαίτερες φιλοδοξίες καί ἀπαιτήσεις, μέ μοναδικό σκοπό νά πληροφορήσουν τήν ὕπαρξή τους. Φέτος, τόν ἄχαρο αὐτό ρόλο ἀνέλαβαν τά «᾿Ισόβια» τοῦ Γιάννη Δαλιανίδη καί τό «Τρίμιθι, ἀναπαράσταση μέ λέξεις» τοῦ ᾿Ανδρέα Πάντζη.

῾Η προσέλευση τοῦ κοινοῦ σ᾿ αὐτές τίς δύο ταινίες ἦταν μᾶλλον μικρή καί ἀδιάφορη. ᾿Αξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ὁ Δαλιανίδης δήλωσε ἐξ ἀρχῆς τήν ἀντίθεσή του μέ τήν ἀντιεμπορική φύση τοῦ Φεστιβάλ καί πώς ὁ μόνος λόγος πού δικαιολογεῖ τή συμμετοχή του, εἶναι τό αὐτόματο δικαίωμα πού ἀποκτάει χάρη σ᾿ αὐτήν, νά διαφημίζεται δωρεάν ἡ ταινία του στήν ῾Ελληνική Τηλεόραση. Πάντως, ὁ Δαλιανίδης ἐνῶ εἶχε τίς δυνατότητες νά παρουσιάσει κάτι καλό, ἐπανέλαβε ἀκόμα πιό χυδαία τόν παλιό του ἑαυτό, γράφοντας καί σκηνοθετώντας μιά «φθηνή» ταινία, πού ἔθετε «θαρραλέους» ψευδοπροβληματισμούς.

Δύο στιγμιότυπα ἀπό τίς ταινίες « Ἰσόβια» τοῦ Δαλιανίδη

καί «ἡ

Φανέλλα μέ τό Νο 9» τοῦ Παντελῆ Βούλγαρη.

Ἡ ἐμπορικότητά τοῦ πρώτου καί ἡ ἀμφισβήτηση τοῦ δεύτερου φαίνεται νά ἔβαλαν νερό στό κρασί τους σ' αὐτό τό φεστιβάλ.

Το διαγωνιστικό τμῆμα:

Ἐδῶ συμμετέχουν οἱ ταινίες πού διαγωνίζονται. Ἡ φετινή παραγωγή ἦταν ἰδιαίτερα συρρικνωμένη συγκριτικά μέ τά παρελθόντα ἔτη. Ἐνῶ παλιά μιλάγαμε γιά 15 ὡς 20 φεστιβαλικές ταινίες, φέτος μέ μεγάλη δυσκολία διαγωνίστηκαν 7 ταινίες. Αὐτές ἦταν: «Ἡ ζωή μέ τόν Ἄλκη» τοῦ Δ. Κολλάτου, «Ὁ φάκελος Πόλη στόν ἀέρα» τοῦ Δ. Γρηγοράτου, «Ἡ φανέλα μέ τό 9» τοῦ Π. Βούλγαρη, «Στή σκιά τοῦ φόβου» τοῦ Γ. Καρυπίδη, «Ἀκατανίκητοι ἐραστές» τοῦ Σ. Τσιώλη, «Τό μαγικό γυαλί» τῆς Μ. Γαβαλᾶ καί τέλος «... Λιποτάκτης» τῶν Γ. Κόρρα καί Χ. Βούπουρα. Ἄν ἐξαιρέσουμε τήν ταινία τοῦ Κολλάτου, τοῦ Βούλγαρη καί τῆς Γαβαλᾶ, οἱ ὑπόλοιπες ταινίες κινήθηκαν στό χαρακτηριστικό ἀντιεμπορικό, βαθυστόχαστο καί δυστυχῶς ἄτεχνο ὕφος τοῦ φεστιβάλ. Ταινίες μέ ὑποτυπώδη ὑπόθεση, κακή ἠθοποιία, μέ ἀφόρητα πληκτική ἐξέλιξη, μέ ἀργούς ἕως ἀνύπαρκτους φιλμικούς ρυθμούς. Τά θέματα πού πραγματεύονταν ἦταν πραγματικά ἀ φορα καί ἡ πραγμάτευσή τους γινόταν κατά τέ τρόπο ὥστε νά ἐπιτρέπει στόν κάθε θεατή νά ἀ ληφθεῖ -ἀναγνώσει μέ διαφορετικό τρόπο ὁ κ ἕνας τό νόημα καί τό μήνυμα τῆς ταινίας, κάτι στήν οὐσία θέτει σέ ἀμφισβήτηση τήν ἐπιτ της.

Πέρα ἀπό αὐτά, ἀρετές τεχνικῆς μποροῦν νά ἀ δοθοῦν ἀποκλειστικά στήν ταινία τοῦ Καρυπ πού ἦταν ἀρτιότατη ὅσον ἀφορᾶ τή σκηνοθε τήν φωτογραφία, τή μουσική καί τό μοντάζ. Ο ταινίες τοῦ Κολλάτου, τοῦ Βούλγαρη καί τῆς βαλᾶ ἔκαναν τό ὀλέθριο σφάλμα νά εἶναι ἀπ κατανοητές καί νά θίγουν οὐσιαστικά ζητήμ Αὐτό τίς ἀπομάκρυνε ἀπό τήν ἀρχή ἀπό τή διε κηση κάθε σημαντικοῦ βραβείου. Ἐπιπλέον Βούλγαρης —τό μέχρι πρίν λίγο ἀγαπημένο π τοῦ Ἑλληνικοῦ Κινηματογράφου— πρόδωσε κ φεστιβαλική προσδοκία, κάνοντας μιά ταινία τόν χῶρο τοῦ ποδοσφαίρου καί κυρίως, χωρίς κ ματικές παραμέτρους. Μία ταινία πού συνδυ τήν τεχνική ἀρτιότητα, τήν ἐμπορικότητα, κοινωνικό προβληματισμό καί τήν αἰσθητική. ταινία πάσχει ἀπό ἐσωτερικό ρυθμό, ἀλλά δέν ει νά θεωρεῖται ἀπό πολλούς σάν μία ὁριακή σπάθεια πού θά σταθεῖ σταθμός στό μεταίχμιο Νέου Ἑλληνικοῦ Κινηματογράφου.

Τό «Μαγικό γυαλί» τῆς Μαρίας Γαβαλᾶ εἶχε σημαντικά πλεονεκτήματα. Ἀπό τή μία εἶχε σεναριογράφο τόν ἱκανότητο Θεόδωρο Σούμα ἀπό τήν ἄλλη ἦταν ἡ μοναδική ἀνεξάρτητη χρηματοδοτούμενη ἀπό τό Ἑλληνικό Κέντρο νηματογράφου) παραγωγή. Γεγονός πού ἔλυνε χέρια τῆς Γαβαλᾶ καί πού τῆς ἐπέτρεπε νά δ ουργήσει μιά χαριτωμένη ταινία, μέ πολύ ἔξυπν διαλόγους, πού σέ πολλά σημεῖα θύμιζε ἀδιόρ τό ὕφος τοῦ «Περί ἔρωτος» (1982) παλιά ταινία ἴδιας καί τοῦ Θ. Σούμα. Τόσο λοιπόν ὁ περιορι νος ἀριθμός ἠθοποιῶν, ὅσο καί ἡ φειδῶ τῶν σων, πού ἀναγκαστικά ὁδήγησαν στή θεατρική τίληψη τοῦ film, δικαιολογοῦνται ἀπό τήν οἰκ μική στενότητα τῆς δημιουργοῦ.

Τά βραβεῖα:

Ὅπως ἦταν ἑπόμενο τά σημαντικά βραβεῖα ράστηκαν ὑπό τόν ἴσκιο τῶν κομματικῶν ἐξυπ τήσεων, τῶν συμφερόντων, τῶν φιλικῶν ἀντα γῶν, τῶν οἰκονομικῶν συμφωνιῶν καί ὑπό τήν θολική νοητή σύμβαση ἀνάμεσα στούς θεα στούς ὀργανωτές, στούς κριτικούς, στούς διαγ ζομένους καί σέ κάθε τυχόν κινηματογραφόφ ὅτι «ἐδῶ τέλος πάντων πρέπει νά ἱκανοποιήσο καί κάποιους ἀνθρώπους, εἴτε ἀξίζουν, εἴτε ὄ Καί ἐνῶ λοιπόν ἡ προκριματική κριτική ἐπιτρ δηλώνει ὅτι τό ἔργο της εἶναι πολύ δύσκολο ἐκφράζει τήν ἀνησυχία της γιά τήν κακή ποιότ ὅλων τῶν ταινιῶν ἀνεξαίρετα (δηλώσεις τῶν Σταυράκη, Μ. Ἀκτσόγλου κ. ἄ.), μιά ἑβδομ ἀργότερα ἡ ἐπίσημη κριτική ἐπιτροπή δηλώνει τά τήν τέλεση τῆς διαδικασίας τῆς ἀπονομῆς βραβείων, πού μεταδόθηκαν τό βράδυ τῆς Κυ

κῆς ἀπό τήν ΕΤ 1 καί τήν ΕΤ 2, ὅτι ἡ μεγάλη ποιοτική ἀξία δύο ταινιών τούς ἀναγκάζει νά μοιράσουν τά σημαντικότερα βραβεῖα, ὅπως ἄλλωστε εἶχε γίνει καί πέρυσι. Καί ἔτσι «Ἡ σκιά τοῦ φόβου» καί οἱ «Ἀκατανίκητοι ἐραστές» μοιράζονται τά βραβεῖα καλλίτερης ταινίας καί σκηνοθεσίας. Ἀκόμα πιό παράδοξο εἶναι τό γεγονός ὅτι ἐνῶ ἡ κ. Τούλα Σταθοπούλου εἶχε προταθεῖ γιά βραβεῖο α΄ γυναικείου ρόλου, πῆρε τελικά τό βραβεῖο β΄ γυναικείου ρόλου. Καί ἐνῶ τό «Μαγικό γυαλί» ξεχώρισε γιά τό σενάριό του, ἡ κριτική ἐπιτροπή προτίμησε νά μή δώσει σέ καμιά ταινία βραβεῖο σεναρίου, ὅπως οὔτε βραβεῖο πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη, α΄ γυναικείου ρόλου, μακιγιάζ, καί ὅλα αὐτά λίγο μετά τήν ἀνακοίνωση περί ποιοτικῆς ἀνόδου καί τά λοιπά.

Ὅπως ἦταν ἦταν ἀναμενόμενο «Ἡ σκιά τοῦ φόβου» σάρωσε τά βραβεῖα (7 στόν ἀριθμό), ἐνῶ διακρίθηκαν ἐπίσης οἱ «Ἀκατανίκητοι ἐραστές» καί ὁ «Φάκελος Πόλη στόν ἀέρα». Ἡ «Ζωή μέ τόν Ἄλκη» καί τό «Μαγικό γυαλί» πέρασαν ἀπαρατήρητα. Τέλος, ἡ κριτική ἐπιτροπή προσπάθησε νά ἐξευμενίσει ἀπό τή μία τήν ὀργή τοῦ Βούλγαρη καί νά καλοπιάσει ἀπό τήν ἄλλη τό κοινό, δίνοντας στήν «Φανέλα μέ τό νούμερο 9» τά δευτερεύοντα βραβεῖα ἠχοληψίας καί μοντάζ.

Οἱ μικροῦ μήκους ταινίες:

Ἕνα ἐξίσου σημαντικό κεφάλαιο τοῦ Φεστιβάλ ἦταν οἱ ταινίες μικροῦ μήκους πού προβλήθηκαν ἀπό τήν Τρίτη μέχρι καί τό Σάββατο στίς 5 μέ 7 μ.μ. Στό σύνολό τους ἦταν 46. Ἡ διάρκεια τους ἦταν ἀπό 90 δευτερόλεπτα μέχρι 40 λεπτά τῆς ὥρας. Ὀκτώ ἀπ' αὐτές ἦταν συμπαραγωγές τοῦ Ἑλληνικοῦ Κέντρου Κινηματογράφου ἐνῶ μιά τῆς ΕΤ 1. Τά εἴδη αὐτῶν τῶν ταινιῶν κάλυπταν ὅλο τό κινηματογραφικό φάσμα. Προβλήθηκαν ντοκυμαντέρ, ταινίες μυθοπλασίας, ταινίες «non - fiction», ταινίες «φορμάλ», ταινίες «underground» καί πολλά ἄλλα εἴδη. Ὁ ἀριθμός τῶν θεατῶν δέν ἦταν μεγάλος καί οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτούς ἦταν οἱ ἄμεσα ἐνδιαφερόμενοι συντελεστές αὐτῶν τῶν ταινιῶν. Οἱ ταινίες προβλήθηκαν ἐκτός διαγωνισμοῦ στό φετινό φεστιβάλ ταινιῶν μικροῦ μήκους τῆς Δράμας. Ἀξίζει νά ἀναφερθοῦν μερικές, ὅπως ὁ ἐκπληκτικός «Ἰορδάνης» τοῦ Φώτη Πολυχρονόπουλου μέ τόν Ἀρτώ Ἀπαρτιάν, τά βραβευμένα στή Δράμα «Μήνις», «Ἄσκηση πυρκαγιᾶς», «Fragile» καί ἄλλα.

Σκηνή ἀπό τόν ἐκπληκτικό «Ἰορδάνη»

Ἀνοιχτή συζήτηση μέ θέμα: «Ὁ Ἑλληνικός Κινηματογράφος καί οἱ προοπτικές του».

Ἡ ἀπαράδεκτη αὐτή συζήτηση ἔγινε τήν τελευταία ἡμέρα τοῦ Φεστιβάλ καί σέ ἀπαγορευτική γιά τόν περισσότερο κόσμο ὥρα. Ἔτσι, ἡ αἴθουσα τοῦ περιπτέρου 8 τοῦ Δ.Ε.Θ. μετά βίας γέμισε ἀπό 80 ἄτομα, πού στό σύνολό τους ἦταν δημοσιογράφοι, σκηνοθέτες, τεχνικοί τοῦ κινηματογράφου, κριτικοί, μικρομηκάδες καί γενικά ἄνθρωποι τοῦ χώρου. Παρότι διήρκεσε 3 1/2 ὥρες κανένα συμπέρασμα δέν βγῆκε οὔτε γιά τόν Ἑλληνικό κινηματογράφο, οὔτε γιά τίς τυχόν προοπτικές του. Ὁ χρόνος ἀναλώθηκε σέ ἀλληλοκατηγορίες, σέ δικαιολογίες, σέ περιττές θεωρητικές ἀμπελοφιλοσοφικές προσεγγίσεις καί σέ μία διαρκή προσπάθεια ἀποφυγῆς τῆς ἀπολογίας, ἀπό μέρους τῶν ἰθυνόντων. Ἡ συζήτηση ἦταν ἀπόλυτα ἐξαρτημένη ἀπό τούς ἀνθρώπους τοῦ Ε.Κ.Κ., πού στήν οὐσία ἔδιναν καί ἔπαιρναν τό λόγο μεταξύ τους καί πού τελικά κατάφεραν νά ἐξοργίσουν τούς συμμετέχοντες, μετατρέποντας τήν ἀνοιχτή συζήτηση σέ μία ἀπόλυτα κλειστή συνάντησή τους. Μερικοί ἀπό τούς παρόντες ἦταν ὁ Μάνος Ζαχαρίας, ὁ Ἀνδρέας Τύρος, ὁ Νίκος Ζερβός, ἡ Ἰσαβέλλα Μαυράκη, ὁ Γ. Ἀντωνάκος, ὁ Τάκης Ἀντωνόπουλος καί πολλοί ἄλλοι.

Β΄ ἐξώστης

Ὁ διάσημος πλέον β΄ ἐξώστης, ἐφέτος ἀντιμετώπισε πολλά προβλήματα. Τα βασικότερα ἦταν ἡ μαζική κατακραυγή του ἀπό τόν καθημερινό καί περιοδικό τύπο καθώς καί τό πολύ ἀκριβό εἰσιτήριο, πού γιά πολλούς ἦταν ἀπαγορευτικό. Παρ' ὅλα αὐτά, τίς τελευταῖες τρεῖς ἡμέρες, οἱ 200 θέσεις του ἦταν κατειλημμένες ἀπό τό ἀπόγευμα. Ἄν καί οἱ περισσότεροι θαμῶνες του ἦταν φρικιά, παραταῦτα τό κριτικό ἔνστικτό τους λειτούργησε θετικά, ἀποδοκιμάζοντας ἤ ἐπιδοκιμάζοντας ἀνάλογα τήν κακή ἤ τήν καλή ταινία. Ὁ β΄ ἐξώστης λοιπόν ὑπῆρξε ἡ αὐθόρμητη ἐπίσημη κριτική φωνή τοῦ φεστιβάλ. Μία φωνή πού σχολίαζε εὔστοχα, πού σατίριζε καί πού ἀγανακτοῦσε κάθε φορά πού ἡ ταινία ὑποτιμοῦσε τό πνευματικό ἐπίπεδο τοῦ μέσου θεατῆ. Ὑπῆρξαν φορές ὅμως πού ἡ ταινία χειροκροτήθηκε καί πού ἡ προσπάθεια τοῦ δημιουργοῦ ἔγινε σεβαστή. Αὐτή ἡ ὑγιής (τίς περισσότερες φορές) συμπεριφορά τοῦ ἐξώστη β΄, ἐξόργισε τούς ἰθύνοντες τοῦ Φεστιβάλ καί τούς δημιουργούς τῶν ταινιῶν, πού θέλουν τό κοινό, τυφλούς καί ταπεινούς χειροκροτητές τους. Μερικά ἀπό τά πιό ἐπιτυχημένα συνθήματα πού ἀκούστηκαν ἦταν: Διαλιανίδης ἤ Δοξόμπους; Δοξόμπους...!!

Σέξ!!!

Βάλ' το στό γρήγορο!

Κόρρα... κιάσαμε!! καί ἄλλα πολλά!

Ὁ ἐξώστης β΄ ψήφισε αὐτόνομα τίς καλλίτερες ταινίες κατά τήν ἐπιλογή του, ὀργάνωσε μεταμεσονύκτιες προβολές καί τέλος γελοιοποίησε μέ μεγάλη ἐπιτυχία τήν τελετή τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων, κρεμώντας ἀπό ψηλά ἕνα ἀνδρείκελο πού «συμβόλιζε τό θάνατο τοῦ Ἑλληνικοῦ Κινηματογράφου».

'Αντι-φεστιβάλ ταινιῶν μικροῦ μήκους

Τό ἀντι-φεστιβάλ στήθηκε στόν κιν/φο «'Αλέξανδρος», ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπό τό ἐπίσημο φεστιβάλ. Τήν ὀργάνωσή του ἀνέλαβε τό «Δημοτικό ραδιόφωνο τῆς Θεσσαλονίκης , F.M. 100» σέ συνεργασία μέ τό Δῆμο Θεσ/νίκης καί μέ τούς δημιουργούς τῶν ταινιῶν. Προβλήθηκαν 40 ταινίες φετινῆς παραγωγῆς καί κόπηκαν περίπου 1.000 εἰσιτήρια (χωρίς τίς προσκλήσεις καί τίς κάρτες ἐλευθέρας εἰσόδου), ἀπό τά ὁποῖα τό 60-70% ἦταν φοιτητικά. Τό ἀντι-φεστιβάλ ἦταν ἡ ἐπίσημη ἐκδήλωση τῶν δημιουργῶν πού ἀρνήθηκαν νά προβάλλουν τίς ταινίες τους στή Δράμα καί προτίμησαν νά τίς κάνουν γνωστές στή Θεσ/νίκη, ἐπιχειρώντας ἔτσι νά θεμελιώσουν αὐτόν τό νέο θεσμό. 'Αντίθετα, οἱ ταινίες μικροῦ μήκους πού παίχτηκαν στό ἐπίσημο φεστιβάλ ἦταν αὐτές πού εἶχαν συμμετάσχει καί στό φεστιβάλ τῆς Δράμας.

Τήν κριτική ἐπιτροπή τοῦ ἀντι-φεστιβάλ ἀποτελοῦσαν γνωστά ὀνόματα ὅπως ὁ Μάνος Χατζιδάκης, ἡ Μαίρη Χρονοπούλου, ἡ Τόνια Μαρκετάκη, ὁ Δῆμος Θέος, ὁ Δημήτρης Μαρωνίτης καί ἄλλοι. 'Η ἐκδήλωση ἔληξε τό βράδυ τῆς Κυριακῆς μέ τήν ἀπονομή τῶν βραβείων καί μέ τήν προβολή τῆς μικροῦ μήκους ταινίας «'Εαρινή ἐπίθεση» τοῦ Παναγιωτόπουλου, πού προφανῶς πρόκειται γιά ἕνα αὐτόνομο διαφημιστικό τῆς μεγάλου μήκους ταινίας του μέ τίτλο «Μ' ἀγαπᾶς;», πού θά προβληθεῖ ἐφέτος. 'Αξίζει νά σημειώσουμε μερικές ἀπό τίς ταινίες πού προβλήθηκαν στό ἀντι-φεστιβάλ:

—«Ριγέ» τοῦ Κώστα Καπάκα. Συμπαραγωγός Ε.Κ.Κ. Βραβεῖο καλλίτερης ταινίας καί σκηνοθεσίας.

—«El dorado» τῆς Πέννυς Παναγιωτοπούλου. Συμπαραγωγός Ε.Κ.Κ. Βραβεῖο.

—«Παραμονή πρωτοχρονιᾶς» τοῦ Θ. Χριστόπουλου. Συμπαραγωγός Ε.Κ.Κ. Τιμητική διάκριση στόν ἠθοποιό Σταῦρο Παράβα.

—«Ἄν ἔχεις τύχη, διάβαινε» τοῦ Σπύρου Πετρόπουλου. Συμπαραγωγός Ε.Κ.Κ.

—«Τό χρονικό τοῦ παρδαλοῦ ἔρωτα» τοῦ Σ. Καρβούνη καί ἄλλες.

Συμπεράσματα:

Ἕνα ἀκόμα φεστιβάλ Θεσσαλονίκης ἔλαβε τέλος. Καί τό 29ο ἦταν τό πιό μίζερο καί συρρικνωμένο ἀπό ἀρχῆς γενομένης αὐτοῦ τοῦ θεσμοῦ. Τόσο ὁ 'Ανδρέας Τύος ἐκ μέρους τῆς Πανελλήνιας Ἕνωσης Κριτικῶν Κινηματογράφου, ὅσο καί ὁ Λάκης Παπαστάθης ἐκ μέρους τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς ἐξέφρασαν δημόσια τήν ἔντονη ἀνησυχία τους γιά τό μέλλον τοῦ 'Ελληνικοῦ Κινηματογράφου. Ἕνα ἀκόμη φεστιβάλ ἀναλώθηκε στίς ματαιοδοξίες τῶν καιροσκόπων καί στίς κομματικές συναλλαγές. Ἕνας ὁλόκληρος μηχανισμός κινήθηκε δραστήρια γιά μία ἑβδομάδα, προκειμένου νά ὑφάνει μιά ψευδῆ αἴσθηση ρεαλισμοῦ καί τέλος νά ἐξυψώσει τήν ἀναξιοκρατία καί τήν φαυλότητα. 'Ο δρόμος πρός τό ἐπετειακό 30ο φεστιβάλ εἶναι στρωμένος μέ τά γνωστά ὑλικά. Μονάχα, πού σ[έ] τελική ἀνάλυση, ἡ αἴθουσα θά δείξει τή σχέση ἀνά- μεσα στά φετινά 7 βραβεῖα, στό περσινό «Δοξόμπους» καί στήν «Φανέλα μέ τό νούμερο 9». Εὐτυχῶς γιά ἐμᾶς καί δυστυχῶς γι' αὐτούς, ὁ ἁπλός θεατής ξέρει νά κρίνει καί ἀκόμα καλύτερα, ξέρει νά καταδικάζει μέ τήν ἀποχή του!!

ΕΙΔΗΣΕΙΣ — ΣΧΟΛΙΑ

1) Στίς 18, 19 καί 20 Νοεμβρίου ἔλαβε χώρα στό 'Ινστιτοῦτο Γκαῖτε (Goethe Institut) τό 'Ελληνογερμανικό σεμινάριο κιν/φου, μέ τήν ευκαιρία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἔτους κιν/φου καί τηλεόρασης 1988. Τό σεμινάριο ἔγινε μέ τή συνεργασία τοῦ 'Ελληνικοῦ Κέντρου Κιν/φου καί συμμετεῖχαν σ' αὐτό γνωστές προσωπικότητες τοῦ χώρου, ὅπως οἱ κριτικοί Νίνος Φένεκ - Μικελίδης καί Γιῶργος Μπράμος, οἱ σκηνοθέτες Βασίλης Βαφέας, Γιώργος Καρπίδης, Νίκος Περάκης, ὁ Κύπριος σκηνοθέτης 'Ανδρέας Πάντζης, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ε.Κ.Κ. Γρηγόρης Γρηγορίου καί πολλοί ἄλλοι συγγραφεῖς, ἐπικοινωνιολόγοι, σημειολόγοι, παραγωγοί καί ἐκδότες κιν/φικῶν περιοδικῶν. Κατά τή διάρκεια τοῦ σεμιναρίου προβλήθηκαν 'Ελληνικές καί Γερμανικές ταινίες καί ἔγιναν ἐκτεταμένες συζητήσεις σχετικά μέ τά θέματα κριτικῆς κιν/φου, παραγωγῆς, συμπαραγωγῆς, διανομῆς, σχέσης κιν/φου μέ τό βίντεο καί τήν τηλεόραση, σχέσης 'Ελληνικοῦ καί Γερμανικοῦ κιν/φου, λαϊκότητας καί πρωτοπορίας, λαϊκοῦ γούστου καί βίντεο - κουλτούρας, λογοκρισίας, ἀντιλογοκρισίας καί ἄλλα. Τό σεμινάριο παρακολούθησαν μερικές δεκάδες ἄτομα (ἄν καί ἐτύγχανε ἐλευθέρας εἰσόδου) καί τό συμπέρασμα ἦταν λίγο - πολύ κοινό γιά ὅλες τίς συζητήσεις: 'Ο Εὐρωπαϊκός κιν/φος πρέπει νά ἀποτελέσει τό πολιτιστικό ἄλλοθι τῆς Εὐρωπαϊκῆς κουλτούρας, πρέπει νά ἀντιπαρατεθεῖ δυναμικά στόν καταιγισμό καταναλωτικῶν μηνυμάτων τῆς 'Αμερικανικῆς κιν/φικῆς ὑπο-κουλτούρας. Τό κοινό πρέπει νά ἐθιστεῖ σ' ἕνα διαφορετικό τρόπο φιλμικῆς ἀνάγνωσης, ὄχι ἀπαραίτητα γραμμικό, πού περιλαμβάνει πολλά ἐπίπεδα. Τά ταμεῖα τῆς Ε.Ο.Κ. ὀφείλουν κατ' ἀρχάς νά χρηματοδοτήσουν Εὐρωπαϊκές παραγωγές καί συμπαραγωγές καί κατά δεύτερον νά τίς προστατεύσουν. Ὄχι ὅμως καί νά τίς ἐπιβάλλουν. 'Η ἐλεύθερη κιν/φική ἀγορά προκαλεῖ πολλά προβλήματα, ὅπως αὐτό τῆς 'Αμερικάνικης εἰσβολῆς, ὁ κρατικός παρεμβατισμός ὅμως προκαλεῖ πολύ περισσότερα καί σοβαρότερα προβλήματα.

Γενικά οἱ ὁμιλητές, κατάλαβαν ἐπιτέλους ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ συγκερασμός τῶν στοιχείων τῆς 'Αμερικάνικης φιλμικῆς ἄρθρωσης μέ αὐτῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς, τουλάχιστον σέ πρώτο ἐπίπεδο, μέχρις ὅτου ὁ Εὐρωπαῖος Θεατής νά ἀνακαλύψει τήν χαρά τῆς ὕπαρξης τῆς στρωματοποίησης τῶν νοημάτων. Ἔτσι κυριάρχησε ἡ μετριοπάθεια καί ἡ κοινή παραδοχή ἑνός μεταβατικοῦ σταδίου, πού κατά τή γνώμη μας δέν θά ὁλοκληρωθεῖ ποτέ, ἀλλά θά βρεῖ τήν τελείωση καί τήν παραδοχή του ἀκριβῶς σ' ἐκεῖνο τό σημεῖο.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Γράφει ὁ Φαίδων Δημόπουλος

'Αντιεβραϊσμός: Αἴτια καί 'Ιστορία
τοῦ Bernard Lazarre
'Εκδόσεις 'Ελεύθερη Σκέψη, 'Αθήνα 1988

Ἴσως οἱ ἀναγνῶστες μας ἀπορήσουν γιατί, ἐνῶ ἡ στήλη αὐτή ὑπάρχει ἀπό τίς ἀρχές τῆς κυκλοφορίας τοῦ περιοδικοῦ μας, δέν ἀσχοληθήκαμε ποτέ μέ θέματα πού νά ἀφοροῦν τούς 'Εβραίους, τόν Σιωνισμό κ.λπ. Αὐτό συνέβη ἐπειδή τά βιβλία πού κυκλοφοροῦσαν μέχρι τώρα, περιεῖχαν κατά κανόνα μιά μᾶλλον πρόχειρη καί προκατειλημμένη ἀντίληψη ἐπί τοῦ ζητήματος, πρᾶγμα πού μπορεῖ νά ὁδηγήσει σέ ἐπισφαλῆ συμπεράσματα ὅταν πρόκειται γιά τόσο «παρεξηγημένα» ζητήματα.

Ἕνα εὐχάριστο ξάφνιασμα ἀποτέλεσε λοιπόν σέ αὐτή τήν κατεύθυνση τό βιβλίο τοῦ Bernard Lazarre, «'Αντιεβραϊσμός, αἴτια καί ἱστορία». Καί προτοῦ περάσουμε στό περιεχόμενο τοῦ ἴδιου τοῦ βιβλίου, ἄς ποῦμε λίγα λόγια γιά τόν ἴδιο τόν συγγραφέα: ὁ Β. Lazarre ἦταν ὁ ἴδιος 'Εβραῖος, γαλλικῆς ὑπηκοότητας, καί ὑπῆρξε ὁ πραγματικός ἐμπνευστής τῆς ἐκστρατείας ὑπέρ τοῦ λοχαγοῦ Ντρέϋφους. Στήν συνέχεια, ἀσπάστηκε τίς θέσεις τοῦ Θ. Χέρτσλ καί τόν Σιωνισμό, ἔγινε μέλος τῆς δεύτερης ἐπιτροπῆς δράσεώς του καί παραιτήθηκε ἀπ' αὐτήν μετά ἀπό ἕνα χρόνο ἐπειδή δέν δέχτηκε τήν ἵδρυση μιᾶς τράπεζας πού θά εἶχε σάν σκοπό νά χρηματοδοτήσει τήν ἐβραϊκή μετανάστευση στήν Παλαιστίνη. Πέθανε τό 1904 σέ ἡλικία μόλις 38 ἐτῶν.

Τό γεγονός ὅτι ὁ Lazarre ἦταν 'Εβραῖος προσδίδει ἕνα τεκμήριο ἀντικειμενικότητας στά γραπτά του· κανένας δέν μπορεῖ νά τόν κατηγορήσει γιά ἀντιιουδαϊκή προκατάληψη! Τό στοιχεῖο αὐτό ἐνισχύεται ἀπό τήν ἰδιαίτερα προσεγμένη δουλειά τοῦ συγγραφέα, πού βασίζεται σέ μιά πλούσια βιβλιογραφία καί στήν βαθιά του γνώση τῶν ζητημάτων τά ὁποῖα πραγματεύεται.

'Ο συγγραφέας ξεκινᾶ μέ μιά ἱστορική ἀναδρομή στό παρελθόν, ἀναζητώντας ἀπό τά πρῶτα κιόλας χρόνια τήν ἐμφάνιση φαινομένων ἐχθρότητας πρός τό ἐβραϊκό ἔθνος, ἐχθρότητας πού ὀφειλόταν στήν φύση τῶν 'Εβραίων ὡς τέτοιων. Πολλοί σήμερα ἔχουν συνδέσει τόν ἀντισημιτισμό μέ τόν ἐθνικοσοσιαλισμό ἀποκλειστικά καί μόνον· τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖ μεγίστη ἱστορική ἀνακρίβεια. 'Ο

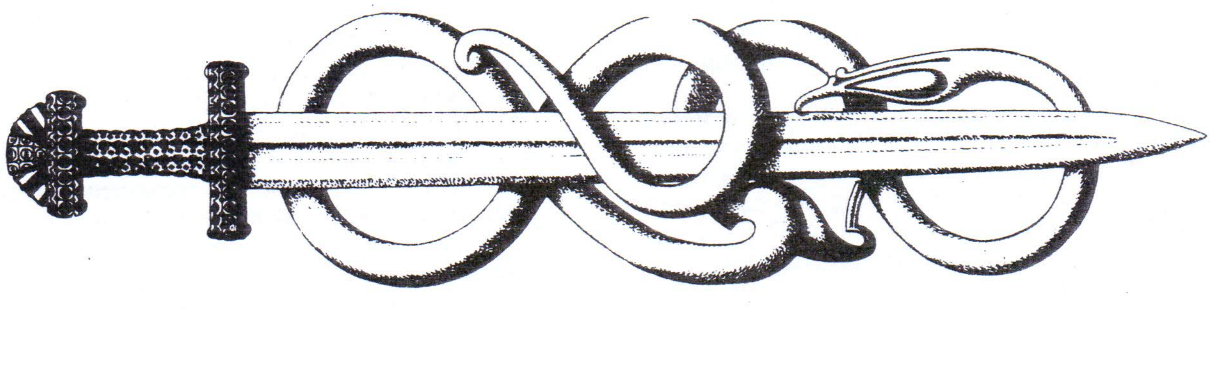

ἰουδαϊσμός ἐμφανίζεται ἤδη στήν ἀρχαιότητα, συνεχίζει δέ νά ὑπάρχει συνεχῶς μέχρι τήν ἐμφάνιση καί ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁπότε παίρνει πιά καινούργιες διαστάσεις. 'Ενῶ στό παρελθόν ὁ ἀντιϊουδαϊσμός περιελάμβανε μιά γενικότερη ἀντιπάθεια γι' αὐτούς τούς μισαλλόδοξους μονοθεϊστές πού κλείνονταν στόν ἑαυτό τους καί θεωροῦσαν ὅτι ἀποτελοῦσαν τόν «περιούσιο λαό», περιφρονώντας κάθε ἄλλη γνώση, κάθε ἄλλο πολιτισμό, μετά τήν κυριάρχηση τῆς ἐκκλησίας ὁ ἀντιϊουδαϊσμός ἄλλαξε περιεχόμενο· οἱ 'Εβραῖοι ἦταν πιά «Θεοκτόνοι» καί σάν τέτοιοι διώχθηκαν. Αὐτό εἶχε σάν ἀποτέλεσμα οἱ 'Εβραῖοι νά κλειστοῦν ἀκόμα περισσότερο στόν ἑαυτό τους. 'Αφοσιώθηκαν στήν τήρηση τοῦ Ταλμούδ, τοῦ βασικοῦ θρησκευτικοῦ τους νόμου πού ρύθμιζε καί τίς παραμικρές λεπτομέρειες τῆς καθημερινῆς τους ζωῆς. Μερικές προσπάθειες πού σημειώθηκαν γιά τήν ἀνάπτυξη μιᾶς εὐρύτερης κουλτούρας, τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν τεχνῶν, κυρίως μέσα ἀπό τήν προσέγγιση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, καταπνίγηκε —πολλές φορές βίαια— ἀπό τούς συντηρητικούς ραββίνους. Αὐτό ὁδήγησε σέ μιά τρομακτική στενότητα πνεύματος τό ἐβραϊκό ἔθνος πού, συνδυασμένη μέ τόν ἄσβεστο πατριωτισμό τους, κατέληξε στήν ἔκφραση ἑνός σωβινισμοῦ πού τούς ἀπομόνωσε, σάν κοινωνική ὁμάδα, ἀπό τό ὑπόλοιπο κάθε κοινωνίας μέσα στήν ὁποία ζοῦσαν. Ἔτσι κατάφεραν νά δια-

τηρηθοῦν τόσους αἰώνες χωρίς πατρίδα. «Οἱ Ἑβραῖοι ἄν καί διασκορπισμένοι», γράφει ὁ Lazarre, «σκέπτονταν κατά τόν ἴδιο τρόπο, στήν Σεβίλλη καί στήν Νέα Ὑόρκη, στήν Ἀγκώνα καί στήν Ρατισβόννη... ἔκριναν μέ ὅμοιες ἀρχές, ἀπό τίς ὁποῖες δέν μποροῦσαν ν' ἀπομακρυνθοῦν, διότι στόν νόμο δέν ὑπῆρχαν μικρές καί μεγάλες ὑποχρεώσεις, ἀλλά ὅλες ἦσαν τῆς αὐτῆς ἀξίας, ἀφοῦ ὅλες προέρχονταν ἀπό τόν Θεό».

Μέ βάση αὐτές τίς διαπιστώσεις, ὁ συγγραφέας καταλήγει στό συμπέρασμα ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἀποτελοῦν ἔθνος, ἕνα ἔθνος ἐντός τῶν ἐθνῶν (καί ὄχι θρήσκευμα, ὅπως μερικοί παραπλανητικά προσπαθοῦν καί σήμερα ἀκόμα νά μᾶς πείσουν). Ὅπως χαρακτηριστικά γράφει ὁ Lazarre, «ἄν οἱ Ἑβραῖοι δέν εἶναι φυλή, ἦσαν ὡς σήμερα ἕνα ἔθνος (...) ἄν δέν κατέστρεφαν τόν Χριστιανισμό (...) ἔδωσαν ὅπλα σ' αὐτούς πού τόν πολέμησαν καί βρέθηκαν πάντα στήν πρώτη γραμμή τῶν ἐπιθέσεων κατά τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης, ἄν δέν κατέστρεψαν αὐτοί τούς μοναρχικούς θρόνους, βοήθησαν πάρα πολύ τήν ἐπανάσταση. Ἦταν μεταξύ τῶν πιό θερμῶν ὑποστηρικτῶν τῶν φιλελευθέρων, τῶν ἐπαναστατῶν καί τῶν σοσιαλιστῶν. Τέλος, ἄν δέν ἦσαν μόνον αὐτοί πού ἔστησαν τόν θρόνο τοῦ καπιταλιστικοῦ ἀστισμοῦ ἐπί τῶν ἐρειπίων τοῦ παλαιοῦ καθεστῶτος, βοήθησαν πολύ στήν ἐγκαθίδρυσή του. Ἔτσι, εἶναι καί στούς δύο πόλους τῶν σύγχρονων κοινωνιῶν. Ἀπό τήν μιά πλευρά συνεργάζονται ἐνεργῶ[ς] στήν ὑπερσυγκέντρωση τῶν κεφαλαίων πού θά διευκολύνει τούς σοσιαλισμούς, ἀπό τήν ἄλλη εἶνα[ι] ἀπό τούς πιό θερμούς ἐχθρούς τοῦ Κεφαλαίου». Ἡ παρατήρηση αὐτή εἶναι, στ' ἀλήθεια, ἀποκαλυπτική.

Ποιό θά εἶναι ὅμως τό μέλλον τόσο τοῦ ἰουδαϊσμοῦ, ὅσο καί τῆς ἀντίθεσης σ' αὐτόν; Τοῦτο εἶνα[ι] τό κρίσιμο ἐρώτημα πού καλεῖται ν' ἀντιμετωπίσε[ι] ὁ συγγραφέας στό τέλος τοῦ βιβλίου του ὅπου κα[ί] διαπράττει τό μόνο ἴσως σφάλμα στήν ὅλη πορεί[α] τῆς σκέψης του. Ἐπηρεασμένος ἀπό τίς μαρξιστικές δοξασίες τῆς ἐποχῆς, ἰσχυρίζεται ὅτι «πλά[ι] στόν πατριωτισμό προβάλλει ὁ ἀνθρωπισμός, πλά[ι] στόν ἐθνικισμό ὁ διεθνισμός καί ἡ ἔννοια τῆς ἀνθρωπότητας θά προσλάβει σύντομα μεγάλυτερ[η] ἰσχύ ἀπό ἐκείνην τῆς πατρίδος, ἡ ὁποία τροποποιεῖται καί χάνει τόν ἀποκλειστικισμό πού οἱ ἐθνικ[ο-] ἐγωϊστές θέλουν νά διαιωνίσουν. Ὅμως ἡ Ἱστορία ἀπέδειξε ὅτι ὁ Lazarre εἶχε ἄδικο· ὅσο κι ἄ[ν] φαινόταν κοντινό τό ὅραμα τῆς πανανθρώπινη[ς] ἀδελφοσύνης, ἡ βούληση τῶν ἐθνῶν γιά αὐτοδύνα[-] μη ἔκφραση καί ὕπαρξη δέν μπόρεσε, εὐτυχῶς, ν[ά] δαμαστεῖ. Καί θά φροντίσουμε αὐτό νά συνεχιστε[ῖ] γιά τό μέλλον.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΝΕΑ ΤΑΣΗ»
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 11
ΑΘΗΝΑ

Ε.Π.ΕΝ.: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΕΞΙΑ

῞Ενα βασικό πολιτικό ἐρώτημα ἔθεσε στό προηγούμενο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ ὁ Νίκος Νικολαΐδης. Πρέπει ἡ Ε.Π.ΕΝ. νά συνεχίση τήν αὐτοπαρουσίασή της ὡς κόμματος τῆς Δεξιᾶς ἤ καλλίτερα νά φτιάξη καί νά παρουσιάση ἕνα κοινωνικό πρόγραμμα πού νά θέλγη τίς σημερινές ἀνάγκες τοῦ λαοῦ; Στό ἐρώτημα αὐτό ὁ φίλος ἀρθρογράφος κατέληξε μέ ἀπόλυτη βεβαιότητα στήν δεύτερη θέση, τήν ὁποία ὑπεστήριξε ἔντονα — θά ἔλεγα, καί βίαια.

Πρίν ὅμως ἀπαντηθῆ ἕνα τέτοιο πολιτικό ἐρώτημα, πρέπει νἄμαστε βέβαιοι ὅτι ὄντως αὐτό ἀποτελεῖ ἐρώτημα. Γιατί ἄραγε νά ἰσχύει τό διαζευκτικό «Δεξιά ἤ Κοινωνικό Πρόγραμμα;» Μήπως τό ἕνα ἀποκλείει τό ἄλλο;

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι λέγοντας «Δεξιά» ἐννοοῦμε βασικά τόν ᾿Εθνικισμό. Δευτερογενῶς, μέ τήν Δεξιά ἐννοοῦμε ἀκόμη κι ἄλλες ἀξίες, οἱ ὁποῖες πιστεύουμε ὅτι ὑπηρετοῦν ἀποτελεσματικά τό ῎Εθνος: Τήν κοινωνική πειθαρχία, τήν πολιτική καί οἰκονομική ἐλευθερία κλπ. Οἱ ἄλλες ὅμως αὐτές ἀξίες εἶναι δευτερογενεῖς καί ἰσχύουν στήν σημερινή ἐποχή (σέ ἄλλες ἐποχές συνδυάστηκε δοκιμαστικά ὁ ἐθνικισμός καί μέ ἄλλες θέσεις).

Χωρίς νά θέλουμε νά ὑπεισέλθουμε σέ θεωρητικές ἀναλύσεις, μποροῦμε νά ἀντικρύσουμε ὡς βέβαιο, ὅτι ὁ κόσμος ἀντιλαμβάνεται τόν ἐθνικιστή ὡς «δεξιό». ᾿Ισχύει ὅμως καί τό ἀντίστροφο; Θεωρεῖται ἄραγε καί ὁ «δεξιός» ὡς ἐθνικιστής;

Μέ τήν πλύση ἐγκεφάλου, ποὔχει γίνει στήν ῾Ελλάδα στήν τελευταία 15ετία, ἡ Δεξιά ἔχει ἐξομοιωθῆ μέ τόν Διάβολο! ῾Η ὑποτέλεια στόν ξένο, ὁ καπιταλισμός, ἡ δικτατορία καί πολλά ἄλλα! ᾿Εμεῖς βέβαια, ποὔμαστε Δεξιοί, ξέρουμε ὅτι αὐτά εἶναι παραμύθια. Τό ξέρουν ὅμως αὐτό καί οἱ νέοι ἐθνικισταί; ῍Η ἔχουν κι αὐτοί ὑποστῆ ἀθέλητα τήν ἴδια διαστροφή, ὥστε νά ἐξομοιώνουν τήν Δεξιά λίγο - πολύ μέ τόν Διάβολο;

᾿Εκεῖ γιά μένα βρίσκεται τό πρόβλημα: Τό ἄρθρο πού ἀμφισβητεῖ τήν ἀποτελεσματικότητα τῆς Δεξιᾶς ἐπωνυμίας παρουσιάσθηκε ἀκριβῶς ἀπό ἕνα περιοδικό νεανικό. Οἱ ἐθνικισταί πού ἀνδρώθηκαν ἐπί Μεταπολιτεύσεως ἐπέρασαν κι αὐτοί —ὅπως κι ὅλοι οἱ ἄλλοι— ἀπό τήν ἀντιδεξιά πλύση ἐγκεφάλου. ῎Ετσι, μολονότι εἶναι δεξιοί, ντρέπονται νά τό ποῦν! Διαφορετική ἐν τούτοις εἶναι ἡ κατάστασις μέ τούς ἄλλους πολίτες τῶν ὡρίμων ἡλικιῶν. Αὐτοί ξέρουν καλά, ὅτι Δεξιά σημαίνει ἀγάπη στήν Πατρίδα, ὅτι αὐτή ἡ Δεξιά ἦταν πού κράτησε τήν ῾Ελλάδα ἐλεύθερη μέσα ἀπό τόσους πολέμους καί ὅτι αὐτή ἡ Δεξιά ἔβγαλε τήν χώρα ἀπό τά ἐρείπια τοῦ Συμμοριτοπολέμου καί τήν ἔφερε στό κατώφλι τῆς πλούσιας Εὐρώπης. ῞Ο,τι κι ἄν προπαγανδίζει ἡ Μεταπολίτευσις, οἱ ὥριμοι στήν ἡλικία ῞Ελληνες πατριῶτες δέν λυγίζουν καί δέν ξεχνοῦν πράγματι, «τί σημαίνει Δεξιά». ῎Ετσι ἔχουμε τό ἀπίθανο φαινόμενο, ἡ μέν «Νέα Δημοκρατία» νά ἀπολακτίζη τόν ὅρο τῆς «Δεξιᾶς», θεωρῶντας τον «ὕβρι», οἱ δέ ὀπαδοί της νά διακηρύσσουν σ᾿ ὅλους τούς τόνους ὅτι εἶναι Δεξιοί!

῞Οταν λοιπόν οἱ Δεξιοί νοιώθουν τόσο ἀφιλόξενα μέσα στόν χῶρο τῆς Ν.Δ. θά πρέπει κι ἐμεῖς νά τούς ἀποδιώξουμε, ἀρνούμενοι τήν δεξιά μας ἰδεολογία; ῞Οταν ὅλο τό πολιτικό φάσμα τῆς Μεταπολιτεύσεως ἀρνεῖται στέγη στούς δεξιούς, ἡ Ε.Π.ΕΝ., πού εἶναι Δεξιά, θά ἀρνηθῆ κι αὐτή νά τούς δώση τή στέγη της; Κι ἀκόμη: ᾿Επειδή ἡ Μεταπολίτευσις καθυβρίζει τήν Δεξιά, θά πρέπει κι ἐμεῖς νά τήν ἀφήσουμε ἀνυπεράσπιστη, ἀποδεχόμενοι πώς ὑπῆρξε τάχα ἔνοχη;

Θά μοῦ πεῖτε βέβαια, πώς οἱ ψηφοφόροι δέν εἶναι τόσο ἰδεολόγοι, πώς δέν ἐνδιαφέρονται γιά τήν ταμπέλα τῆς Δεξιᾶς καί πώς ἡ Ε.Π.ΕΝ. θἄπρεπε νά ἐνδιαφέρεται γιά ψήφους, κι ὄχι γιά ἰδεολογικόν ἀγῶνα. Αὐτά εἶναι μόνον ἐν μέρει ἀληθῆ. Διότι ὅλοι οἱ ψηφοφόροι ἐνδιαφέρονται γιά τρία πράγματα, μέ διαφορετική βαρύτητα ὁ καθένας: α) γιά τόν ᾿Αρχηγό τοῦ Κόμματος β) γιά τήν ᾿Ιδεολογία τοῦ Κόμματος καί γ) γιά τό συγκεκριμένο πολιτικό καί κοινωνικό του πρόγραμμα. ῞Ενα ἐπι-

τυχημένο Κόμμα πρέπει νά δίνη καλές ἐξετάσεις καί στά τρία αὐτά σημεῖα. Τότε, ἄλλοι μέν ψηφοφόροι ἕλκονται περισσότερο ἀπό τήν προσωπικότητα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἄλλοι ἀπό τήν πολιτική ταμπέλα καί ἄλλοι ἀπό διάφορα σημεῖα τοῦ πολιτικοῦ προγράμματος. Δέν πρέπει ὅμως νά διαφεύγη τῆς προσοχῆς μας ὅτι τό ἐκλογικό σῶμα εἶναι πολυειδές, καί ὄχι μονολιθικό. **Τό Κόμμα πρέπει νά καλύπτη σωρευτικά καί τά τρία ἀνωτέρω σημεῖα, κι ὄχι διαζευκτικά.**

Ἐρχόμαστε ἔτσι ν' ἀπαντήσουμε στό ἀρχικό πολιτικό ἐρώτημα «Δεξιά ἤ Πολιτικό Πρόγραμμα». Τό ἕνα δέν ἀποκλείει τό ἄλλο. Κι ἀκόμη περισσότερο: Τό ἕνα πρέπει νά συνοδεύεται ἀπό τό ἄλλο!

Ἡ Ε.Π.ΕΝ. εἶναι ἕνα Κόμμα, τοῦ ὁποίου ὁ Ἀρχηγός ἀντιδημοκρατικώτατα βρίσκεται ἀκόμη στίς φυλακές. Ἐκεῖ λοιπόν πρέπει νά ἀναζητήση κανείς τήν ἐκλογική ἀδυναμία τοῦ Κόμματος. Ὅταν ξεκινᾶμε ἔτσι τόν ἀγώνα μ' ἕνα μεγάλο Μεῖον, θἆταν νομίζω ἀφέλεια μόνοι μας νά προσθέσουμε κι ἄλλο Μεῖον, κατεβάζοντας τήν ταμπέλα τῆς δεξιᾶς μας ἰδεολογίας. Ἀντίθετα θεωρῶ ἐπιβεβλημένη καί κατεπείγουσα τήν ἀνάγκη καλύψεως τοῦ τρίτου σημείου, τήν ἀνάγκη δηλαδή παρουσιάσεως τοῦ πολιτικοῦ καί κοινωνικοῦ προγράμματος τῆς Ε.Π.ΕΝ. —καί σ' αὐτό συμφωνῶ μέ τόν Ν. Νικολαΐδη.

Ἡ Δεξιά δέν εἶναι μόνον παραδοσιακή ἤ συντηρητική ἤ «ἀρτηριοσκληρωτική» —ὅπως μᾶς καταμαρτυροῦν οἱ ἀντίπαλοι. Ἡ Δεξιά εἶναι συντηρητική μόνον ὅσον ἀφορᾶ στίς ἐθνικές ἀξίες, στόν κοινωνικό τομέα ὅμως εἶναι ἰδιαιτέρως προοδευτική, συνεχῶς ἀνανεούμενη καί κατ' ἐξοχήν Λαϊκή. Ἐν ἀντιθέσει πρός τήν δογματική καί ἀπολιθωμένη Ἀριστερά, ἡ Ἐθνική Δεξιά εἶναι συνεχῶς κινητική καί ἀναγεννωμένη. Εἶναι σέ θέσι λοιπόν νά παρουσιάση ἕνα Πρόγραμμα πολύ πιό προοδευτικό καί ἐπαναστατικό ἀπό ὁποιοδήποτε ἄλλο Κόμμα. Καί πρέπει νά τό κάνη. Τώρα καί ἐπειγόντως!

Κόμματα τοῦ χώρου μας στήν Δυτική Εὐρώπη μεγαλύτερα ἀπό τήν Ε.Π.ΕΝ. συνεχίζουν μέ ὑπερηφάνεια νά κρατοῦν ψηλά τή σημαία τῆς Δεξιᾶς. Καί τό FRONT NATIONAL καί τό MSI καί τά ἄλλα ἀδελφά κόμματα τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν αὐτοαποκαλοῦνται μέ καμάρι Δεξιά. Εἶναι δυνατόν ποτέ ἡ Ε.Π.ΕΝ., πρώτη αὐτή, νά ἀρνηθῆ τήν δεξιά της ταυτότητα; Οἱ ἀντίστοιχες εἰσηγήσεις τοῦ PINO RAUTI στήν Ἰταλία ἔχουν ὡς γνωστόν ἀπορριφθῆ ἀπό τό MSI μολονότι αὐτό εἶναι κόμμα πολύ μαζικώτερο τοῦ δικοῦ μας.

Ὅταν ἕνα δεξιό κόμμα γίνη πολύ μαζικό καί πλησιάση ἤ φθάση στήν ἐξουσία, τότε θά μποροῦσε ἴσως κάτι τέτοιο νά συζητηθῆ.

Σέ μιά τέτοια περίπτωσι θά μποροῦσε ἴσως νά ὑποβαθμισθῆ τό σχῆμα «Δεξιά - Ἀριστερά», προκειμένου τό Κόμμα νά ἁλώση καί τέως ἀριστερούς ψηφοφόρους, ἀποφεύγοντας νά τούς θυμίση θεωρητικές - ἰδεολογικές διαφορές (κάτι τέτοιο ἔκανε κι ὁ Παπαδόπουλος ἐπί 21ης Ἀπριλίου).

Ὅσο ὅμως ἕνα δεξιό Κόμμα βρίσκεται μακριά ἀπό τέτοια πλατειά μαζικότητα, εἶναι καθῆκον καί συμφέρον του νά **διαλαλῆ** τήν ἰδεολογική του ταυτότητα ἐπωνύμως. Ἡ δεξιά δεξαμενή στόν ἑλληνικό λαό εἶναι εὐτυχῶς πελώρια. Ἔχουμε λοιπόν πολλή δουλειά νά κάνουμε.

ΔΗΜ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Μέλος Διοικούσης Ἐπιτροπῆς
Ε.Π.ΕΝ.

ΓΙΑ ΤΟ WHITE NOISE

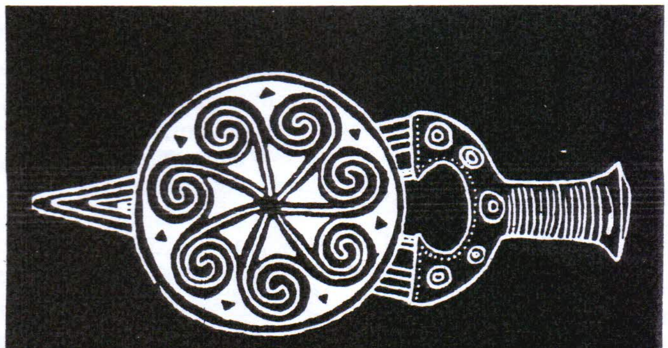
Κατ' ἀρχήν συγχαρητήρια γ
τό περιοδικό σας. Τό γράμμα μ
ἀπευθύνεται στούς Ἀντρέα Ρου
σόπουλο καί Δημήτρη Κυριακίδ
Θά ἤθελα νά τούς ρωτήσω ἐ
ὑπάρχουν δίσκοι ἐδῶ στήν Ἑλλ
δα κι ἄν ναί σέ ποιό δισκάδι
γιά νά μήν ψάχνω μάταια. Ἀκ
μα θά ἤθελα νά σᾶς ρωτήσω ἀ
ποῦ μπορῶ νά προμηθευτῶ διάφ
ρες καρφίτσες κυρίως τόν Κελ
κό σταυρό γιατί δέν μπορῶ νά
βρῶ πουθενά.

Θά ἤθελα ἀκόμα νά σᾶς ρωτ
σω τί σχέσει ἔχει ἡ μουσική τ
Skrewdriver καί τῶν White Noi
καί οἱ στίχοι βέβαια μέ τά τραγο
δια τοῦ Μπρασούλα;

Λέγεται ὅτι ὁ Judas Priest εἶν
Skinheaed εἶναι ἀλήθεια; Ἡ μο
σική τῶν Skrewdriver καί Whi
Noise τί **σχέση** ἔχει μέ τή Hea
Metal μουσική; Αὐτά, ἐδῶ κλείν
τό γράμμα μου μ' ἕνα μεγάλ
μπράβο γιά τό περιοδικό σας.

Ἕνας 17χρονος ἀναγνώστ

Ν.Τ.: Εὐχαριστοῦμε γιά τά καλ
σου λόγια. Κελτικούς σταυρο
μπορεῖς νά προμηθευτεῖς ἀπό
βιβλιοπωλεῖο «Ἐλεύθερη Σκ
ψη», Ἱπποκράτους 112, Ἀθήν
11472. Δίσκοι τῶν Skrewdrive
ἀπ' ὅσο γνωρίζουμε, δέν κυκλο
φοροῦν στήν Ἑλλάδα. Ὅσο
ἀφορᾶ τά ὑπόλοιπα ἐρωτήματ
πού θέτεις στόν Ἀντρεά Ρουσσ
πουλο καί Δημήτρη Κυριακίδη
δέν στάθηκε δυνατό νά σοῦ ἀπα
τήσουν ἐπειδή ὑπηρετοῦν τή
στρατιωτική τους θητεία καί
ἐπικοινωνία μας μαζί τους εἶνα
δύσκολη πρός τό παρόν.

...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...

Εἰδήσεις

—Οἱ ᾿Εθνικιστικές Γιορτές ᾿88 σύμφωνα μέ γενική ...λογία ἦταν οἱ πιό ὁλοκληρωμένες. Δέν ἔλειψαν βέ...α οἱ κριτικές (καλόπιστες συνήθως) καθώς καί τά ...ροπροβλήματα. Ὁ θεσμός ὅμως ἔχει πιά ριζώσει ... τά καλά καί ἔχει ἀποκτήσει τή δική του εἰδική ...ύτητα στή ζωή τοῦ ἐθνικισμοῦ.

—Νέος εὐρωβουλευτής τῆς ΕΠΕΝ εἶναι ὁ κ. Ἄρης ...ημόπουλος, δικηγόρος, μέλος τῆς ᾿Εκτελεστικῆς ...ραμματείας τοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀσκεῖ μέ ...νεργητικότητα τά καθήκοντά του.

—Σηκώθηκε κάποιος φωτισμένος καθοδηγητής στήν ΟΝΝΕΔ Παπάγου καί εἶπε ὅτι «ἡ ΟΝΝΕΔ πρέπει νά διώξει τούς ἀκροδεξιούς καί ν᾿ ἀγκαλιάσει τούς κομμουνιστές». Μετά ἀπό τό χάος πού ἀκολούθησε ἐπανορθώνοντας ὁ καλός καθοδηγητής εἶπε ὅτι «βρέ παιδιά, ἀφοῦ ὅλοι πιστεύουμε σέ πατρίδα, θρησκεία καί οἰκογένεια, δέν ὑπάρχει λόγος νά τσακωνόμαστε. Μένουμε ἔκθαμβοι γιά μιά ἀκόμη φορά μπροστά στήν ἰδεολογική καθαρότητα καί συνέπεια τῆς φιλελεύθερης καθοδήγησης.

—Ἡ Ν.Δ. ἑτοιμάζει μιά προεκλογική καμπάνια πού θά εἶναι στηριγμένη στό πόσο ὡραῖα θά περνᾶμε τό 1992. Βέβαια αὐτός ὁ ἄνευ ὅρων φιλοευρωπαϊσμός καθώς καί διάφορες ἄλλες τεχνικές λεπτομέρειες πού ἀφοροῦν στήν ἐπιλογή τῆς ἑταιρείας πού θ᾿ ἀναλάβει τήν ἐκστρατεία ἔχουν διχάσει τό κόμμα. ᾿Αφῆστε δέ πού ἡ ἔλλειψη διαφάνειας στίς οἰκονομικές διαδικασίες ἀνάθεσης δημιουργοῦν σημαντικές ἀμφισβητήσεις γιά τήν καλή διαχείριση τῶν ἀνθρώπων τοῦ περιβάλλοντος τοῦ προέδρου τοῦ κόμματος.

—Δραστηριοποίηση τῆς ΕΠΕΝ ἐνόψει τῶν ἐκλογῶν. Ἡ ὀργάνωση τῆς Χαλκίδας πραγματοποίησε στίς 16/10 μιά ὡραῖα συγκέντρωση, ὅπου οἱ ἐγκάθετοι τῆς Ν.Δ. ἀναγκάστηκαν νά παραδεχτοῦν τήν... ἱκανοποίησή τους γιά τό ζωντάνεμα τοῦ κόμματος, ἐνῶ οἱ εἴκοσι ἀντιδιαδηλωτές μάζεψαν τά σχισμένα τους πανώ καί πῆγαν γιά καφέ στήν παραλία. ᾿Αξιόλογη πρός αὐτήν τήν κατεύθυνση καί ἡ δουλειά τῆς Ἄρτας καί τῆς ᾿Ορεστιάδας.

—Τό φεστιβάλ τῆς ΟΝΝΕΔ ἀνατέθηκε ἐξολοκλήρου σέ ἑταιρεῖες πού μέ τή σειρά τους ἐξασφάλισαν τή διαφήμισή τους μές ἀπό τό πανηγύρι. Ἡ ἀπόφαση αὐτή σέ συνδυασμό μέ τά ἄσχετα συνθήματα, τά ἄσχετα φιλμάκια καί τήν πεσμένη προσέλευση σέ σύγκριση μέ ἄλλες χρονιές δημιούργησαν μιά μᾶλλον ἄσχημη εἰκόνα γιά τήν ἡγεσία τῆς... γαλάζιας γενιᾶς.

—Τό κεντρικό σύνθημα τῆς ΔΑΠ-ΝΔΦΚ γιά φέτος μᾶς βρίσκει ἀπολύτως σύμφωνους: «Καιρός νά σοβαρευτοῦμε», λέει ἡ ΔΑΠ λοιπόν. Γιά νά μᾶς πείσει ὅτι σοβαρεύτηκε ὅμως, πρέπει ν᾿ ἀσκήσει τήν δημόσια αὐτοκριτική γιά ὅλ᾿ αὐτά πού ἔκανε τόσα χρόνια.

...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...ΕΙΔΗΣΕΙΣ...

—Πολλά νέα ἀπό τό 'Εθνικό Μέτωπο. 'Ο Λεπέν μετά τήν ἐπίσκεψή του στήν 'Ελλάδα, καί τό λογοπαίγνειο πού ἔκανε μέ τόν ἑβραῖο σοσιαλιστή ὑπουργό DURAFOUR ἀντιμετώπισε μιά σειρά ἀπό ἐσωκομματικές ἀντιδράσεις. 'Ο Dr. Bachelot καί ὁ P. Arrighi ἀπεχώρησαν, ὁ πρῶτος θορυβωδῶς, ὁ δεύτερος ἔντιμα καί διακριτικά, ἐνῶ διεγράφη καί ἡ μοναδική βουλευτής τοῦ 'Εθνικοῦ Μετώπου στό Γαλλικό Κοινοβούλιο, ἡ Yiann Piat, γιατί δέν στήριζε μέ συνέπεια τίς θέσεις τοῦ κόμματος. 'Εμεῖς βρίσκουμε εὔστοχη τήν κίνηση τοῦ κ. Λεπέν: ἕνας ἡγέτης δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τά μικροκοινοβουλευτικά συμφέροντα τοῦ καθενός. 'Η γιορτή τοῦ F.N., ἡ BLEU BLANC ROUGE ἔγινε μέ μεγάλη ἐπιτυχία, ἐνῶ τό χαμηλό σχετικά ποσοστό πού πέτυχε τό 'Εθνικό Μέτωπο στίς περιφερειακές ἐκλογές ἀποδίδεται στόν τοπικό καί προσωποκεντρικό χαρακτήρα πού ἔχει αὐτή ἡ ἀναμέτρηση. Ἔτσι, τό F.N. πού σάν νέα πολιτική δύναμη δέν ἔχει παραδοσιακούς τοπικούς παράγοντες μέ τό μέρος του, δέν πέτυχε τό ποσοστό πού θά ἤθελε.

—Δέν μποροῦμε νά καταλάβουμε γιατί θριαμβολογοῦσε γιά τά ἐκλογικά ἀποτελέσματα στή Χιλή ὁ συρφετός τῶν κοινοβουλευτικῶν καί τῶν δημοσιογραφίσκων καί τῶν κάθε λογῆς ἀριστεροειδῶν: ὁ στρατηγός Πινοσέτ μόνος του, ἐνάντια σέ 16 πολιτικά κόμματα πῆρε περίπου τό 45% τῶν ψήφων, καί μ' αὐτό τό ποσοστό θά εἶναι ὁ σίγουρος νικητής στίς προσεχεῖς ἐκλογές στή Χιλή. Πρᾶγμα πού ἀποδεικνύει σύν τοῖς ἄλλοις ὅτι ὁ Πινοσέτ μόνο στυγνός δικτάτορας δέν ἦταν. 'Αλλιῶς γιατί ὁ μισός Χιλιανός λαός νά στέκεται στό χῶρο του;.

—Προβλήματα μέ τήν Συνομοσπονδία τῶν Νέων τῆς Εὐρώπης. Προβλήματα πού εὐτυχῶς δέν βρίσκονται μέσα στίς νεολαῖες μά πού ἀποτελοῦν ἀντανακλάσεις τῶν ἐσωτερικῶν ἀνταγωνισμῶν καί διαφωνιῶν στούς κόλπους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Δεξιᾶς. Εἴμαστε ὅμως σίγουροι ὅτι ἀκριβῶς ἐπειδή τά κινήματα τῆς νεολαίας ἔχουν τήν πολιτική βούληση ν' ἀναπτύξουν τή συνεργασία τους σ' ὅλο καί περισσότερα καί οὐσιαστικότερα ἐπίπεδα, τά ὅποια προβλήματα θά ὑπερκεραστοῦν.

—Γιά τούς γερμανομαθεῖς, ὑπάρχει στήν «'Ελεύ
ρη Σκέψη» τό περιοδικό Etappe, πού ἐκδίδει σ
Βόννη μιά ὁμάδα φοιτητῶν προσκείμενη στή Νέα Δ
ξιά. 'Αναλύσεις γιά τόν Νίτσε, τόν Κάρλ Σμίτ κ
ἕνα ἰδιόμορφο κασσέ κάνουν αὐτό τό περιοδικό ἄξ
νά διαβαστεῖ.

—Τρίτωσε τό κακό γιά τό MSI. Μετά τό θάνα
τῶν δύο ἱδρυτικῶν του μελῶν, τοῦ GIORGIO ALM
RANTE καί τοῦ PINO ROMUALDI, τούς ἀκολούθ
σε καί ὁ τρίτος τῆς ἱστορικῆς ἡγεσίας, ὁ NINO TR
PODI. Τρεῖς μεγάλοι, ἔφυγαν παραδίδοντας τή σκυτ
λη σέ νεώτερούς μας, πού ἄς ἐλπίσουμε ὅτι θά στ
θοῦν ἀντάξιοί τους.

—Δύο μόνο λόγια πρός κάθε κατεύθυνση, μέ τήν ε
καιρία σειρᾶς ἀνοησιῶν πού δημοσίευσε τό «'Αντ
δοτο»: ἀγωνιζόμαστε σκληρά γιά νά διατηρήσουμε τ
περιοδικό αυτό σ' ἕνα ἐπίπεδο ἐμφάνισης καί περι
χομένου. Γι' αὐτό καί δέν συμμετέχουμε σέ «διαλό
γους» ἐπιπέδου 'Ομονοίας καί σέ ὑβριστικά κείμενα
Δέν τό πράξαμε μέχρι τώρα, δέν θά τό πράξουμε κα
στό μέλλον. Ζητοῦμε ὅμως συγγνώμη ἀπό τούς ἀνα
γνῶστες μας πού καμιά φορά μές στήν καλή μας διά
θεση νά στηρίξουμε νέες προσπάθειες τούς στρέφουμ
σέ λάθος κατεύθυνση. Στό μέλλον θά εἴμαστε προσε
κτικότεροι.

Τελευταία καί πιό θλιβερή εἴδηση ἡ ἀναγγελί
τοῦ θανάτου τοῦ Jean Pierre Stirbois γενικο
γραμματέα τοῦ Front National καί no 2 βουλευτ
στό κόμμα μετά τόν J.M. Le Pen. 'Η ἀπώλειά το
σέ αὐτοκινητιστικό δυστύχημα ἦρθε νά προστεθ
στόν κατάλογο τῶν μεγάλων ἀνδρῶν πού χάθηκα
φέτος: Almirante, Romualdi, Trirodi ἀφήνοντας δι
σαναπλήρωτο κενό στά ἐθνικιστικά κινήματα στή
Εὐρώπη.

Ὅπως μαθαίνουμε τή θέση του θά ἀναλάβει
νεαρότατος (29 ἐτῶν) Karl Lang, ὁ ὁποῖος συμμε
τεῖχε στή Συνδιάσκεψη τῶν Νέων τῆς Εὐρώπης ὡ
βασικός παράγοντας. Τοῦ εὐχόμαστε καλή τύχη σ
αὐτό τό δύσκολο ἔργο καθώς καί κάθε ἐπιτυχί
στήν πορεία τοῦ 'Εθνικοῦ Μετώπου.

συνέχεια ἀπό τή σελ. 2.

κοντά στίς θέσεις τῆς ῾Ομάδας τῶν Κομμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Δεξιᾶς, ἄν καί διατηροῦμε μιά στάση κριτικῆς ἀποδοχῆς τῶν ἐπιλογῶν της, καί μόνο ἀφοῦ ἐλέγξουμε ἰδεολογικά τίς θέσεις της, τίς ἐνστερνιζόμαστε. Θεωροῦμε δέ ὅτι αὐτή ἡ κριτική στάση συμβάλλει θετικά στή διαμόρφωση μιᾶς ἀποτελεσματικῆς πολιτικῆς πρότασης πού προορίζεται γιά τίς μάζες.

῞Ενας δεύτερος τομέας εἶναι ἡ Τέχνη καί ὁ Πολιτισμός. Τά βιβλία, ὁ κινηματογράφος, τά κόμικς, ἡ λογοτεχνία, ἡ μουσική νιώθουμε ὅτι μᾶς ἀφοροῦν. Προσπαθοῦμε λοιπόν νά παρουσιάσουμε δικά μας βιβλία, δικούς μας συγγραφεῖς, δικά μας κινηματογραφικά ἔργα. Μᾶς κατηγοροῦν πολλοί εἴτε ὅτι προβάλλουμε «φασίστες» σάν τόν Brasillach, εἴτε ὅτι προβάλλουμε σαφῶς μή δικούς μας, μέ τήν πολιτική ἔννοια, καλλιτέχνες, ὅπως ὁ ᾽Ελύτης, ἤ οἱ σκηνοθέτες πού ἔχουμε παρουσιάσει. Τόσο γιά τήν πρώτη ὅσο καί γιά τή δεύτερη κατηγορία ἔχουμε ν᾽ ἀπαντήσουμε τό ἴδιο: στήν τέχνη δέν προβάλλουμε τόν πολιτικό Brasillach, ἤ τόν πολιτικό ᾽Ελύτη, μά τούς ποιητές, τούς λογοτέχνες, τούς σκηνοθέτες στό ἔργο τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζουμε στοιχεῖα πού ἔχουν ἕνα ἠθικό καί πολιτιστικό χαρακτήρα πού ταιριάζει στίς ἰδέες μας. ῾Ο ἀγώνας γιά τίς ἰδέες, ὁ θάνατος γιά τήν πίστη, ἡ ἑλληνολατρεία, ἡ ἀγάπη γιά τήν ἑλληνική γῆ, ἡ ὀργή γιά τήν προδοσία καί τόν ἀφελληνισμό, ἡ καταγγελία τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους εἶναι θέματα πού μᾶς συγκινοῦν καί πού συναντιοῦνται στά περισσότερα βιβλία πού σᾶς προτείνουμε νά διαβάσετε, στούς περισσότερους συγγραφεῖς πού παρουσιάζουμε, στίς περισσότερες ταινίες πού κριτικάρουμε. Πολύ περισσότερο, ὅταν γνωρίζω ὅτι π.χ. ὁ Brasillach ἦταν μιά ἀπό τίς μεγαλύτερες λογοτεχνικές προσωπικότητες τῆς Γαλλίας τοῦ μεσοπολέμου, ὅτι τά ποιήματά του ἀντανακλοῦν μιά ἐθνική αἰσθητική, καί ἐπιπλέον ὅτι τόν σκότωσαν οἱ κομμουνιστές.

῞Ενας τρίτος ἄξονας πάνω στόν ὁποῖο κινούμαστε εἶναι ἡ ἱστορία. ᾽Εκεῖ κυρίως παρουσιάζουμε θέματα πού ἀνήκουν στή λεγόμενη «σχολή τῆς ἱστορικῆς ἀναθεώρησης». Κι αὐτό γιατί πιστεύουμε ἀφενός ὅτι ἡ κριτική της εἶναι ἐπιστημονικά τεκμηριωμένη καί ἄρα μᾶς φέρνει πιό κοντά στήν ἀλήθεια πού ἀναζητᾶμε, καί ἀφετέρου γιατί αὐτή ἡ στάση συμβάλλει στό γκρέμισμα τοῦ πολιτιστικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ πού χαρακτηρίζει τήν πνευματική ζωή τῆς Εὐρώπης τά τελευταῖα 50 χρόνια.

Τελευταῖος θεματικός χῶρος γιά τόν ὁποῖο δεχόμαστε πολλές ἐπικρίσεις, εἶναι οἱ σελίδες πού ἀφιερώνουμε στό κίνημα, τόσο στήν ῾Ελλάδα ὅσο καί στήν Εὐρώπη. ῎Ετσι π.χ. κάποιοι θεώρησαν ὅτι ἐπειδή στό τελευταῖο τεῦχος δημοσιεύσαμε μιά φωτογραφαί ἀπό τήν κηδεία τοῦ ᾽Αλμιράντε, ὅπου οἱ ᾽Ιταλοί χαιρετοῦν μέ τόν παραδοσιακό τους χαιρετισμό, αὐτό σημαίνει ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε φασίστες; Μιά τέτοια λογική, προσφιλῆς στούς ἀνθρώπους πού λατρεύουν τήν ἐπιφάνεια, τήν κακεντρέχεια καί μισοῦν τήν διεισδυτική ἀνάλυση, μᾶς ἀφήνει παγερά ἀδιάφορους. Εἶναι ἡ λογική πού λέει, ὅτι ὁ ᾽Αλμιράντε ἦταν βέβαια ἕνας ἀπό τούς μεγαλύτερους πολιτικούς τῆς ᾽Ιταλίας, ἔδωσε τιτάνιες μάχες γιά τήν ᾽Ιταλική καί Εὐρωπαϊκή Δεξιά, ἀλλά ἀφοῦ χαιρετοῦσε ὁ λαός ἀπό κάτω, εἶναι ἀνάγκη νά τά δείχνουμε; Εἶναι ἡ λογική πού θέλει νά κρύβουμε τήν ἀλήθεια, γιατί δέν εἶναι πολιτικά «χρήσιμη», εἶναι ἡ λογική πού σέ τελευταῖα ἀνάλυση ἐκφράζει ὄχι μόνο ἕναν ἀπαράδεκτο ἠθικά ἰδεολογικό ἐνδοτισμό, μά ἐπιχειρεῖ νά φαλκιδεύσει αὐτή τήν ἴδια τήν ἀλήθεια.

᾽Απ᾽ τήν ἄλλη σ᾽ ἄλλους δέν ἀρέσει ἡ παρουσία τῆς ΕΠΕΝ μέσα ἀπό τό περιοδικό. Γιατί ἡ ΕΠΕΝ εἶναι συντηρητική, ἀντιδραστική, γιατί δέν εἶναι ἐθνικιστική κ.λπ. κ.λπ... ῾Η ΕΠΕΝ ὅμως δέν παύει σήμερα ν᾽ ἀποτελεῖ τό χῶρο πού καθορίζει τίς πολιτικές ἐξελίξεις γιά τόν ἐθνικισμό στήν ῾Ελλάδα. Καί δέν παύει νά εἶναι καί φορέας ἰδεῶν, πολιτικῶν θέσεων, τακτικῶν πού μόνιμα τροφοδοτοῦν τή θεωρητική σκέψη. Μ᾽ αὐτό τό δεδομένο εἶναι παραπάνω ἀπό λογικό νά μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ ἀπόψεις της, πού κι αὐτές δέν τίς ἀντιμετωπίσαμε ὡς πανάκεια μά πάντα σάν θέματα γιά συζήτηση καί σκέψη.

Πρέπει μέ δύο λόγια νά ξεπεράσουμε κάποτε τήν μικρομεσαία ἀντίληψη τῆς μονολιθικότητας, τουλάχιστον ὅταν μιλᾶμε γιά περιοδικά, ἀναλύσεις καί θεωρητικές ἀναζητήσεις καί νά ἀντιληφθοῦμε ὅτι δέν εἶναι ἀνάγκη ὅ,τι δημοσιεύεται νά μᾶς ἐκφράζει, μά πρέπει ὅ,τι δημοσιεύεται νά εἶναι χρήσιμο γιά τήν καλλιέργειά μας καί τίς εὐαισθησίες μας. Κατά τ᾽ ἄλλα, ὅσοι ἐπιμένουν νά θέλουν εἴτε ἕνα περιοδικό ἐθνικοπατριωτικοῦ φολκλόρ, εἴτε ἕνα περιοδικό ναζιστικῆς ὑστερίας, τό καλλίτερο πού θά εἶχαν νά κάνουν, θά ἦταν νά μή μᾶς διαβάζουν. Οὔτε θά τούς λείψουμε, καί βέβαια, οὔτε θά μᾶς λείψουν. Μόνο πού τούς παρακαλοῦμε, ἄν τούς εἶναι δυνατόν, νά λένε λιγότερες ἀνοησίες γιά πράγματα πού δέν καταλαβαίνουν. Καί γιά νά θυμηθοῦμε καί μιά ρήση ἑνός πασίγνωστου ἀμερικανικοῦ κινηματογραφικοῦ ἥρωα: «Οἱ ἀπόψεις εἶναι σάν τούς κ... ῾Ο καθένας ἔχει κι ἀπό ἕναν!».

Τώρα στά δικά μας. Αὐτό τό περιοδικό καθυστέρησε. Καί γιατί εἴχαμε πολλά νά κάνουμε, μά καί γιατί θέλαμε νά καλύψουμε τή Σεπτεμβριάτικη ἔναρξη τῆς πολιτικῆς δραστηριότητας. ᾽Ελπίζουμε νά μᾶς καταλαβαίνετε καί νά μήν ὀργίζεστε πολύ μαζί μας. ῎Ετσι σᾶς παραδίδουμε πρός ἀποζημίωσή σας ἕνα τεῦχος πλούσιο σέ ὕλη καί ἐνδιαφέροντα. ᾽Ιδιαίτερα δῶστε σημασία στόν Κάρλ Σμίττ, ἕναν ἀπό τούς μεγαλύτερους νομικούς ἐπιστήμονες καί πολιτειολόγους τοῦ καιροῦ μας, στήν ἀνάλυση γιά τίς ἀμερικάνικες ἐκλογές, πού θά πυροδοτήσει, εἴμαστε σίγουροι, διάφορα σχόλια, μά καί στό διάλογο πού φουντώνει μετά τό ἄρθρο τοῦ Νικολαΐδη, μέ παρέμβαση τοῦ κ. Δημ. Δημόπουλου. ῾Η 8η Νέα Τάση εἶναι ἤδη παρελθόν, καί συνεχίζουμε τήν πορεία μας στό θεοσκότεινο τοῦνελ χωρίς ἀκόμη νά ἔχει φανεῖ ἔστω καί μιά ἀχτίδα ἀπό τό φῶς τῆς ἐξόδου. Εὐτυχῶς, εἴμαστε ἀκόμη ξεκούραστοι!

ΠΑΝΤΕΛΗ ΓΡ. ΒΥΣΣΟΥΛΗ

Ἀριστοτέλης ὁ Σταγειρίτης καί Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας.
Ἀντιπρόσωποι τοῦ Πνεύματος καί τῶν Ἠθικῶν Ἀξιῶν ὁ ἕνας.
Τῆς Δυνάμεως καί τῆς Οἰκουμενικότητας τοῦ Ἑλληνικοῦ
Πολιτισμοῦ ὁ ἄλλος.
Στή Μακεδονία γεννήθηκαν
Κι' ἐδόξασαν τόν Ἑλληνισμό ὅσο κανένας.

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Δ΄ ΕΚΔΟΣΙΣ

ελευθερη σκεψις